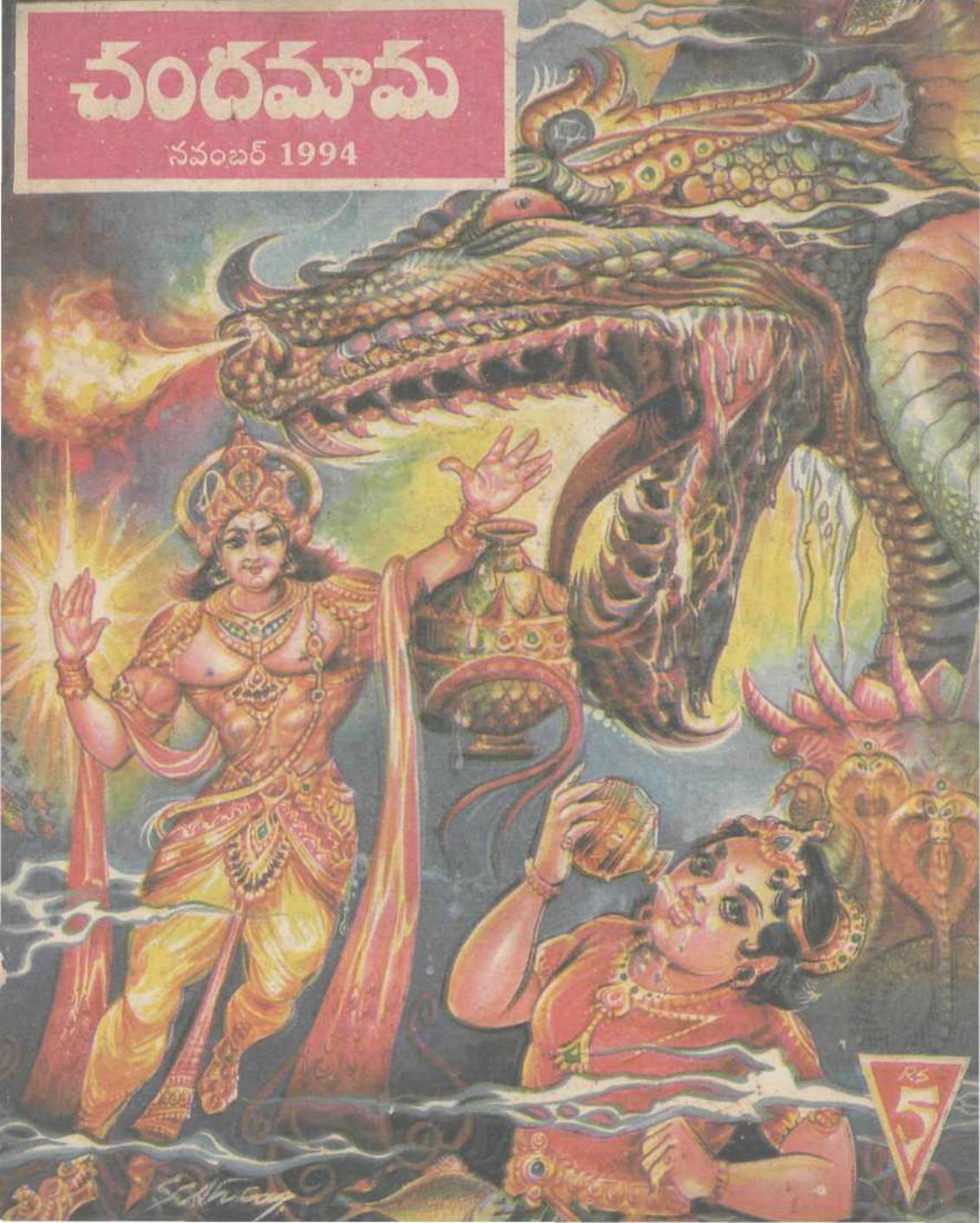

చందులు

నవంబర్ 1994

Rs

5

నావంగుతోది అది ఏమంది? ప్రెస్టీ యొక్కసిజమైన రచయీనండ్లి.

పార్లె-జి

పరిపూర్వున రచి పరిపూర్వున శక్తి

వనిత

దీపావళి విశేషసంచికలో విశేషాలు

కథలు

- * దా॥ భానుమతి రామకృష్ణ!
- * కె. రామలక్ష్మి
- * అబ్బారి ఛాయాదేవి
- * రావినూతల సువర్ణకన్నను
- * సత్యవాడ సోదరిమణులు
- * మన్మహిం శారద
- * ఆచంట శారదాదేవి
- * అదివి సూర్యకుమారి
- * ఐ. కవిత
- * కొమరవోలు సరోజ
- * సి.పోచ్, ఇంద్రాణి
- * ఎ. జయలక్ష్మి రాజు
- * డి. కామేశ్వరి

అడనేర్చినా వేటాడ నేర్చినా
వాళ్ళి రానివ్యకండి!
శానుమహిమ
నిర్ణయం
ఎదీ స్త్రీ వ్యాదయం?!
అమ్మ
ఒక్క క్రణం
ఈ తరం అమ్మయి
అధిమాని
నోము
బహుమతి
జూలి
తిరిగిరాని గతం

పొత్తుల నపల

జలంధర	నివేదన
మరియు	
దా॥ వాసిరెడ్డి సీతాదేవి	ఇదే చరిత్ర!
దా॥ మాలతి చందూర సశేష నవల	శిశరవసంతం
దా॥ ఆలూరి విజయలక్ష్మి	పైద్య సలహాలు

ఇవికాక మిమ్మల్ని ఆకట్టుకుని ఆసాంతం చదివింపజేసే మరిన్ని ఆకర్షణీయమైన,
ఆసక్తిదాయకమైన శిర్మికలూ... వెంటనే కొని ఉత్సంరభరితమైన దీపావళి విశేష
సంచికా పరసం ప్రారంభించండి మరి!

చందులు

నవంబర్ 1994

ఈ సంచికలో కథలు-వింతలు-విశేషాలు

వార్తలు-విశేషాలు9	బంగారయ్య - నిద్ర37
జడ్డరు అహంకారులు11	తప్పిపోయిన సిరి42
భువనసుందరి-217	మహాభారతం-645
చందులు కబుర్లు24	లోకనాథుడి పొందిత్యం53
మాయాసిద్ధుడు (బె.క)25	చందులు కబుర్లు57
జడ్డరు కపులు32	రాఘవుడి పెట్టె58
చందులు అనుబంధం - 7333	ప్రకృతి వింతలు63
		ఫాట్ వ్యాఖ్యల పోటీ65

విడి ప్రతి : 5.00

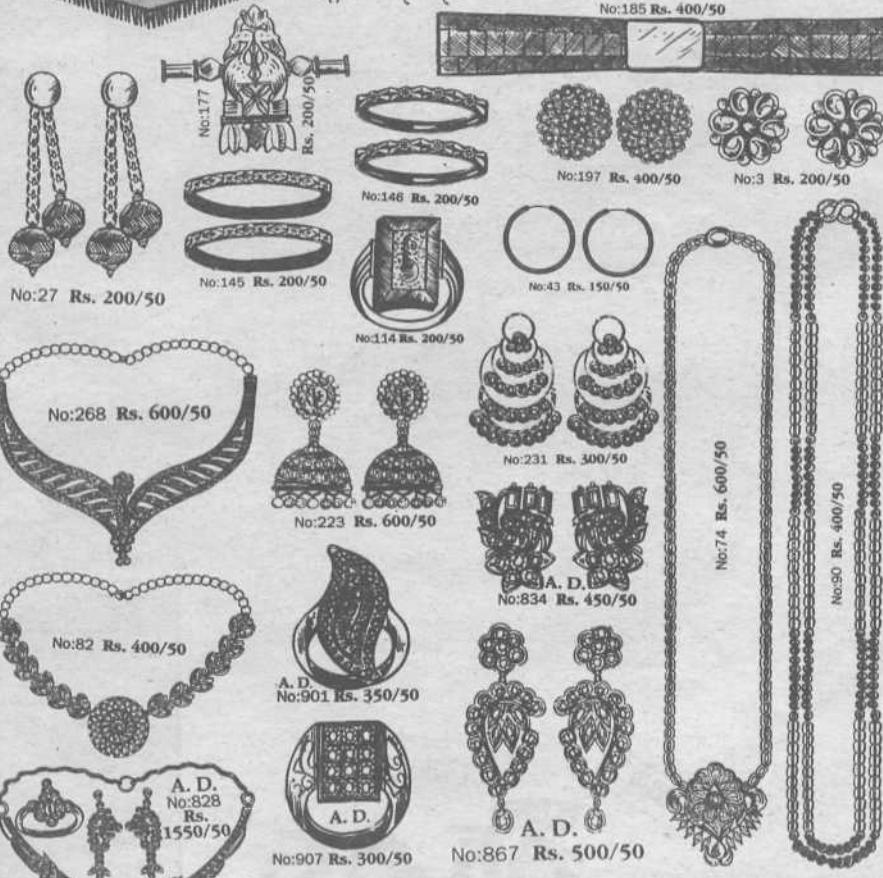
సంవత్సర చందా : 60.00

"మేరి"

31 సంతృప్తాలక రైగ్
స్వంచుమశుల్క నైలు
ఆంధరించుకుంటున్న
అస్త్రాలుమైన అందమైన
అందరాలు మన్మిత గు గోల్డ్
పరిగీ అప్పాలు

మేరి ఇప్పుడు మిరుమిట్లు గౌలిచే రంగులలో, మనోరంజకమైన డిస్ట్రిబ్యూషన్ వెండిల్లో తయారుచేసి, బంగారు పూతపూసి, అపెరికన్ డైమండ్లు (A.D.) అమర్యిన అభిర్ణాలను పరిపయం చేసాడి.
వివిధి ద్వారా అభిర్ణాల చేప్పించుకోవచ్చు. ఎప్పి అభిర్ణాల కావలో పేర్కొంటూ మాట క్రాయిండ్. భరతనాట్య కొకారులు, దేవాలయ ప్రొఫెల్కు అభిర్ణాల మార్కెట్లక. ఉత్సవ రంగుల క్రూలుకోసం క్రాయిండ్. ఉత్సవ ప్రశ్నాలు హండ్ రేడ్ ఇంగ్లీష్ మాల్టు క్రాయివరెసు.

No:185 Rs. 400/50

MERI GOLD COVERING WORKS
P.O. Box 1405, 18, Ranganathan Street, T. Nagar,
Madras 600 017, Phone: 444671, 442513

దీనికంటే గొప్ప రుచి గలది ఏది !

కృతి

బిగ్ చీఫ్

వండ్ల రుచితో కూడిన టాప్

అరటిపండు ♦ మెంగో ♦ ఆరెంజ్

బిగ్ చీఫ్

యాస్ట్రో రైస్ బుండా ?

అంబు వెంపు సు అధికిలో

అము మీ చీఫ్ చాట్ మెస్ట్

10 రూపాయిలు పూడు

సంబంధి, లాంటి పొంది

ఎ వ్యు శ్రుత్వు - ల్యాం

శుంభు ముఖ చిగ్ చీఫ్

అంబు ఉ పొంది

సు ఆ రూపాయి సీటి లాండి

పొంది తెగ్గ మెస్ట్

అంబు ప్రొప్పు కుముడు

అంబు ప్రొప్పు కుముడు,

141, న్యూప్రోట్,

హైదరాబాద్.

ఫోన్: 600 011.

everest/94/PP/72-II-R

చందులు

సంప్రాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

చరిత్ర ప్రాముఖ్యత!

గత కాలంలో జరిగిన సంఘటనలనూ,, ఆ సంఘటనలకు కారణభూతులయిన వ్యక్తుల జివిత విశేషాలనూ, అప్పటి ప్రజల స్థితిగతులనూ ఆధారాలతో తెలియజ్ఞుడిని చరిత్ర. ఒక దేశ చరిత్ర ఆ దేశ జీవనాది అని చెప్పువచ్చు. కాబట్టి పారశాల పార్శ్వంశాలలో చరిత్రకు కూడా ఫొనం కల్పించడం జరిగింది.

అయితే, ఈనాడు చరిత్ర అంటే కేవలం ఏ యుద్ధం ఎప్పుడు జరిగింది? ఎవరు జయించారు? ఏ రాజు ఉడిపోయారు? మొదలైన పైపై వివరాలతోనే నరిపెట్టుకుంటున్నారు. అంతేగాని, అనాటి సామాన్య ప్రజల సాంఘిక, ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి తెలుసుకోవడానికి తగిన అవకాశంగాని, సమయంగాని పారశాల విద్యార్థులకు కరువవుతున్నది.

మన విద్యార్థులకు మన దేశ చరిత్రనే కాకుండా ప్రపంచ దేశాల చరిత్రలను కూడా తెలుసుకోవడానికి తగిన అవకాశాలు కల్పించాలి. ముఖ్యంగా ఐదవ తరగతి నుంచి ఒక్కొక్క తరగతిలో ఒక్కొక్క దేశ చారిత్రక విశేషాలను పార్శ్వంశాలుగా ప్రవేశ పెట్టాలి. అలా చేసినట్టయితే పదవతరగతి ముగించేలోగా, ఐదారు దేశాల చరిత్రలను తెలుసుకోవడం సాధ్యమవుతుంది.

ఇతర పార్శ్వంశాలతో పాటు చరిత్రకు కూడా తగిన ప్రాముఖ్యత నివ్వడం, విద్యార్థి పరిపూర్ణ అభివృద్ధికి ఎంతయినా దోహదం చేస్తుంది!

సంపటి : 96

నవంబర్ '94

సంచిక : 5

విడిప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

Sunday, Piano, Nursery Rhymes
It's Morton for me all the time

MORTON

SWEETS

I Love my Sundays
all the time. It has

Delicious and
Creamy Milk,

Chocolate
Chocolate
and so many

Um m m m m

Nursery Rhymes and my Mummy close
been our Family's favourite for years and

yummy in so many
Glucose and Sugar.

and Coconut Cookies,
and Coconut Toffees,
other delicious treats.

Every bite a yummy

flavours. All with

Rose Eclairs,
Lacto Bonbons

delight.

to me and Mortons
years,

the goodness of

Supreme
Mango King

A lifetime of
real goodness

Caution Notice :

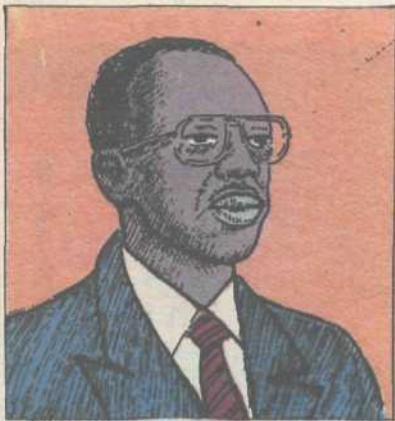
MORTON and its wrappers are registered trade mark of Upper Ganges Sugar Industries Ltd. Any infringement of trade mark rights is liable to prosecution.

**MORTON CONFECTIONERY &
MILK PRODUCTS FACTORY**

P.O. : Marhowrah 841 418 Dist. : Saran, Bihar

CCIM-1993

పైటీలో ప్రజాస్వామ్యం

అక్టోబర్ 15వ తేదీ పైటీకి సంతోషకరమైన దినం. ఆ రోజు ఆ దేశ లియలు నాయకుడు జన బెట్ర్యూడ అరినీల్డ్ అధ్యక్ష పదవిని చేపట్టడానికి ప్రవాస జీవితం నుంచి తిరిగి వచ్చారు. సైనిక నియంత్ర్య పాలన నుంచి దేశాన్ని ప్రజాస్వామ్య మార్గానికి 'తిసుకురావాడానికి' 1991 నుంచి కృషి జరిగింది. సైనిక నియంత లెష్టనెంట్ జనరల్ రావోర్ పెఫ్రాన్ మీద అమెరికా తీప్పనైన ఒత్తిడి తిసుకువచ్చింది.

మాట అమెరికా అధ్యక్షుడు జమ్మి కార్బర్ మూడేళ్ళ క్రితమే ఈ మార్పు కోసం ఎంతో కృషి చేశారు.

1990వ సంాలో జరిగిన మొట్టమొదటటి ప్రజాస్వామ్య ఎన్నికలలో అరినీల్డ్ అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయి, ఏదు నెలల లోనే ఆ పదవినుంచి తొలగించబడ్డారు!

ఐదు వందల సంవత్సరాలకు పూర్వం క్రిష్ణఘర్ కొలంబిన అమెరికాను కనుగొన్న సంవత్సరమే (1492) పైటీని కూడా కనుగొన్నాడు. ఈ దీనికి ఆయన 'హాస్పునోలా' అంటే, చిన్న స్పృయిన అని పేరు పెట్టాడు. స్థానికులయిన రెడిషండియస్టు దీనిని పైటీ అనేవారు. ఆ పేరే ఈనాటికి పశ్చిమ భాగానికి నిలచి పోయింది. దీనికి తూర్పు భాగం 'డామినికన్ రిపబ్లిక్'గా రూపొందరం చెందింది.

అందమైన ఈ ద్వీపదేశానికి స్పృయిన నుంచి ప్రజలు వెళ్ళి స్థిరపడ్డారు. స్థానికులయిన రెడ్ జండి యస్టను తుడిచిపెట్టారు. 17వ శతాబ్దింతానికి ఇది భ్రాంచి వశమై నుసంపన్చునై వలన ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చెందింది. 18వ శతాబ్దం చివర జరిగిన భ్రాంచి విష్వవం ఘలింటంగా వివిధ భ్రాంచి వలన ప్రాంతాలలో లాగే పైటీలోనూ స్వాతంత్య దాహం బయలుదేరింది. పైటీలో భ్రాంచి అధికారాన్ని నిలబెట్టడానికి, నెపాలియన్ కొందరు సైనికులను పంపాడని, అయితే ఆ సమయంలో అక్కడ వ్యాపించిన విష జ్యూరానికి భయవడి సైనికులు పారిపోయారనీ చెబుతారు. 1804వ సంాలో జనవరి 1వ తేదీ పైటీ స్వతంత్రం ప్రకటించుకున్నది.

1915వ సంాలో పైటీ అమెరికా అధివత్యం కిందికి చేచ్చి, రెండు దశాబ్దాల పాటు అలాగే కొనసాగింది. ఆ తరవాత అనేక తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. 1957వ సంాలో దా॥ ప్రాంకోయిన దువాలియర్ అధికారంలోకి వచ్చారు. ఆయన మరణానంతరం ఆయన కుమారుడు జన్ క్లాద్ దువాలియర్ అధికారం చేపట్టాడు. 1986వ సంాలో ఆయన దేశం వదలి పారిపోవలసి వచ్చింది. ప్రజాస్వామ్య విధానాన్ని అమలుపరచగలని వాగ్దానం చేసిన మిలిటరీ నాయకుడు లెష్టనెంట్ జనరల్ నాంఫి, దానిని నెరవేర్కపోవడంతో 1988వ సంాలో వదపీచ్చుతుడయ్యాడు. ఆరు నైలల తరవాత తిరుగుబాటు ద్వారా అధికారం చేపట్టి మళ్ళీ కోల్పోయాడు. ఆ తరవాత పోర ప్రభుత్వం ఏర్పడింది గాని, అధికారం మాత్రం సైనికుల చేతుల్లోనే కొనసాగింది.

జిన్ బెద్రుండ అరిస్తైద్, పోర్ - అవ - శాల్యాటలోని ఒక పేద వ్యవసాయ కుటుంబంలో జన్మించాడు. పసివాదుగా వున్నప్పుడే తండ్రి చనిపోవడంతో ఆయన తల్లిలో పాటు రాజధాని పోర్ - అవ - ప్రస్తుతు వెళ్లి అక్కడి కేథలిక్ పారశాలలో చేరి చదివాడు. దానిద్వారా ఆయనకు పేదసాదల కష్టాన్షాస్టులు తెలియ వచ్చాయి. ఆయన 1980వ సంాలో మత ప్రచారకుడు అయినప్పటికీ పేద ప్రజలతో పాటు గుడిసె ప్రాంతాలలోనే నివసించసాగాడు. ప్రజలలో ఆయన పట్ల నమ్మకం, గారవాదరాలు ఏర్పడాయి. ప్రజలు ఆయన పక్కాన చేరి దువాలియర్ కుటుంబ నియంత్రుత్వ పాలనకు ఎదురు తిరిగారు. దువాలియర్ పాలనకు బహిరంగంగా ఎదురు తిరిగిన మొట్ట మొదటి పైటీ నాయకుడు అరిస్తైద్. 1986వ సంాలో దువాలియర్ అధికారం నుంచి తొల గింజబిడిన తరవాత కూడా, అరిస్తైద్ ప్రజాస్వామ్య ప్రాపనకు కృషి చేయసాగాడు. ఆయన ప్రభుత్వ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు చర్చకి ఆగ్రహం కలిగిం చాయి. ఆయనను 'కేథలిక్ సాసైటీ' నుంచి చెర్చి బహిప్రారించింది. జాతి కలహాలను రెచ్చ గాడుతున్నాడనే ఖండించింది. 1990వ సంాలో ఎన్నికలు జరుగుతాయని ప్రకటించినప్పుడు అని ఎంతవరకు స్వేచ్ఛాయిత వాతావరణంలో. న్యాయంగా జరగగలవన్న అనుమానంతో వాటిని బహిప్రారించాలని కూడా అరిస్తైద్ అనుకున్నాడు.

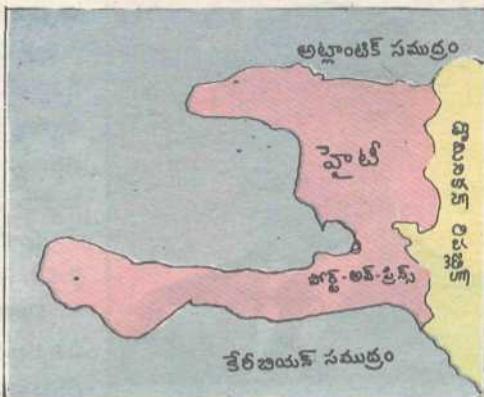
కానీ ఆఖరి క్రణంలో పోటీ చేసి అత్యథికమైన మొజారితీతో గెలుపాందాడు.

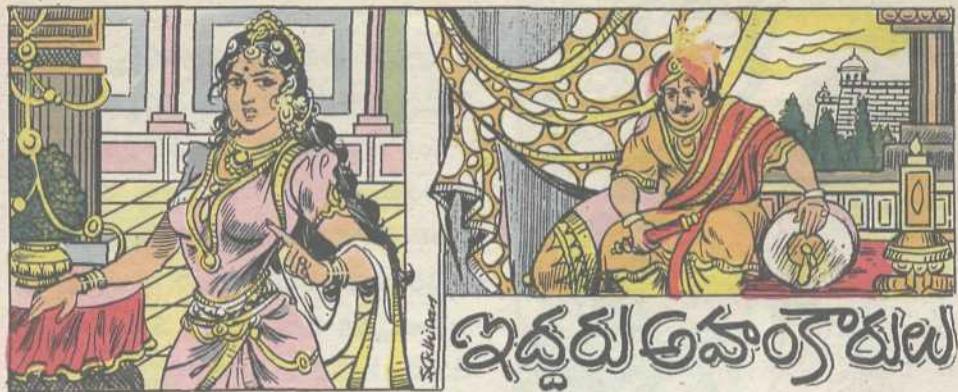
ప్రసిద్ధంగా అరిస్తైద్ వామపక్క భావాలు కలవాడని ప్రతితితి. అందువల్ల ఆయన పైటీ పేద ప్రజల ఉద్ధరణ పథకాలతో, స్వాధాంతాలతో అమెరికా ఏకిభవించరేకపోయింది. కొందరు ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేకులు, సైనికుల మద్దతుతో ఆయనను గడ్డె దించడానికి పథకం వేసి 1991లో దానిని సాధించారు. సైనిక ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. అప్పటినుంచి సైనిక పరిపాలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాస్వామ్యన్ని పునరుద్ధరించడానికి అమెరికా ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. సైనికాధికారులను నయానా భయానా బహిప్రారించడానికి ప్రయత్నించింది.

సైప్పంచర 15 ప్రాంతంలో అమెరికా అధ్యక్షుడు బిల్ క్లింటన్, పైటీ మెలిటరీ నాయకులకు గడువు పెట్టాడు. పైటీని ఆక్రమించగలమని పోచ్చరించాడు. అమెరికాలో ప్రవాస జీవితం గడుపుతూన్న అరిస్తైద్ బిల్ క్లింటనకూ, మరికొందరు ప్రపంచ నాయకులకూ తన మద్దతు తెలియజేశాడు.

పైటీలో జరిగిన చర్చలు విజయవంతం కాలేదు. సైప్పంచర 19వ తేదీ అమెరికా సైనిక రఖాలు కొన్ని పైటీలో దిగటంతో, వేలాదిమంది ప్రజలు హదులిపోయి దేశం వదిలి పారిపోసాగారు. ఆఖరి క్రణంలో లెష్టినెంట్ జనరల్ సిద్రానే తననియంత్రుత్య పాలనలో జరిగిన ఆత్మాచారాల సీద ఎలాంచి చర్య తీసుకో కూడదన్న హమీతో అధికారం నుంచి దిగడానికి అంగీకరించాడు.

అరిస్తైద్ పచ్చిన విమానం పైటీ రాజధానిలో దిగగానే 21 - ఫిరంగులు పేల్చి స్వాగతం పలికారు. "శాంతి పరిరక్షణకు మాత్ర పాటు కృషి చేసిన అమెరికాకు మా దేశం తరపున కృతజ్ఞతలు తెలియజేశ్సున్నాను," అన్నాడు అరిస్తైద్.

ఇద్దవకొండుయి

సుమంత దేశపురాజకుమారిభానుమతి అంద
పైనదేకానీ అహంకారి. అయితే ఆమె అనేక
విద్యలనభ్యసించింది. ఎన్నో కళల్లో ఆరి
తేరింది.

తన కూతురుకున్న అహంకార గుణం
పొతే బాగుండునని, మహారాజు అనుకునే
వాడు. కానీ ఆమెలో ఆ గుణం నానాటికి
పెరుగుతూ వచ్చింది.

ఇలా పుండగా, పొరుగు దేశపు రాజు
పద్మసేనుడు తనకు భానుమతిని పెళ్ళాడా
లని ఉన్నట్టు, ఆమె తండ్రికి లేఖ రాసి
ముహూర్తం పెట్టించమన్నాడు. ఆ విషయం
తండ్రి, కూతురికి చెప్పాడు.

“నా ఇష్టాయిష్టాలు తెలియకుండా పద్మసే
నుడి నిర్మయం తీసుకోవడం నాకు సచ్చలేదు.
పెళ్ళికి ముందు వధూవరులూకరితో ఒకరు
ముచ్చటించుకోవడం కనీస మర్యాద. అది
పాటించకుండా ముహూర్తం కూడా పెట్టించ

మనె అహంకారిని నేను పెళ్ళి చేసుకోను,”
అన్నది భానుమతి.

అయితే పద్మసేనుడి రాజ్యం, సైనికబలం
పెద్దవి. ఈ పెళ్ళికాదంచే అతడు యుద్ధానికి
వచ్చి తమను ఓడిస్తాడు.

ఈ విషయం మహారాజెంత చెప్పినా భాను
మతి వినలేదు. తననుబలవంతపెడితే, ఆత్మ
హతి చేసుకుంటానన్నది. అంతగా యుద్ధం
వస్తే, తానే పద్మసేనుడికి ఎదురువెళ్ళిపోరాడ
తానన్నది. దాంతో ఆమె తండ్రి సందిగ్ధంలో
పడ్డాడు.

ఇంతలో, ప్రదీపుడనే మహావండితుడొకా
యన మహారాజును చూడ వచ్చాడు. ఆయన
అనేక రాజకుటుంబాలకు గురువు. రాజాయ
నకు అర్థాయి పాద్యాదులిచ్చి గౌరవించి, తన
సమస్య చెప్పుకున్నాడు.

ప్రదీపుడు, భానుమతినిపిలిచి, “అమ్మాయి!
నేను నాలుగు రోజుల క్రితం పద్మసేనుణ్ణి

దానికి ప్రదీపుడు చిరునవ్వు నవ్వి.
“అమ్మాయి! తొందరుడకు. పద్మసేనుడింట
రాణులకు, రాజుకంటే ఎక్కువ గౌరవమున్నది.
జలాంటి, వరుడు నీకు మళ్ళీ దొరకడు.
కాబట్టి నేనోక ఉపాయం చెబుతాను. నువ్వు
నీ చెలికత్తె నాకతెను తీసుకుని, నా ఆశ్రమానికి
రా. అక్కడికి పద్మసేనుడు వచ్చే ఏర్పాటు
చేస్తాను. మీరిద్దరూ ఒకరినాకరు అర్థం చేసు
కునే అవకాశముంటుంది. నీకునచ్చనిపుక్కంలో
పద్మసేనుడై తగువిధంగా మందలించి, ఇక
మీదట ఆడవారిపట్ల అహంకరించకుండా
చేయవచ్చు,” అన్నాడు.

పండితుడు చెప్పిన ఉపాయంభాసుమతిక
నచ్చింది. ఆమె, వినయ అనే చెలికత్తెను
పెంటబెట్టుకుని ప్రదీపుడి ఆశ్రమానికివెళ్ళింది.
అక్కడ ఆమె రెండు రోజులు గడిపాక, ప్రదీ
పుడు కబురంపగా పద్మసేనుడు వచ్చాడు.
ప్రదీపుడు అతడితో తన ఆశ్రమంలో రాకుమారి
భాసుమతి వున్నట్టు చెప్పాడు.

పద్మసేనుడు చూడవచ్చే సమయానికి,
ఆశ్రమంలో ఒక తిన్నెపై భాసుమతి, ఆమె
చెలికత్తె వినయ కూర్చుని వున్నారు. పండితుడు
చెప్పిన ప్రకారం భాసుమతి, వినయను రాజ
కుమార్తెలా అలంకరించింది. తను సామాన్య
మైన చెలికత్తెలా తయారైంది. తర్వాత జరిగే
తమాపా చూడడం కోసం వచ్చే నవ్వు నాపు
కుంటూ ఇద్దరూ ఉత్సాహంగా ఎదురుచూడ
సాగారు.

కలుసుకున్నాను. అతడిలో అహంకారం ఏ
మాత్రం లేదు. వినయగుణంలో అతడి
కథదేసాటి. నీ అందం గురించీ, విద్య
పాటవం గురించీ విని, అతడు నిన్ను పెళ్ళి
చేసుకోవాలని, తమ వంశ సంప్రదాయం
ప్రకారం నీ తండ్రికి ఉత్తరం రాశాడు. అది
అహంకారం కాదు. అన్ని విధాలా అతడు
నీకు తగిన వరుడు. నీవంటే అతడికెంతో
గౌరవభావం. అయితే తగిన కారణంలేకుండా
నీవతట్టి తిరస్కరిస్తే మాత్రం లొచ్చుకుని అహం
కరించే అవకాశమున్నది,” అని చెప్పాడు.

“అందుకు నేను భయపడను. ఈ రోజే
నా తిరస్కారాన్ని తడికి తెలియబురుస్తాను,”
అన్నది భాసుమతి కసిగా.

పద్మసేనుడు వచ్చి వినయను చూసి రాజు మారి అనుకున్నాడు. ఆమె అద్భుత సౌందర్యానికి అచ్చేరువందుతూ, “నిన్ను గురించి వినడమే తప్ప, ఈనాటి వరకూ చూడలేదు. ఇంతటి సౌందర్యవతి నా భార్య అయితే, అది నిజంగా నాఅదృష్టం. నువ్వుడు సిగ్గు పదకుండా నన్ను తెరిపార చూడు. నేను నచ్చితే సరేసరి, లేకుంటే నీ తండ్రికి రాసిన లేఖను ఉపసంహరించుకుంటాను. ఎందు కంటే – నేను నీకు తగసన్న అనుమానం, ఈక్కణాన నాక్కలుగుతున్నది,” అన్నాడు.

పక్కనే వున్న తన నేమాత్రం పట్టించుకో కుండా, పద్మసేనుడులా వినయతో మాట్లాడగానే, భానుమతి మనస్య చివుక్కుమన్నది. ఆమె చివాలున అక్కణ్ణించి లేచింది. పద్మ

సేనుడా సంగతే పట్టించుకోకుండా, వినయ నుహైంచి మాట్లాడుతూనే వున్నాడు.

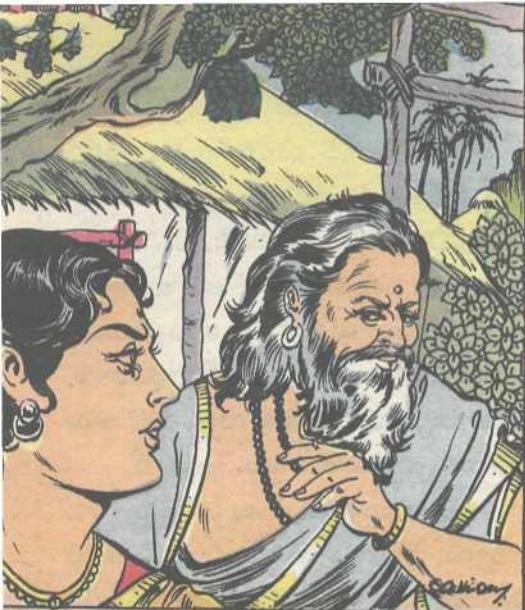
ఈలోగా అక్కడి నుంచి బయలుదేరిన భానుమతికి, ఆశ్రమంలోంచి బయటికి వస్తున్న ప్రదీపుడు ఎదురై, “అదేమట, నీ వాక్కుతెవే వస్తున్నావు! పద్మసేనుడేదీ?” అని అడిగాడు.

అందుకు భానుమతి, “ఆ రాకుమారుడు, వినయను చూసి రాకుమారి అని పారబడ్డాడు. నేను పక్కన వున్నప్పటికే గుర్తించక, ఆమె అందాన్ని పాగడుతున్నాడు,” అన్నది.

“అలాగా! ఇంతకుముందు మీళద్దర్చి చూసి నప్పుడు, నాకూడా అనిపించింది నీ కంటే వినయేసౌందర్యవతిఅని!” అన్నాడు ప్రదీపుడు.

“అదంతా అలంకరణ మహామ!” అన్నది భానుమతి చిరాకుగా.

“అంటే – అందం అలంకరణ మీద ఆధారపడిందన్నమాట. అలాంటప్పుడు కొందరు తమ అందం గురించి ఎందుకు గర్వపడతారో నాకు అర్థంకాదు,” అన్నాడు ప్రదీపుడు.

“అందాన్ని ఇనుమడింపచేసే అలంకరణ రాజకుటుంబాలలోనే సాధ్యపడుతుంది. రాజకుటుంబంలో పుట్టాలంటే, అందుకు పూర్వజన్మ న్ను సుకృతం కావాలి. అలాంటి అవకాశం అందరికి రాదు కదా!” అన్నది భానుమతి గాప్పగా.

ఈ జవాబుకు ప్రదీపుడు పెద్దగా నవ్వు, “ఇప్పుడు వినయను, పద్మసేనుడు వెళ్ళాడితే ఏమవుతుంది? అమె రాజకుటుంబంలో

చేరదా? ఎప్పుడు ఇలాగే సీకంచే అందంగా వెలిగిపోదా?” అన్నాడు.

ఇది విన్న భానుమతి ఒక్క క్షణం నివ్వేర పోయి, “అయ్యా! తప్పుచేశాను. వెంటనే వెళ్ళి రాజకుమారుడికి నిజం చేప్పేయాలి,” అన్నది.

“ఇలా వెళ్ళి చెబితే పద్మసేనుడికి కోపం వస్తుంది. తనతో కపట నాటకం ఆదావని చిదరించుకోవచ్చు. కాసేపు నువ్వు మాట్లాడకు. కథంతా నేను నడిపిస్తాను. నువ్వు నాతోపాటు రా,” అంటూ ప్రదీపుడామెను వెంట బెట్టుకుని పద్మసేనుడి వద్దకు వెళ్ళాడు.

ఆ సమయంలో పద్మసేనుడు, వినయతో, “రాకుమారి! నేనింత మాట్లాడాను. కానీ నువ్వు పెదవి విప్పవేం?” అంటున్నాడు.

ప్రదీపుడు వెంటనే, “పద్మసేనా! అమె రాకుమారికాదు. రాకుమారి భానుమతి చెలి కత్తె వినయ. రాకుమారి నాపక్కన పున్నది,” అన్నాడు.

పద్మసేనుడు ఉలిక్కిపడి భానుమతి కేసి చూశాడ. అమె సామాన్య వేషంలో తలవంచు కుని నేల చూపులు చూస్తున్నది.

“ఏమిటీ నాటకం?” అన్నాడు పద్మసేనుడు చిరాకుపడుతూ.

దానికి ప్రదీపుడు, “ఇందులో నాటకమేమీ లేదు. చెలికత్తె వినయకు రాకుమార్తెలాగా అలంకరించుకోవాలని కోరిక. అంతఃపురంలో అయితే అందరికి తెలిసిపోతుంది. మహా రాజుకు కోపంవస్తుంది. అందుకని భానుమతి,

వినయతో కలిసి నా ఆశ్రమానికి వచ్చి, ఆమె కోరిక తీర్చింది. రాకుమారి ఇక్కడ వున్నది కదా అని నేను నీకు కబురు పంపాను. ముఖ్య ఇక్కడికి వచ్చి, వేషాన్నే తప్ప మనిషిని గుర్తించలేక, ఎమిటో నాటకమంటున్నావు,”

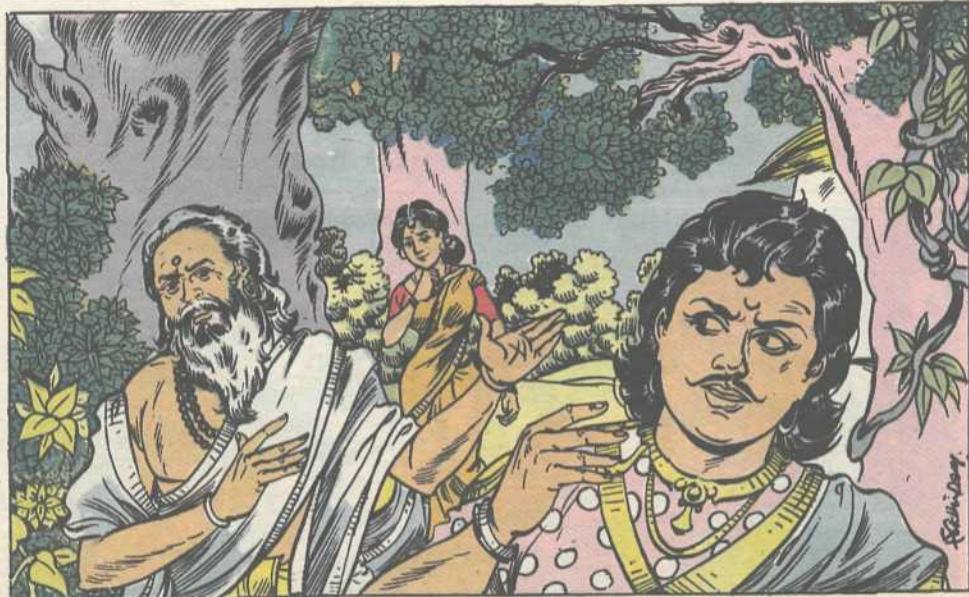
అన్నాడు మందలింపు స్వరంతో.

“నా పారభాటును వెంటనే తెలియబరిస్తే, ఇలా నవ్యుల పాలయి వుండేవాళ్లి కాదు,” అన్నాడు పర్చుసేనుడు వెలవెలచొపూ.

“ఆ మాట నిజమే! కానీ నువ్వు ఇక్కడికి వస్తున్నట్టు భానుమతికి తెలియదు. హతాత్తుగా తమకేసి వచ్చిన నిన్ను చూసినట్టురహాటుతో అమె లేచి, ఆశ్రమం కేసి వచ్చేసింది. మాట్లాడుతున్న నిన్ను వదిలించుకుని రావడ మెలాగో తెలియక వినయ చిక్కు బడిపో

యింది. సకల విద్యా, కళాపారంగతురాలైన రాకుమారిని గుర్తించలేని నీ అనమర్థత, అందాన్ని చూడగానే పుట్టే తొందరహాటు నిన్ను నవ్యులపాలు చేశాయి. వెరెవరి తప్పు లేదు,” అన్నాడు ప్రదీపుడు.

ఆ మాటలన్నది మహా పండితుడైన గురువు కావడంతో, పద్మసేనుడు ఆవేశపడక తన తప్పు గురించి ఆలోచించ సాగాడు. తర్వాత నెమ్మిదిగా భానుమతిని సమీచించి, “నా అంతటి వాడు లేదనుకునే అహంకారిని నేను. రాకుమారీ! నీ ఇష్టాయిష్టాలు విచారించ కుండా, నీతో పెళ్ళి జరిపించమని నీ తండ్రికి లేఖరాసిన అహంకారిని. నేను నీకు తగను. నన్ను మన్మించు. ఆ లేఖను ఉపసంహరించు కుంటాను,” అన్నాడు.

“ఆ లేఖను నువ్వు ఉపనంహరించు కోదం న్యాయం. ఎందుకంటే, అందంలో నన్న మించిన వినయ వుండగా నేనూనీకు తగను,” అన్నది భానుమతి.

“ఒక చెలికత్తెను రాకుమార్తైలా అలంక రించి, ఆమె పక్కనసాధారణుస్తుల్లో కూర్చున డానికి సిధ్ధపడిన నీవంటి గొప్ప మనిషి విన యగుణం ముందు, అశాశ్వతమైన సౌందర్యం ఎంత అద్భుతంగా వున్నా తీసికట్టే! కాబట్టి నేనే నీకు తగను,” అన్నాడు పద్మసేనుడు.

భానుమతి ఏదో అనబోతూండగా ప్రదీ పుడు వారించి, “ఒకరికొకరు తగననడంలోనే, మీ ఇద్దరూ అహంకారం చోగట్టుకున్న వాళ్ళని అర్థమవుతుంది. ఇక ఎవరి రాజప్రాసాదాలకు వాళ్ళు వెళ్ళండి. మీ ఇద్దరి వివాహానికి నేను వస్తాను, దీవిస్తాను!” అన్నాడు.

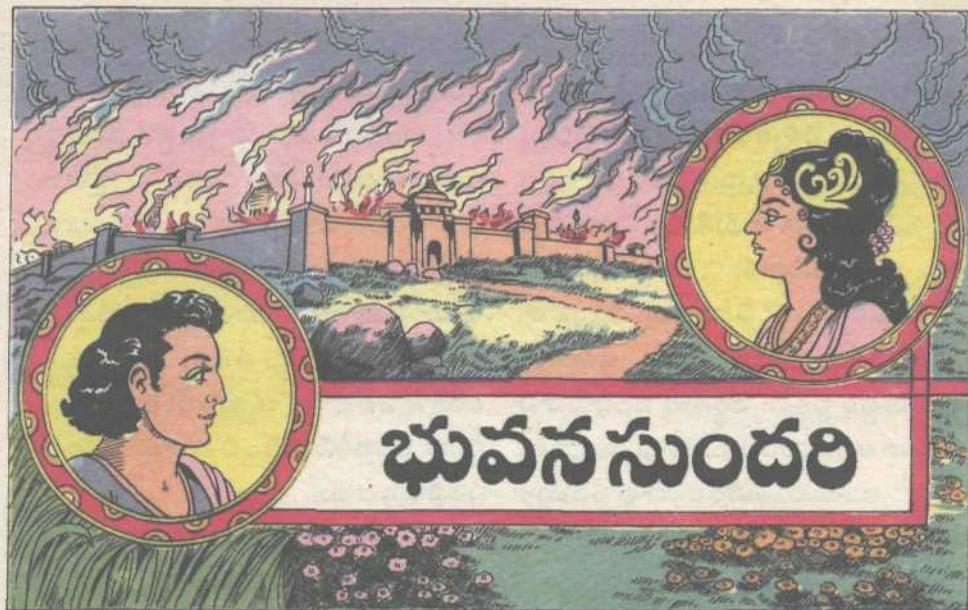
పద్మసేనుడు, ప్రదీపుడికి నమస్కరించి వెళ్ళిపోయాడు. భానుమతి మాత్రం అనం తృప్తిగా, “అతడు వినయ అందాన్ని ప్రేమిం చాడు. ఆమె అందం నిజం. నా వినయాన్ని ఆమె అందం కంటే ఎక్కువన్నాడు. కానీ నా

వినయం నిజం కాదు. మీరు నాకులేని విన యాన్ని అంటగట్టారు. కాబట్టి అతడు వినయ నేపెళ్ళిచేసుకోవాలి. నేనతడికి తగను,” అన్నది.

ప్రదీపుడు ఆప్యాయంగా భానుమతి తల నమిరి, “అమ్మాయా! నీ వినయ గుణాన్ని పద్మసేనుడు ప్రేమిస్తున్నాడు. అలాంటప్పుడు, అంత మంచి గుణాన్ని నిజంగా అలవర్యుకోవడం నీకుచేతకాదా? చేతనైతే ఇక సమస్య ఎమిటి? నువ్వు నీ చెలికత్తె వినయను గురించి ఆలోచించకు. ఆమెతో విడిగా మాట్లాడాను. ఆమెకు నగర రక్తణాధికారి కొడుకు పద్మస్తాగుడితో వివాహం నిశ్చయమయినట్టే. నీ యొక్క పద్మసేనుడి యొక్క అహంకారాలకు స్వస్తి చెప్పించి, మీ ఇద్దరీ అదర్చ దంపతులుగా తీర్చిదిద్దడం కోసమే ఇక్కడకు పిలిపెంచాను.” అన్నాడు.

భానుమతిగురువుప్రదీపుడిపాదాలకు నమస్కరించింది. ఆ తర్వాత ఆమెను వినయానికి మారుపేరుగా రాజకుటుంబాలలో చెప్పు కుంటూంచే, ప్రదీపుడామె తల్లిదండ్రుల కంటే ఎక్కువగా సంతోషించాడు.

భువనసుందరి

2

[శ్రీయనగరపు రాత్రిన వర్షముడిక, మోహనుడై కుమారుడు కలిగాడు. వాహివల్ల నగరానికి అరిష్టం కలుగుతుందని వర్షముదు వాళ్లి చంపవలసిందిగా తన పనులకాపరిని ఆళ్లిపెందాడు. కాని పనులకాపరి మోహనుణ్ణి చంపక, పెంచి పెద్దవాళ్లి చేశాడు., ఒకనాడు ముగ్గురు దేవతా శ్రీలు తమలో గొప్ప అందగతైను నిర్ణయించమని బడా పర్యతం మొద పున్నమోహనుడి దగ్గరికి వచ్చారు. భువనసుందరిని తనకిప్పిప్పాసన్న కామినిదేవతను మోహనుడు నిర్ణయిందాడు. — తరవా]

తన కుమారుణ్ణి పనులకాపరికిచ్చి చంపి టానికిగాను మంచి పండెపుబెద్దును ఏరి వెయ్యమని ఉత్తరువిచ్చినది మొదలు వర్ధ నుడు ఏటా ఆ చనిపోయిన కుమారుడి స్వారకార్థం శ్రీయనగరంలో ఉత్సవాలు జరుపుతున్నాడు.

మోహనుడు కామినికి ఫలం ఇచ్చిన కొద్ది రోజులకే ఈ ఉత్సవాల తరుణం వచ్చింది. వర్షముడి భటులు బడా పర్యతానికి వచ్చి, ఉత్సవాలలో జరిగే పాటీ ప్రదర్శనలలో పాల్గొను

ఇవ్వవలసిందిగా పనులకాపరిని కోరారు.

ఈ ఉత్సవాలను మోహనుడెన్నడూ చూసి వుండలేదు. ముఖ్యంగా పాటీ వందాలు చూడాలని అతనికి గాఢమైన కోరిక కలిగింది.

శ్రీయ నగరానికి వెళ్లితీరాలని అతడు పట్టుపట్టాడు. అందువల్ల ఏం ప్రమాదం మూడుతుందోననీ, వర్షముడి కుమారుణ్ణి తాను చంపటానికి బదులు పెంచి పెద్దవాళ్లి

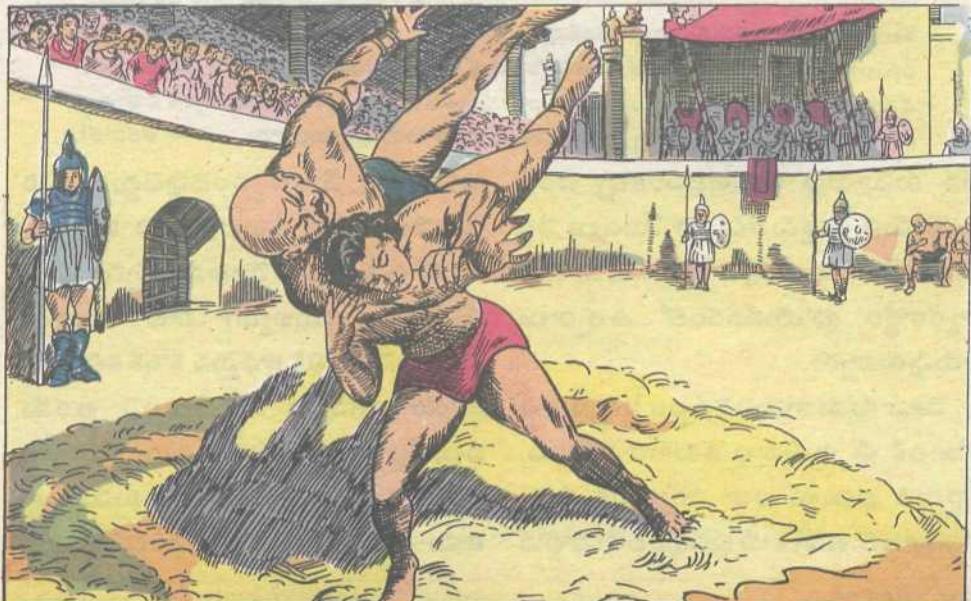
చేసిన సంగతి బయటపడిపోతుందెమోనని పసులకాపరి భయపడ్డాడు. ఎంత చెప్పినా మోహనుడు వెళ్ళితీరాలని మంకుపట్టు పట్టాడు. అతన్ని ఒంటరిగా పంపటం జస్తం లేక, పసులకాపరి తానుకూడా మోహనుడి వెంట బయలుదేరాడు.

శ్రోయనగరంలో ఏటా జరిగే స్వారకోత్సవాలలో అనేక పొటీలుంటాయి. అందులో మల్లయుద్ధం ఒకటి. వర్ధనుడి సింహసనాని కెదురుగా అనేక మంది మల్లులు యుద్ధాలు చేస్తారు. అందులో ఎవరైనా పాల్గొనవచ్చు. అందరినీ ఓడించిన మల్లుడికి “మకుటం” ఇస్తారు.

పసులకాపరి ఎంత వద్దంటున్న వినక మోహనుడు ఈ మల్లయుద్ధాలలో జోరబడి,

అందరినీ ఓడించి మకుటం సంపాదించాడు. తరవాత అతను పరుగు పందాలలో హాటీ చేసి, అందరినీ ఓడించి ఇంకోక మకుటం సంపాదించాడు. మోహనుడు ఎప్పుడైతే వర సగా రెండు మకుటాలు సంపాదించాడో, అప్పుడే వర్ధనుడి కొదుకులకు కన్ను కుట్టింది. ఊరూ పేరూ లేని మోహనుణ్ణి అణాచివెయ్యా లనే ఉద్దేశంతో వారు అతన్ని తమతో కుస్తికి రమ్మని పిలిచారు. ఆ కుస్తిలో కూడా మోహనుడు అందరినీ ఓడించి మూడో మకుటం సంపాదించాడు!

ఇంతదాకా వచ్చాక మోహనుణ్ణి చంపెయ్య టానికి వర్ధనుడి కుమారులు నిశ్చయించారు. మోహనుడు క్రిడారంగం నుంచి పారిపోకుండా తమ భటులను కాపుండమని పౌచ్చరిక

చేసి, వీరసింహాదు, అరిభయంకరుడు అనే వారిద్దరు కత్తలు దూసి మోహనుడిపైకి ఉరికారు. చిత్రమేమిటంబే, అరిభయంకరుడూ, మోహనుడూ ఒక తండ్రి బిద్దలేగాక, ఒక తల్లి బిద్దలు కూడానూ! అయితే ఆ సంగతి ఆ జ్ఞాదరికి తెలియదు.

వ్యవహారం త్రుతి మించిందని గ్రహించి, పనులకాపరి వద్దనుడి వద్దకు పరిగెత్తి వెళ్లి, “మహారాజా! మోహనుణ్ణి కాపాదంది! అతను మీ కుమారుడే!” అని చెప్పేశాడు.

రాజుకు తన కుమారుడు చావలేదని తెలిసి విచారం కలగలేదు. తన ఆళ్ళను ఉల్లంఘించినందుకు పనులకాపరిపైన ఆయన అగ్రహించనూలేదు. తన కుమారుడు బతికే వున్నాడన్న సంతోషానికి, అతనింత ప్రయో-

జకుడయాడన్న సంతోషం కూడా తోడై ఆయన ఆనందపారవశ్యంలో తెలిపాయాడు. తన కుమారుడు తనను చేరుకున్నందుకాయన బ్రహ్మందమైన విందులు జరవమని ఉత్తరువిచ్చాడు. దేవతలందరికి బలు లివ్య మన్నాడు. మోహనుణ్ణి చూసి గర్యాంచినం తగా ఆయన తన ఏ కొడుకును చూసే గర్యాంచి వుండలేదు.

పూజారులు వద్దనుణ్ణి పౌచ్ఛరించారు. “మహారాజా, మోహనుణ్ణి తక్కణం వధించండి! లేకపోతే త్రోయునగరం దగ్గమై పోతుంది!” అన్నారు.

“ఇంత ప్రయోజకుడైన కొడుకును పోగాట్టు కునెకంటే, త్రోయునగరం దగ్గమై పోవటమే నాకు నమ్మతం!” అన్నాడు వద్దనుడు గర్వంగా.

జప్పుడు మోహనుడు వర్ధనుడి కుమారులో ఒకడు. అతని సోదరులందరికి అది వరకే వివాహాలు జరిగాయి. వారు భార్యలతో కాపరాలు చేస్తున్నారు.

“నివు కుడా పెళ్ళాడరాదురా?” అని వాళ్ళు మోహనుట్టి అడిగారు.

మోహనుడు నిత్యమూ కామినీ దేవతకు పూజ చేస్తూండేవాడు. “నాకు తగిన భార్యను ఈ దేవి నాకు సమకూరుస్తుంది. నేను భార్యకోసం వెతకనవసరం లేదు!” అని అతను అన్నలకు జవాబిచ్చాడు.

అయితే, తనకు కావలిసిన భువనసుందరి స్పాష్టాలో ఉన్నదని అతనికి తెలుసును. స్పాష్టాకు వెళ్ళటానికి ఏ వంక దొరుకుతుందా

అని అతను ఎదురు చూస్తున్నాడు. అటువంటి అవకాశం అతనికి త్వరలోనే దొరికింది.

వర్ధనుడికి సులోచన అని ఒక చెల్లెలుండేది. ఆమెను కొంతకాలం క్రితం గ్రీసు దేశస్తులు ఎత్తుకుపోయారు. ఇది జరిగిన అనంతరం వర్ధనుడు సదస్సు జరిపి, గ్రీసుపై దండెత్తటమా, లేక శాంతియుంగా సులోచనను విడిపించి తెచ్చుకోవటమా, నిర్దయించ మన్నాడు. సదస్సులో శాంతి మార్గమే మంచి దని నిర్దయం జరిగింది. ట్రోయు నుంచి దూతలు గ్రీసుకు వెళ్లి సులోచనను మర్యాదగా వపుగించమన్నారు. కానీ గ్రీసు దేశస్తులు ఇందుకు సమ్మతించలేదు. రాయబారం విఫలమయింది.

దీని ఘలితంగా మళ్ళీ సదస్సు ఏర్పాట యింది. ఈసారి, యుద్ధం జరగాలనీ, గ్రీసు పైకి దండెత్తి వెళ్ళాలనీ నిర్దయం జరిగింది.

“ఈ దాడిని నేనే నిర్వహిస్తాను. నాకు తగిన సన్ని నోకలూ, బలాలూ జప్పించండి. నేను సులోచనను తీసుకువస్తాను. అథవా తీసుకు రాలేని పశ్కంలో, సులోచనకు సాటి వచ్చే మరొక గ్రీకు రాజకుమారినైనా ఎత్తుకు వస్తాను!” అని మోహనుడు తన తండ్రితో అన్నాడు.

ఇది జరిగిన నాడే, భువనసుందరి భర్త అయిన ప్రతాపుడు స్పాష్టానుంచి ట్రోయుకి వచ్చాడు. అయిన రాకకు కారణమేమంచే ఆకస్మాకంగా స్పాష్టానగరంలో మహామారి చెల

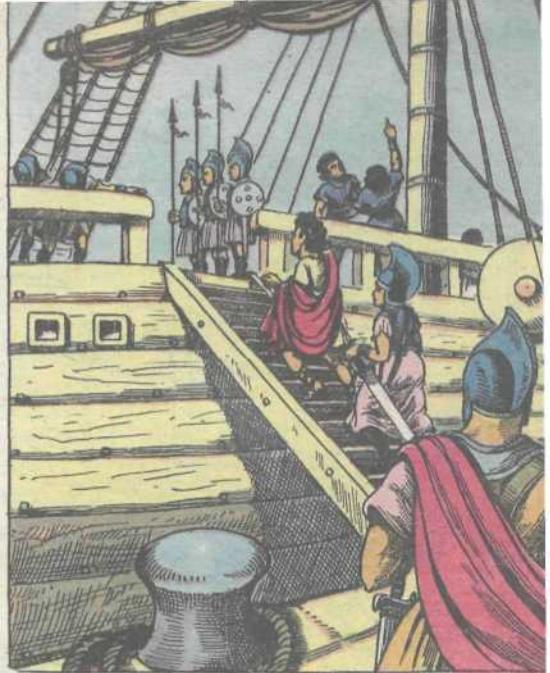
రేగింది. తోయ్ నగరంలో ఉండే కొందరు దేవతలకు బలులిచ్చి మహామారిని శాంతింప జేసే. ఉద్దేశంతో ప్రతాపుదు ప్రయాణమై వచ్చాడు.

మోహనుడు ప్రతాపుట్టి చాలా ఆదరంతో చూసి, ఆయనతో స్నేహం చేసుకున్నాడు. “నేనుకూడా మీ స్వార్థాకు వచ్చి, అక్కడి దేవతల నారాధించి, పుణ్యం సంపాదించు కునే సన్మాహంలోనే ఉన్నాను!” అని మోహనుడు ప్రతాపుదితో అన్నాడు. ఈ మాట విని ప్రతాపుదు సంతోషించాడు.

త్వరలోనే, మోహనుడు కోరిన ప్రకారం నోకలు సిద్ధం చేయబడ్డాయి. వాటిలో మోహనుడి వెంట ప్రతాపుదు కూడా బయలుదేరాడు. కాలక్రమాన వారు స్వార్థా నగరం చేరు కున్నారు. భువనసుందరి కోసం మోహనుడు అంతు లేని కానుకలు తెచ్చాడు. వాటినన్ని టిని అతను ఆమెకిచ్చి, వారింటనే అతిథిగా ఉండిపోయాడు.

భువనసుందరిని మించిన సుందరి ప్రపం చంలో మరి వుండడని, ఆమెను చూడగానే మోహనుడికి తెలిసిపోయింది. కామినిదేవత అనుగ్రహంతో ఆమెను ఎప్పుడు తనవెంట తోయ్ నగరానికి తీసుకుపోదామా అని అతను ఆత్రపుడసాగాడు.

కామినిదేవత ప్రోధులంచేత భువన సుందరికి కూడా మోహనుట్టి చూసినది మొదలు అతనిపైన అంతులేని ప్రేమ

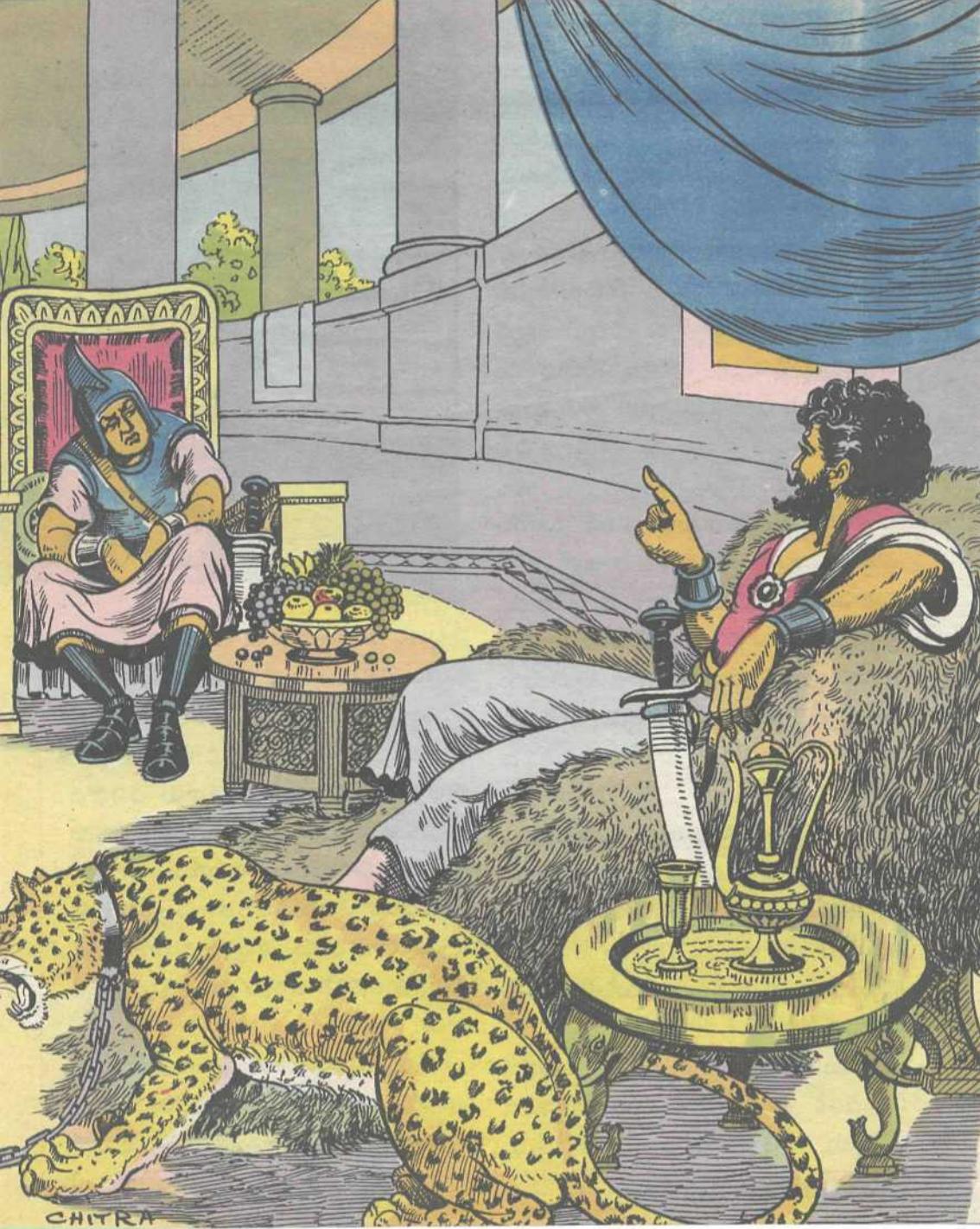

పుట్టుకు వచ్చింది. కాని ఆమె దానిని తన భర్తకు తెలియకుండా దాచగలిగింది.

మోహనుడు స్వార్థానగరంలో తొమ్మిది రోజులు ప్రతాపుడి అతిథిగా వున్నాడు. ఈలోపుగానే ప్రతాపుడి తాతగారు చనిపోవ టమూ, ఆయన దినవారాలకుగాను ప్రతాపుదు త్రీట దివికి వెళ్ళవలిసి రావటమూ జరిగింది.

జదంతా కామినిదేవత చలవేననుకు న్నాడు మోహనుడు. తనవెంట రావటానికి భువనసుందరిని అతను సులువుగా ఒప్పిం చాడు.

ఆ రాత్రి వారిద్దరూ రహస్యంగా మోహనుడి ఉడలోకి చేరారు. ఉడలన్నీ తోయ్ నగరానికి బయలుదేరాయి. మోహనుడు తిరుగు దారిలో

అనేక దీవులలో మజలిలు చేస్తూ చాలా కాలానికిగాని ట్రోయ్‌కి చేరుకోలేదు.

అక్కడ ప్రతాపురు తన తాతగారి దిన వారాలు హర్షార్తి చేసుకుని ఇంటికి తిరిగివచ్చి, మోహనుడు అతిథిగా వచ్చి ఎంత మోసం చేశాడో తెలుసుకున్నాడు. వెంటనే ఆయన తన అన్నగారైన రారాజువర్ధకు వెళ్ళి, జరిగిన దంతా చెప్పి, “ట్రోయ్‌మీద యుద్ధానికి సన్నా హలుజరిపించండి!” అని ఆవేశంతో అన్నాడు.

“నువ్వు తొందరపడకు. నేను ట్రోయ్‌కి దూతలను పంపి, నీ భార్యనూ, నీకు జరిగిన అపచారానికి తగు పరిహాస్సీ తెప్పిపోను. వాళ్ళు మంచిమాటలతో లొంగి రాని పక్కంలో యుద్ధం వుండనే వున్నది!” అన్నాడు రారాజు.

రారాజు పంపిన దూతలు ట్రోయ్‌యనగరం చేరేసరికి, మోహనుడు భువనసుందరితో ఇంకా తిరిగి రాలేదు. అందుచేత దూతలు తన కుమారుడిపై చేసిన అరోపణలను వర్ధనుడు ఎంత మాత్రమూ నమ్మిలేదు.

“మీరు చెప్పేది ఒకటీ నేనెరగను. ఒక వేళ నా కొడుకు మీ రాజకుమారిని ఎత్తుకు

పోయాడే అనుకున్నా, మీకు పరిహారం ఇవ్వపలసిన అవసరం నాకేమీ కనిపించటం లేదు. నా చెల్లెలు సులోచనను ఎత్తుకుపోయిన గ్రీకులు నాకేమీ పరిహారం ఇచ్చారు?” అని వర్ధనుడు దూతలను గద్దించి ఆడిగాడు.

ఈ విధంగా శాంతిదూతలను టీప్పి పంపి నందుకు వర్ధనుడు తరవాత ఏమాత్రమూ చింతించలేదు. ఎందుచేతనంటే, మోహనుడు భువనసుందరితో వచ్చి చేరగానే, వర్ధనుడు ఆమె సాందర్భం చూసి ఎంతో ముచ్చట పడ్డాడు. మోహనుడే కాదు, వర్ధనుడే కాదు, భువనసుందరి వంటి అపురూప సాందర్భ వతి ట్రోయ్ నగరానికి వచ్చినందుకు పరమా సందం చెందనివారు ఆ నగరంలో ఒక్కరు కూడా లేరు.

మోహనుడికి, భువనసుందరికి అత్యంత వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

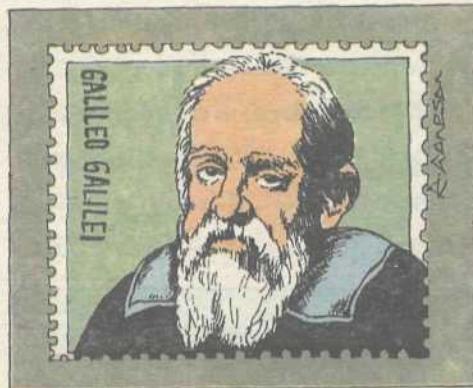
“గ్రీకులు వెయ్యేళ్ళు తలకిందుగా తపస్సు చేసేదిగాక, నేను భువనసుందరిని వారికి వప్పగించను!” అని వర్ధనుడు బహిరంగంగా ప్రమాణించేదు. — (ఇంకాపుండి)

చందులు కబ్బర్లు!

మొదట శిక్ష ఆ తరవాత గౌరవం!

ప్రపంచంలోకిల్లా అతి చిన్న దేశం వాటికన్ సిటీ ప్రథమ పోరుదు పోవ, ఇటీవల 17వ శతాబ్దానికి చెందిన సుప్రసిద్ధ ఇటలీ ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడు గలీలియో గలిలి గౌరవార్థం రెండు స్థాంపులను విడుదల చేశాడు. ఇది మామూలుగా స్థాంపులు సేకరించే వారికి కాకుండా చరిత్రను అధ్యయనం చేసే వారందరికి ఆసక్తి కలిగించే విషయం. ఎందు కంటే గలీలియోకు యావళ్లవ కారాగార శిక్ష విధించింది కూడా ఇదే చర్చ! దానికి కారణం ఏమంటే -- సార మండలానికి భూమి కేంద్రమని రోమన్ కేథలిక చర్చ విశ్వసించి ప్రచారం చేస్తూ వచ్చింది. అయితే, గలీలియో తన పరిశోధనల ద్వారా - సారమండలానికి భూమి కేంద్రం కాదు:

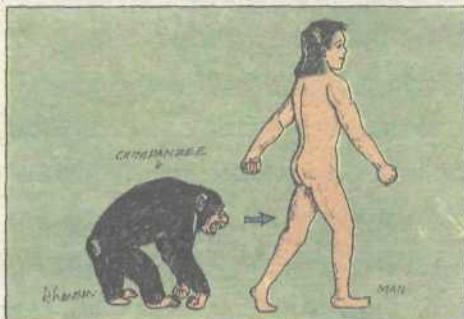

సూర్యుడు కేంద్రంగా గలది సారమండలం. భూమి సూర్యుణ్ణి చుట్టువస్తుంది అని కనుగొని ప్రకలించాడు. ఇది నచ్చని కేథలిక చర్చ అయసను ఖండించింది. అయిన సిద్ధాంతాన్ని తప్పని ఒప్పుకోమని ఒక్కిది చేసింది. అయితే గలీలియో అందుకు అంగీకరించలేదు. కాబట్టి 1633వ సంలో అయినకు యావళ్లవ

కారాగార శిక్ష విధించింది. ఆ తరవాత దానిని గృహపునిర్వంధంగా మార్చింది. అయిన 1642వ సంలో మరణించడానికి ముందు ఎనిమిదినం వత్సరాలు ఆ శిక్షను అనుభవించాడు. ఉత్తరోత్తరాగలీలియో కనుగొన్న సిద్ధాంతాన్ని విజ్ఞాన శాస్త్రం అంగీకరించింది. అయిన మరణించిన మూడున్నర శతాబ్దాల అనంతరం వాటికన్ సిటీ గౌరవం లభించింది!

మనిషికి దగ్గరి బంధువు!

శిలాజంగా మారిన ఒక దంతం ఇచ్చివల బయట వడింది. ఆ దంతానికి నంబంధించిన ప్రాణి చింపాంచ అయిపుంటుందని విజ్ఞానవేత్తలు భావిస్తు

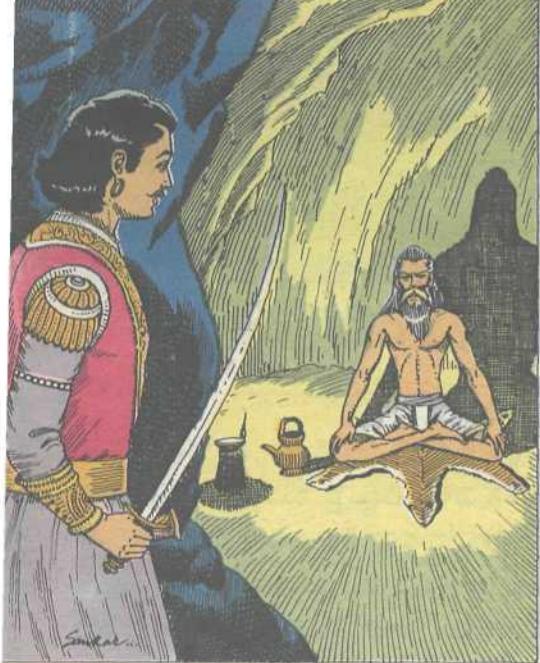
న్నారు. ఆ సరవానరం దాదాపు 4,400,000 సంవత్సరాలకు ఫూర్యం ఆప్రికాలోని ఇథియోపెయి అడవులలో తిరుగుతూ వుండవచ్చని భావిస్తున్నారు. కాలి భోర్యియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన టిమ్ వైక, "జలాంటి అరణ్య వాతావరణంలో ఇప్పుడే మొట్టమొదటిసారిగా చింపాంచిలను కనుగొన్నాము," అంటున్నాడు. అయిన పరిశోధనల ప్రకారం ఈ ప్రాణి మనుషులకూ, చింపాంచిలకూ దగ్గరిడై వుంటుంది. గెరిల్లాలక్కన్నా, చింపాంచిలతో మనిషికి దగ్గరి సంబంధం వున్నట్టు అయిన అభిప్రాయపదు తున్నాడు.

మాయానిధుడు

పట్టు వదలని విత్రమార్గుడు చెట్టువద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భజానవేనుకుని, ఎప్పటిలాగే మోసంగా శ్వానంకేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని చేతాటుడు, "రాజు, శ్రమల కోర్చుకోగల నీ శక్తి, పట్టుదల అనితరసాధ్యమైనవే; కాదనను. అయితే, నిన్ను ఈ క్షుద్ర కార్యానికి పురికొల్పిన వాడు, ఏ మాంత్రికుడో అయి పుండవచ్చని నా అనుమానం. అదే నిజమైతే, వాడి మాయ మాటలను విశ్వసించిన నీకు చివరకు తీపు మైన దుఃఖం, నిరాశ, నిస్పృహ మిగులుతాయి. ఆ బాధలో నువ్వు పొంతనలేని పనులు కూడా చెయ్యవచ్చు. ఇందుకు ఉదాహరణగా, ఒక మాయావి మాటలు గుడ్దిగా నమ్మి ఎన్న కష్టాలకు గురయిన అనంగవర్ష అనే ఒక రాజకుమారుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలీయకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

చేతా కథలు

ప్రభాతనగరాన్ని అగ్నిమిత్రుడనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయనకు అనంగవర్ష ఒక్కడే కొదుకు. అతడికి పట్టాభిషేకం జరిపించి, పొరుగు దేశపు ఉదయగిరి రాకుమారై మాళ వికను కోడలుగా తెచ్చుకోవాలని ఆయన నిర్ణయించుకున్నాడు.

ఇలాంటి సమయంలో, ఒకనాడు అనంగ వర్ష కొండరు భట్టులను వెంటబెట్టుకుని వేటకుబయలుదేరాడు. ఆరణ్యంలో మధ్యహస్తం వరకూ వేటాడిన యువరాజు బాగా అలసి పోయాడు. అతడు దాపులవున్న ఒక కొలనులో నీళ్ళు తాగి, అక్కడ పున్న మరిచెట్లు కింద విశ్రాంతి తీసుకుంటూండగా, ఉన్నట్టుండి పక్కన వున్న కొండ గుహలోంచి ఎవరిదో

సన్నని మూలుగువినిపించింది. వెంటనే అనంగవర్ష ఒర నుంచి కత్తి దూసి గుహ లోపలికి వెళ్ళాడు.

చీకటిగా వున్న గుహలో, ఒక చిన్న నూనె దీపం వెలుగుతున్నది. దాని పక్కన జింక చర్యం మీద పద్మాసనం వేసుకుని కూర్చున్న వృథాదయినబక సిద్ధుడు అయిసంతో రొప్పు తూలువసానదశలో వున్నట్టు కనిపించాడు.

ఆ సిద్ధుడు అనంగవర్షను చూస్తూనే, “నాయనా, అనంగ! నువ్వు సరిఅయిన సమయానికి వచ్చావు. నా జీవితంలో ఇది చివరి అధ్యాయం. నాకు పరకాయ ప్రవేశ విద్య తెలుసు. నేను మరణించే లోపల, ఆ విద్యనువవడోబకట్టతముడికిధారపోయాలని, నా సంకల్పం. నీకా మంత్రం చెబుతాను, జాగ్రత్తాగా విను,” అని మూడుసార్లు మంత్రం పరించి, “నాయనా! మంత్రాన్ని మూడు సార్లు, నాలాగే స్పృష్టంగా అనాలి. ఉచ్చ రించడంలో ఒక్క ఆక్షరంకూడాపాల్చుకారాడు. మంత్రం గుర్తుంది కదా? ఏదీ, ఇప్పుడు మంత్రం పరసం చేసి, నీ శరీరాన్ని వదిలి నా శరీరంలోకి ప్రవేశించు. అలాగే నేను మంత్రోచ్చారణ చేసి, నా జీవాత్మను వదిలి నువ్వు నా శరీరంలోకి ప్రవేశించే పీలు కల్పిస్తాను,” అన్నాడు.

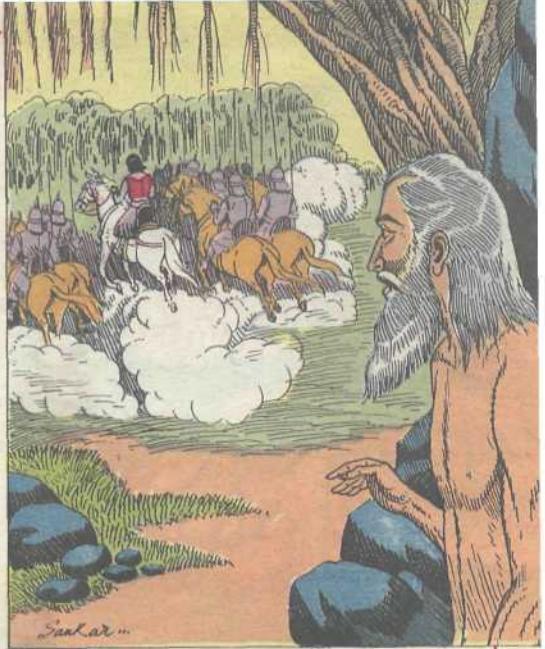
అనంగవర్షాందుకు సంతోషంగా అంగిక రించి, సిద్ధుడు చెప్పిన మంత్రాన్ని మూడుసార్లు పరించాడు. మరు క్రణం అతడి అత్య

శరీరం నుంచి వేరు పడింది. అదే సమయంలో సిద్ధుడు కూడా పరకాయ ప్రవేశమంత్రం పరించదంతో, అతడి ఆత్మ కూడా శరీరం నుంచి బయటపడింది. ఆ తర్వాత ఒకరి శరీరంలో మరొకరి ఆత్మలు ప్రవేశించాయి.

అనంగవర్షకు, సిద్ధుడి వ్యధి శరీరం మొయలేనంత భారంగా తోచింది. యువరాజు శరీరంలోకి ప్రవేశించిన సిద్ధుడు మాత్రం చాలా ఆనందంగా పున్మాదు.

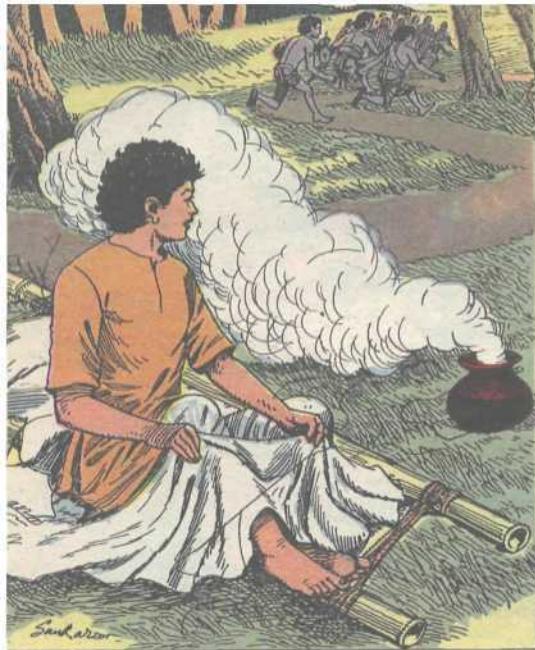
కొద్దిసేపు తర్వాత అనంగవర్ష, సిద్ధుడికి చేతులు జోడించి, “మహాత్మ! నాకు పరకాయ ప్రవేశ విద్య నేర్చి మహోపకారం చేశారు. మీ రుణం ఎలా తీర్చుకోను? ఇక మీరు తిరిగి మీ శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తే, నేను నా శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తాను. గుహ బయట నా భట్టులు, నా కోసం ఎదురు చూస్తూంటారు,” అన్నాడు.

జందుకు అనంగుడి రూపంలోని సిద్ధుడు విరగబడి నవ్వి, “వెదకబోయిన తీగ కాలికి తగులుకున్న చందాన, నువ్వు కోరి వచ్చి నా వలలో చిక్కుకున్నావు. ప్రభాతనగరానికి రాజు కావాలని ఎన్నాళ్ళుగానో కలలు కంటు న్నాను. ఈ రోజు నుంచి నేనే అనంగవర్షను, ప్రభాతనగర సింహపోనానికివారసుణ్ణి. ఉదయ గిరి రాకుమార్తె మాళవిక, నా పట్టమహాషి కాబోతున్నది. వస్తామరి!” అంటూ గుహపునంచి బయటికి వెళ్ళాడు.

తాను సిద్ధుడి చేతిలో దారుణంగా మోస పోయాని తెలుసుకున్న, సిద్ధుడి రూపంలోని అనంగవర్ష కుమిలిపోయాడు. అతడు మెల్లగాలేచి గుహ బయటకు వచ్చేసరికి, అనంగవర్ష రూపంలోని సిద్ధుడూ, భట్టులూ గుర్తా లెక్కి రాజధాని వైపు వెళుతూ కనిపించారు.

అనంగవర్ష తానెలాగయినా రాజధాని చేరాలన్న పట్టుదలతో నడవసాగాడు. అయితే, కొద్ది దూరం నడిచే సరికే ఆయసం వచ్చి, ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. ఆ చెట్టు పక్కన చచ్చిన ఒక నెమలి కశేబరం పడి వున్నది. నెమలి కశేబరంలోకి పరకాయ ప్రవేశం చేసి రాజధాని చేరవచ్చుకదా! అని

క్షణ కాలం ఆలోచించి, ఆ ప్రయత్నం విర ముంచుకున్నాడు.

ఇంతలో గుర్తం మీద అటువైపు వస్తూ, ఒక పరదేశి కనిపించాడు. సిద్ధుడి రూపంలోని అనంగవర్ష అతణ్ణి ఆపి, తనను ప్రభాత నగరం చేర్చమని కోరాడు. ప్రభాత నగరం వెళుతున్న పరదేశి సంతోషంగా అతణ్ణి గుర్తం వెనక ఎక్కించుకుని, కొంతసేపటికి నగర పాలిమేరను చేరాడు. అనంగవర్ష, అతడికి తన కృతజ్ఞతలు చెప్పి, అక్కడ గుర్తం దిగాడు.

ఇప్పుడు చేయవలసిందేమిటా అని, అనం గవర్ష అలోచిస్తూన్నంతలో, ఒక శవాన్ని మొను కొన్ని కొందరు మనుషులు, అతడికి కొంత

దూరంలో దింపుదు కళ్ళంవద్ద శవాన్ని దించి కాకి శోకాలు తీయసాగారు. సిద్ధుడిరూపం లోని అనంగవర్ష, ఆ శవాన్ని ఒక యువకుడి శవంగా గుర్తించాడు.

వెంటనే అతడు మరో అలోచన లేకుండా, పరకాయ ప్రవేశమంత్రాన్నిమూడుసార్లు ఉచ్చ రించి సిద్ధుడి శరీరాన్ని వదిలి ఆ యువకుడి శవంలోకి ప్రవేశించాడు. శవం పాడె మీద లేచి కూర్చోగానే, అంతవరకూ చుట్టూ చేరిదుఃఖిస్తున్నవాళ్ళందరూ, “అయ్యబాబోయే! ఈ మూగ రాముడు పిశాచి అయ్యాడు,” అంటూ, చెట్టుకొకరు పుట్టుకొకరుగా పారి పోయారు.

ఇన్ని శ్రమల కోర్చి తీరా తను పరకాయ ప్రవేశం చేసిన శరీరం ఒక మూగవాడి దని తెలియగానే అనంగవర్ష దుఃఖంతో కుమిలి పోయాడు. కొంతసేపటికి తేరుకుని, ఇప్పుడు మూగరాముడి రూపంలో పున్న తన చేతి వెలికి బంగారు ఉంగరం ఒకటి వుండడం, తన అదృష్టంగా భావించాడు.

అనంగవర్ష ఆ ఉంగరాన్ని ఒక నగల దుకాణంలో అమ్మి, వచ్చిన డబ్బుతో ఒక గుర్తాన్నికొని, తను లోగడ వివాహ మాడడల చిన రాకుమారి మాళవిక తండ్రి గారిదైన ఉదయగిరి నగరం చేరాడు.

అతడు అక్కడి కోట కావలిభటులతో, తను అత్యవసరంగా మహారాజును దర్శించాలని సైగలతో చెప్పాడు. వాళ్ళు ఏ బుద్ధిలో

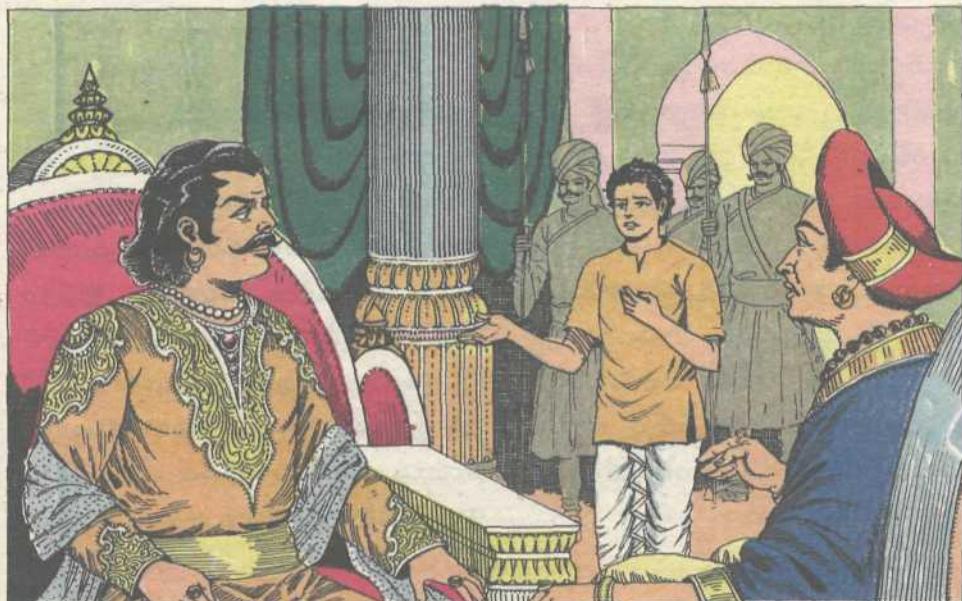
పున్నారో -- అతిష్టి వెంటనే రాజు రణవర్షు వద్దకు తీసుకువెళ్లారు.

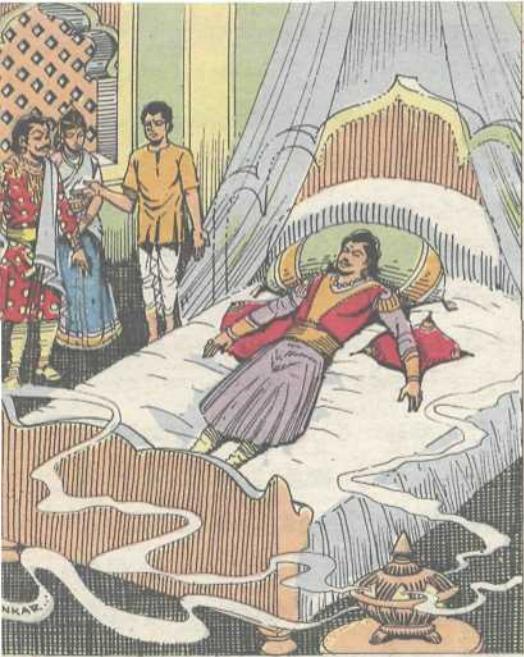
ఆ సమయంలో రణవర్షు, ఆశ్చాన దైవ జ్ఞాడైన చైతన్యశర్యతో మాట్లాడుతున్నాడు. అనంగవర్షు ఆయనకు సైగలతో, తాను అరబ్యంలో ఒక ముసలి సిద్ధుడి వల్ల ఎలా మోసపోయింది, తనకు చేతనైసంతతో సైగలతో చెప్పాడు. కానీ, రణవర్షుకు విషయం సరిగా అర్థం కాలేదు. అప్పుడు చైతన్యశర్య ఆయనకు అంతా ఘూస గుచ్ఛి నట్టు వివరించాడు.

అంతా విన్న రాజు రణవర్షు, తన కాబోయే అల్లుడికి సిద్ధుడు చేసిన ద్రోహనికి మండిపడి, ఒక లేఖలో జరిగినదంతా రాసి దూత ద్వారా అనంగవర్షు తండ్రికి పంపాడు.

ఆ లేఖ చదివిన రాజు అగ్నిమిత్రుడు, ఇప్పుడు తన కుమారుడి రూపంలో పున్నది మరొకరని తెలుసుకుని పట్టరాని కోపంతో ఊగిపోతూ భట్టులను, “ఇక్కడ అనంగవర్షు రూపంలో పున్నది, మీ యువరాజు కాదు, మాయావి అయిన ఒక ముసలి సిద్ధుడు. వీటి వెంటనే బంధించండి,” అని ఆజ్ఞాపీంచాడు.

తన గుట్టు రట్టయిందని గ్రహించిన అనంగవర్షురూపంలోని సిద్ధుడు వెంటనే భట్టులతో, “నాన్నగారికి మతి చాంచల్యం కలిగినట్టున్నది! ఏం చేస్తాం? ముందు గొలు సులతోకట్టి, ఆ కనబడే గదిలో బంధించండి. తర్వాత ఏం చేయాలో రాజువైద్యుడితో నేను మాట్లాడతాను,” అన్నాడు.

ఇది చూసిన దూత, ఉదయగిరికి తీరిగి పోయి, రాజు రణవర్యకు జరిగినదంతా చెప్పాడు. ఇక, అనంగవర్య రూపంలో వున్న మాయాసిద్ధుడి బారి నుంచి ప్రభాత నగరాన్ని, బందీగా వున్న రాజు అగ్నిమిత్రట్టే రక్షిం చాలంచే, దాని మీదికి దాడి వెళ్క తప్పదని నిర్ణయించి రణవర్య యుద్ధప్రయత్నాలు ప్రారంభించాడు.

అయితే, వారం గడవకుండానే ఒక నాటి రాత్రి, అనంగవర్య రూపంలో వున్న దుర్మాగ్నుడయిన సిద్ధుడు అంతఃపురంలో నిద్రిస్తూందగా, ఒక విషపర్వం కాటుకు గురయి, వైద్య సహాయం అందేలోపలే దారు ఇంగా మరణించాడు.

ఇది జరిగాక, రాజు అగ్నిమిత్రుడు బంధ విముక్తుడై, దుష్టుడైన సిద్ధుడి కారణంగా యువరాజు అనంగవర్యకు ఎలాంటి కష్టాలు ప్రాప్తించింది నగరంలోనూ, రాజ్యమంతటా చాటింపువేయించాడు. మూగరాముడి రూపం లోవున్న అనంగవర్య తన దేశానికి తిరిగి వచ్చాడు. ప్రజలు అతడికి ఘనంగా స్వాగతం పలికారు.

అంతఃపురంలోని తన శయన మంది రంలో నిర్మించిన పదివున్న తన శరీరాన్ని చూసి, అనంగవర్య ఏకధారగా కన్నిరు కార్యాదు. సైగలతో తన తల్లిదంతులను, అ శరీరానికి అంత్యక్రియలు జరపవలసిందిగా కోరాడు.

బేతాఖుడుఈ కథ చెప్పి, “రాజు, అనంగ వర్య ప్రవర్తన ఆది నుంచీ పొంతన లేఖుండా అవకతవకగా వున్నది కదా? సిద్ధుడి చేత మోసగించబడిన అతడు, చచ్చిపడి వున్న నెమలి శరీరంలోకి పరకాయ ప్రవేశం చేసి, తన రాజుధాని అయిన ప్రభాత నగరం చేరి, జరిగింది తన తండ్రికి చెప్పి వుండవచ్చుగదా? అలా చేయక దారిలో కనిపించిన మూగరాముడి శరీరంలోకి పరకాయ ప్రవేశం చేయడం, ఏమన్న వివేకం? ఈ అర్ధంలేని ప్రవర్తనను అలా వుంచి — అంతఃపురంలో పడి వున్న తనదైన పూర్వ శరీరానికి అంత్యక్రియలు జరపమని కోరడం, అతడి మూర్ఖత్వానికి పరాకాష్ట కాదా? అనంగవర్య తన

శరీరం నుంచి సిద్ధుడి శరీరంలోకి, ఆ తర్వాత మూగరాముడి శరీరంలోకి పరకాయ ప్రవేశ విద్య ద్వారా ప్రవేశించాడు కదా? అటువంటప్పుడు, ఇప్పుడు తను వున్న మూగరాముడి శరీరం నుంచి, తన పూర్వ శరీరమైన అనంగవర్ష శరీరంలోకి ప్రవేశించ వచ్చగదా? అలా చేయకపోవదనికి కారణ మేమై వుంటుంది? పరకాయప్రవేశ మంత్రం మరిచిపోవడమా? లేక ఇంతంతనరాని జడ త్యమా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పుకపోయాహా, నీతలపగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్పుడు, “అనంగవర్ష కుశాగ్రబుద్ధి గల మేధావి. ఆ కారణంవల్లనే అతడు అంతటి విషమ పరిస్థితిలోనూ అనాలోచితంగా ఏపనీ చెయ్యలేదు. అడవిలో నెమలి కళేబరంలోనికి పరకాయ ప్రవేశం చేస్తే, తిరిగి మంత్ర పరనం చేసి తన నిజ శరీరంలోకి మారే అవకాశం వుండదు. నెమలి మంత్ర పరనం చెయ్యలేదు గదా! ఇహా, పరదేశి వెంట గుర్తం మీద వెళ్లి, తన

రాజధానీ నగర పాలిమేరలో దిగుదాని కూడా ప్రబలమైన కారణం వున్నది. మాయావి అయిన సిద్ధుడు ఇప్పుడు నగరంలో అనంగ వర్షగా చెలామటి అపుతున్నాడు. అలాం టప్పుడు, తను సిద్ధుడి రూపంలో అతడి కంట బడితే తప్పక చంపించి వేయగలదు. పోతే, రాముడి శరీరం మూగదని అతడికి పరకాయ ప్రవేశం చేశాక గాని తెలియరాలేదు. మూగవాడు పరకాయ ప్రవేశం మంత్రాన్ని స్పృషింగా ఉచ్చరించలేదు! అందువల్లనే, అతడు పాముకాటుతో చచ్చిపడి వున్న తన పూర్వ శరీరంలో ప్రవేశించడం అనంభవం అని గ్రహించి దానికి అంత్య క్రియలు జర పవలసిందిగా తల్లిదంట్రులను కోరాడు. కాబట్టి ప్రతిదశలోనూ అనంగవర్ష ప్రవర్తన సందర్భాచితంగా, హేతుబద్ధంగా వున్నదన్నది నిర్విపాదాంశం,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బెతాళుడు శవంతో సహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

—(కల్పితం)

[ఆధారం : రాఘవరాజు పట్టాభిరామరాజు రచన]

ఇద్దరు కవులు

చంద్రపురి ఆస్తానంలో విష్ణుశర్య అనే గొప్ప కవి వుండేవాడు. అయినలో ఇతర కవులు బాగా రాసినప్పుడు మెచ్చుకునే మంచి గుణం కూడా వుండేది. అదే ఆస్తానంలో నారాయణశాస్త్రి అనే మరొక కవి వుండేవాడు. ఇతర కవుల కీర్తిప్రతిష్ఠలు చూసి అతడు టర్చులేక పోయేవాడు.

నారాయణశాస్త్రి గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటని ఎవరైనా అడిగితే, విష్ణుశర్య, “నారాయణశాస్త్రి మంచి కవి. అతడు రాసేది గొప్ప కవిత్వమే. ఇందులో ఆనుమానమే లేదు,” అనేవాడు.

“విష్ణుశర్యను గురించి మీరేమనుకుంటున్నారు?” అని ఎవరైనా నారాయణశాస్త్రి నడిగితే, “అనుకునేందుకేముంది! అయిన రాసే దానిలో కవిత్వం పాలు చూలా తక్కువ. అయినింకా కృషి చేయాలి,” అనేవాడు.

ఈ సంగతి రాజుకు తెలిసింది. అయిన ఒకసారి కవిసమ్మేళనం జరుగుతూండగా, విష్ణుశర్యతో, “శర్యగారూ! నారాయణశాస్త్రిగారి కవిత్వాన్ని మీరు మెచ్చుకుంటున్నారు. కానీ మీ కవిత్వాన్ని నారాయణశాస్త్రిగారు మెచ్చుకోవడం లేదు. దినికి మీరేమంటారు?” అన్నాడు.

దానికి విష్ణుశర్య నవ్యి, “కవిత్వపు స్థాయిలో మాలో పొచ్చుతగ్గులుండవచ్చు. కానీ ఒక విషయంలో మాత్రం పొచ్చుతగ్గులు లేకుండా నమానంగా పొరబ్రాం. ఇన్నాళ్ళుగా ఆయిన కవిత్వం మీద నాకున్న అభిప్రాయం, నా కవిత్వం మీద ఆయినకున్న అభిప్రాయం – రెండూ తప్పు అని పిస్తున్నది!” అన్నాడు.

ఆ మాటల్లో దాగివున్న అర్థం గ్రహించి, నారాయణశాస్త్రి ఒక క్షణం ఉలిక్కిపడి సిగ్గుతో తల వంచుకున్నాడు.

— చి. రఘురామరాజు

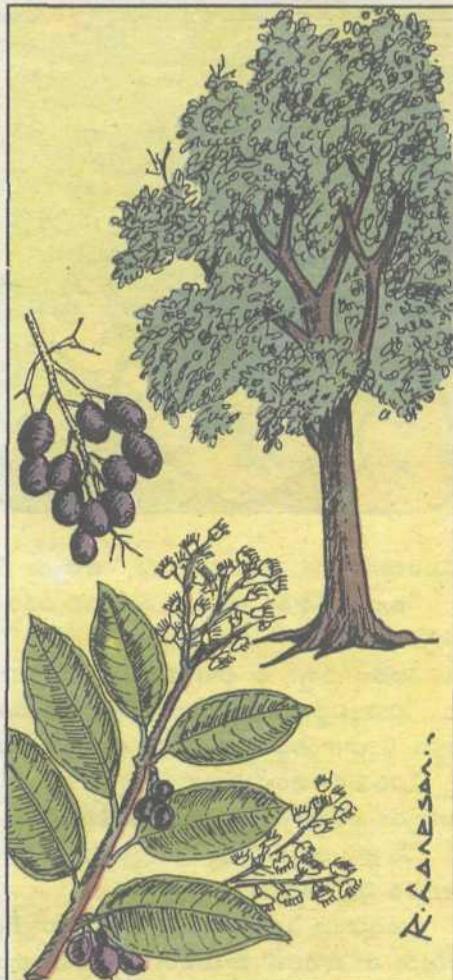

నేరేడు చెట్టు

తీరుచిరావల్లి నీటివంలో జంబుకేశ్వరాలయం అనే సుప్రసిద్ధ శివాలయం ఉన్నది. అలయ ప్రాంగణంలోని పెద్ద నేరేడు చెట్టు, కొమ్మలతో గుడికి పందిరి వేసినట్టు వుండడం అక్కడి విశేషం. ఈపుడికే కాకుండా నేరేడు చెట్టు విఫ్ఫుశ్వరుడికి, శ్రీకృష్ణుడికి కూడా ప్రతిపాత్రమై నదిగా హిందువులు భావిస్తారు. మేఘాలకు అధిపతి నేరేడు చెట్టుగా పుట్టడంతో పశ్చ నల్లగా ఉంటాయని కూడా ఒక కథ చెబుతారు. నీలమేఘ శ్యాముడైన శ్రీకృష్ణుడు కూడా నేరేడు పండు రంగువాడని భక్తులు వచ్చిస్తారు. బెఢ్చులు కూడా నేరేడు చెట్టును పవిత్రంగా భావిస్తారు.

వృక్ష శాస్త్రంలో నేరేడును సిజెక్కియం కుమిని (లినీ) అని అంటారు. దీనిని మొదట ఇక్కొనియా జాంబోలానా లాంక జాతి వృక్షంగా భావించే వాళ్ళు.

ఎప్పుడూ పశ్చగా కనిపించే నేరేడు చెట్టు ఎత్తుగా పెరుగుతాయి. చెట్టు ప్రధాన కాండం నిటారుగా కాకుండా కొమ్మలతో అక్కడక్కడ వంగి వుంటుంది. నేరేడు చెట్టు దేశమంతటా వ్యాపించి వున్నాయి. ఇవి పూత, పిందెగా వున్న ప్పుడు వాతావరణం పాడిగా వుండాలి. సాధారణంగా మార్పు - మే నెలల మధ్య పూతకు వస్తాయి. అకుపశ్చ - తెలుపు రంగుతో చిన్న చిన్న పుష్పులు గుత్తులు గుత్తులుగా పూస్తాయి. పశ్చ నల్లగా నిగనిగలాడుతూ వుంటాయి. పశ్చ రనం ఎరుపు - నీలం రంగులో వుంటుంది. నేరేడు పశ్చ చలవ చేస్తాయి. జీర్ణశక్తిని పెంచుతాయి. వీటి పశ్చా, గింజలూ, అకులూ, బెరడూ అన్ని బౌఘాలకు ఉపయోగపడతాయి. వీటి కలపచాలా దృఢంగా వుండడం వల్ల, దానిని పడవలు చేయడానికి కూడా ఉపయోగిస్తారు.

మన దేశపు

మహోకష్టులు :

ఆదికవి వాత్సీకి

పేరాదిసంవత్సరాలకు పూర్వం మన దేశంనిండా అదవులే. ఒకచోటి నుంచి మరొకచోటికి వెళ్లాలంటే ఏదో ఒక అదవిగుండా వెళ్లవలని ఉండేది. ఆ రోజులలో దొంగల బెదదా, దారిదోపాదిలూ ఎక్కువగానే ఉండేవి.

ఒకరోజు ముని ఒకదు రామనామం స్వరిస్తూ ఒంటరిగా ఒక అదవిగుండా నమ్ము 'ఆగు!' అన్న కెకవిని వెనకకు తిరిగి చూశాడు. గంటగొడ్డలని పైకెత్తి పట్టుకునే ఒక దృఢకాయుడు వచ్చి దారికి అడ్డంగా నిలబడ్డాడు.

"ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు ముని.

"చూస్తే తెలియడంలేదూ బందిపోటునని! మర్యాదగా నీదగ్గరున్నదంతా అక్కడ పెట్టి వెళ్లు!" అని గద్దించాడు దొంగ ఎత్తిన గొడ్డలి దించకుండా.

"ఎంత కాలంగా ఈ దారి దోషి చేస్తున్నావు?" అని అడిగాడు ముని.

"చాలా కాలంగానే. అయినా అదంతా నీకెందుకు?

ముందుగా నేను చెప్పింది, చెయ్య," అన్నాడు దొంగ గుడ్లురుముతూ.

"అలాగే చేస్తాను. అయినా, నువ్వుపని ఎవరి కోసం చేస్తున్నావో చెప్పు!" అని అడిగాడు ముని తొఱ కుండా.

"ఇదెం ప్రత్యు? నా భార్యాచిద్దలను పోషించడానికి!" అన్నాడు బందిపోటు.

"భార్యాచిద్దల కోసం ఛొరక్కుత్యాలు చేసి ఎంత పాపం మూటకట్టుకుంటున్నావు! అయినా, నీ పాపాలను నీ భార్యాచిద్దలు పంచుకుంటారనుకున్నావా?" అని అడిగాడు ముని.

"ఎందుకు పంచుకోరు? ఇవన్నీ వాళ్ల కోసమే కదా చేస్తున్నది? తప్పకుండా పంచుకుంటారు," అన్నాడు బందిపోటు గొడ్డలిని కిందికిందించుతూ.

"నీ పాప భారం నువ్వు మోయక తప్పదు, నాయనా. నీ పాపాలను ఎవ్వరూ పంచుకోరు! కావాలంటే ఇంటికి వెళ్లి అదుగు," అన్నాడు ముని.

బందిపోటు వెంటనే ఇంటికి వెళ్లి, భార్యాచిద్దలను కేక వేసి పిలిచి, ముని అన్న మాటలను చెప్పి, "మీరు నా పాపంలో పాలుపంచుకుంటారు కదా?" అని అడిగాడు ఆశగా.

"అదెలా సాధ్యం? అయినా మేమెందుకు పంచుకోలి. కుటుంబాన్ని పోషించడం నీ భాధ్యత. అందుకు నువ్వేం చేస్తావో అది నీ ఖర్చ. మా కనవసరం. నీ పాపంలో పాలుపంచుకోము. ముని అన్నదే ముమ్మటికి నిజం!" అన్నది భార్య.

పెల్లలూ తల్లి మాటలనే ఆమోదించారు.

ఆ సమాధానానికి దిగ్ర్యాంతి చెందిన బందిపోటు పరుగు పరుగునా తిరిగివెళ్లి, ముని పాదాల పైబడి, "ఈ పాపకూపం నుంచి నన్ను రక్కించు!" అని దీనంగా విలపించాడు.

కరుణామయుడైన ముని వాడికి రామనామం ఉపదేశించి, “భక్తి త్రద్ధలతో ఈ నామాన్ని జపించు. నర్వ పాపాలూ నశించిపోతాయి” అని చెప్పి వెళ్ళాడు.

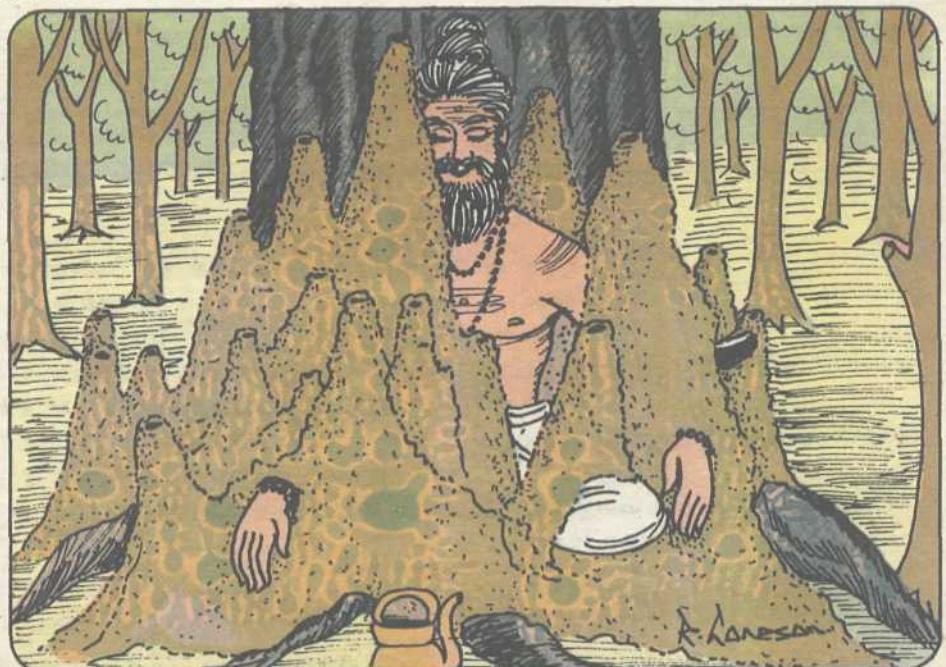
బందిపోటు ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని, కశ్య మూసుకుని ధామనామం జపించ సాగాడు. రోజులూ, నెలలూ, సంవత్సరాలూ గడిచిపోయాయి.

ముని మళ్ళీ ఒకనాడు ఆ మార్గం గుండా వెళుతూండగా, ఒక పుట్టు నుంచి రామనామం వినిపించింది. ముని పుట్టును పెళ్ళిగించాడు. పుట్టులో నుంచి జడలు కట్టిన ముని పైకి లేదాడు. అతడే ఒకప్పుటి బందిపోటు. అతని పూర్వ నామం రత్నాకరుడు. వల్మీకం అంటే పుట్టు. పుట్టు నుంచి పుట్టుకు రావడం వల్ల ఆయనకు వాల్మీకి అనే సార్థక నామం ఏర్పడింది!

వాల్మీకి తమసానది తిరంలో కుటీరం నిర్మించుకుని తపోచీవనం గడవసాగాడు. ఒకనాటి ఉదయం ఆయన నదిలో స్నానం చేసి కుటీరానికి తిరిగి వస్తూ దారిలో అందమైన క్రొంచ పక్కల జంటను చూశాడు. అంతలో దోయవాడాకడు ఆ జంటలో ఒక పక్కని చెట్టు చాటు నుంచి బాణంతో కొట్టాడు. వాల్మీకి హృదయం ద్రవించింది. శోకం ఆయన నోటి నుంచి శ్లోక రూపంలో వెలువడింది. ఆ విధంగా ఆయన ఆదికవి అయ్యాడు!

ఆ తరవాత ఆయన రచించిన రామాయణం జగత్తునిధిమైన సంస్కృత కావ్యం. అది వివిధ భాషల లోకి అనువదించబడి యుగయుగాలుగా ఎందరెందరినో ఎంతగానో అలరిస్తున్న విషయం అందరూ ఎరిగినదే.

ఉన్నత జీవితం సాగించాలన్న పట్టుదలతో, భక్తి త్రద్ధలతో, ఆత్మవిశ్వాసంతో కృష్ణ చేసినట్టుయితే ప్రతి మనిషీ, మహానీయుడు కాగలదన్న మహేశాన్ని సత్యానికి మహేశ్వరుల తార్మాణం వాల్మీకి మహాముని జీవితం!

మీకు తెలుసా?

1. మెట్రిక్ విధానాన్ని మొట్టమొదట చేపట్టిన దేశం ఏది?
2. "దేవతలోయు" మనదేశంలో ఎక్కడ ఉన్నది?
3. అలెగ్జాండర్ చక్రవర్తి బాలుడుగా ఉన్నప్పుడు ఆయనకు ఇవ్వబడిన గుర్తం పేరేమిటి?
4. మనదేశంలో 'గులాబీరంగు నగరం'గా ప్రసిద్ధి గాంచిన నగరం ఏది?
5. అత్మరక్షణ కళ 'జూడో'ను రూపొందించిన వారెవరు? ఎప్పుడు?
6. నాట్యకళను వివరించే సుప్రసిద్ధ సంప్రుత గ్రంథం ఏది? రచయిత ఎవరు?
7. యజమానులే భానిసలకు పడ్డించే ప్రాచీన రోమన్ 'భానిసల పంచుగ' పేరేమిటి?
8. సున్నాను కనిపెట్టన భారతీయ గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు ఎవరు?
9. హాల్త్ స్టోంపులు వెలువరించే దేశం ఏది? వాటి ప్రత్యేకత ఏమిటి?
10. భూమి సూర్యుడి చుట్టూ ఒకసారి తిరిగి రావడానికి ఎంతకాలం పడుతుంది?
11. జపానుకు చెందిన అతి ప్రాచీన గ్రంథం ఏది?
12. ఇండియాను సందర్శించిన మొట్టమొదటచే అమెరికా అధ్యక్షుడు ఎవరు?
13. ప్రపంచంలోకిల్పా చాలా పెద్ద గ్రంథాలయం ఏది?
14. తోకో నగరం ప్రాచీన నామం ఏమిటి?
15. గెలీలియో మొట్టమొదట దేనిని కనుగొన్నాడు?
16. తన దేశపటాన్ని, పతాకంలో కలిగిన దేశం ఏది?

సమాధానాలు

1. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
2. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
3. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
4. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
5. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
6. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
7. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
8. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
9. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
10. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
11. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
12. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
13. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
14. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
15. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.
16. ప్రాంతికేణల్లా ప్రాంతికాల్లా అంతికాల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా లైల్లా.

బంగారయ్య-నిదు

శంఖవరం గ్రామం చుట్టుపక్కల అంతా రాళ్ళ మయం. అది మండువేసవి కాలం. ఎందలు మండిపోతున్నాయి. దాదాపు ఎకరం ఘలం మధ్య కట్టిన, లంకంత ఇంట్లో వున్న దాని యజమాని బంగారయ్యకు నిద్రపట్టడం లేదు.

ఆయన సేవకులు వింజామరలు వీచారు. అయినా, ఆ గాలి వేడిగానే వుంది. పడకగదికి పట్టి ప్రేశ్తు తడికలు వేళ్ళాడదీసి ఆరారా నీళ్ళతో తడిపారు. అయినా బంగారయ్యకా చల్లదనం చాలడం లేదు.

నిద్రలేక బంగారయ్యకు తల బరువె కిడుంది. చిరాకు పెరిగిపోయింది. ఇంట్లో వాళ్ళందరికి నిద్ర లేకుండా పోయింది.

విచిత్రమేమంచే — ఆ ఎందల్లో కూడా అంతో ఇంతో కొంతమంది నిద్రపోతున్నారు. బొత్తిగా సిద్రపట్టనివాడు బంగారయ్య మాత్రమే!

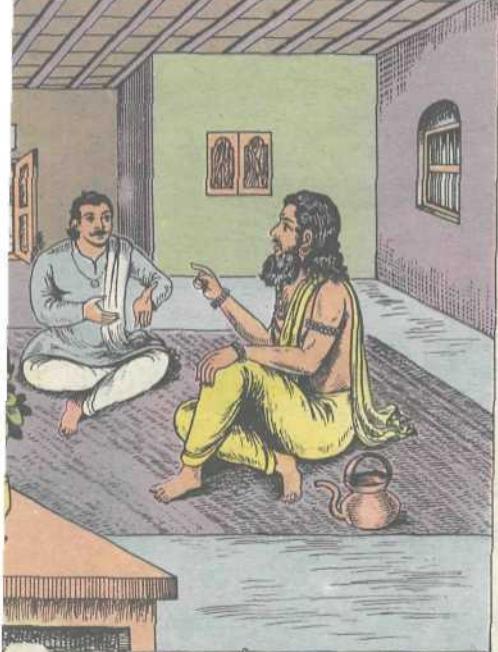
“నాదగ్గర జీతాలు తీసుకుంటూ నా డబ్బుతో బ్రతుకుతున్నారు. నాకు నిద్రపట్టక

పోతే మీరెలా నిద్రపోగల్లుతున్నారు?” అంటూ బంగారయ్య సేవకుల మీద మండిపడ్డాడు.

తర్వాత భార్యాబిడ్డల మీద, “నావాళ్ళు కాబట్టి మీకి భోగభాగ్యాలున్నాయి. అంతా మిమ్మల్ని గారవిస్తున్నారు. నా శ్రమా, కృష్ణ, మీకు సౌభాగ్యాలనిస్తున్నది. నాకు నిద్రపట్ట కుంచే, మీరంతా ఎలా నిద్రపోతున్నారు?” అంటూ చిరాకుపడ్డాడు బంగారయ్య.

పాపం, బంగారయ్య పడే బాధ చూస్తూ ఎవరూ ఊరుకోలేదు. ఒకరు వైద్యుల్లో పిలిచారు. ఆయన బంగారయ్యను పరీక్షించి, ఒంట్లో జబ్బేమీ లేదనీ అంతా మానసికమనీ అన్నాడు. ఒకరు భూతవైద్యుడి చేత తాయెత్తు కట్టించారు. ఒకరు పూజలు చేయించారు. అయినా, ఏమీ ఫలించలేదు.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో యోగి ఒకనాడాయన ఇంటికి వచ్చాడు. విషయం తెలుసుకుని, బంగారయ్యతో, “నాయనా! నువ్వు డబ్బు

సంపోదించాలని అదే పనిగా శ్రమిస్తున్నావు. కానీ, ఒక ముఖ్యవిషయం మరిచావు. జీవితం నీటిబుడగ వంటిది. అది ఏ రోజైనా పేలి పోతుంది,” అన్నాడు.

“స్వామీ! జీవితం ఆశ్చర్యతమని నాకు తెలుసు. అందువల్ల ప్రయోజనమేమిటి?” అని అదిగాడు బంగారయ్య.

“దేవుడు మనిషి జీవితాన్ని రోజులుగా విభజించాడు. ప్రతి రోజుకూ రాత్రి, పగలు వుంటాయి. పగలు వెలుగుతో నిండిపుం టుంది. మనిషి కృష్ణికి, తెలివికి అది విని యోగ గమయం. ఆపైన రాత్రి. అది చీక టితో నిండి వుంటుంది. మనిషి ఆ సమయంలో సుఖంగా నిద్రపోవాలి. నిద్ర మని

పేకిచాపులాంటిది. చాపనేది ఎలా వుంటుందో మనిషి తెలుసుకుంటాడనే, భగవంతుడు నిద్రను స్థిరించాడు. ప్రతిరోజు మనిషి నిద్రవల్ల తాతాగ్రులికంగా చచ్చి బ్రతుకుతూం టాడు. అలా కొన్నేళ్ళు జరిగాక మనిషి శాశ్వతంగా నిద్రపోతాడు,” అన్నాడు యోగి.

“ఇది అందరికి తెలిసిన విషయమే గదా!” అన్నాడు బంగారయ్య.

“ఇది, తెలిసిన వారందరూ సుఖంగా నిద్రపోగలరు. ప్రతిరోజు కానేపు అన్నింటినీ మరచిపోగలగాలి. అలా మరచిపోకపోతే నిద్ర పట్టదు,” అన్నాడు యోగి.

“నావల్ల ఇందరు బ్రతుకుతున్నారు? ఇందరు సుఖవదుతున్నారు! ఏరి బాధ్యతను నేను క్షణం కూడా మరవడం సాధ్యమా?” అన్నాడు బంగారయ్య.

“సరే, నాతో రా! నికొక మనిషిని చూపి శ్రాను,” అన్నాడు యోగి.

బంగారయ్య యోగి శిష్యుడిలా వేషం మార్చుకుని ఆయనతో వెళ్ళాడు. వాళ్ళిద్దరూ అంచంచలుడనే వాడింటికి వెళ్ళారు. వాడు వాళ్ళిద్దరికి అతిథి సత్కారం చేసి విందు భోజనం పెట్టాడు.

యోగి వాడిని దీవించి, “రోజులు సుఖంగా వెళ్ళిపోతున్నాయి కదా?” అన్నాడు.

అంచంచలుడు నవ్వి, “నా తల్లికి జబ్బు చేసి మంచం పట్టింది. వైద్యానికి బోలెడు ఖర్చువుతుంది. నా భార్య ఆవిడకు రాత్రిం

బవశ్య సేవ చేస్తున్నది. అయినా నా తల్లి ఏదో వంక పెట్టి ఆవిడను తిదుతూంటుంది. ఈ అత్తా కోడుశ్శ పోరు మా ఇంట్లో నిత్యగ్రీ పోశాత్రం. నా పెద్ద కోడుకుకు ఇంటి బాధ్య తలు తెలియవు. దుబారా మనిషి. రెండోవాడు మంచివాడు. చదువు రావడం లేదు. ఈ ఏడాది వంటలు సరిగా పండలేదు. ఇంటి మీద అప్పు చేసి రోజులు గడుపుతున్నాను!” అన్నాడు.

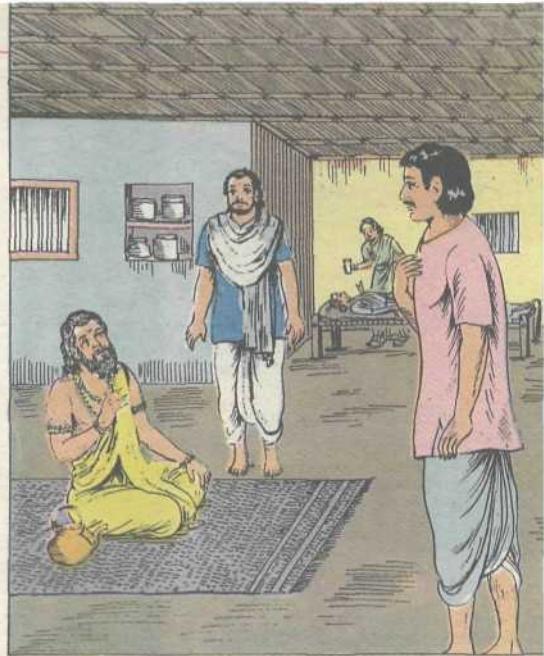
“ఇలాగైతే ఎలా? నువ్వీ సమస్యల ఊచి లోంచి ఎలా బయటపడడామనుకుంటున్నావు?” అన్నాడు యోగి.

“నా వంతు కృషి నేను చేస్తున్నాను. అటుపైన ఆ భగవంతుడు,” అన్నాడు అచంచలుడు నిర్రిప్పంగా.

ఆ తర్వాత మిట్టమధ్యహ్నా సమయానికి అచంచలుడు, యోగితో, “స్వామీ! నేను చీకటి పడకముందే తిరిగి వస్తాను. ప్రస్తుతం ముఖ్యమైన పనిమీద బయటకు వెళ్లవలసి వుంది. అస్యాధా భావించక, నాకోసం ఇక్కడే వేచి వుండండి,” అని ఇంటి లోంచి బయల్సే రాడు.

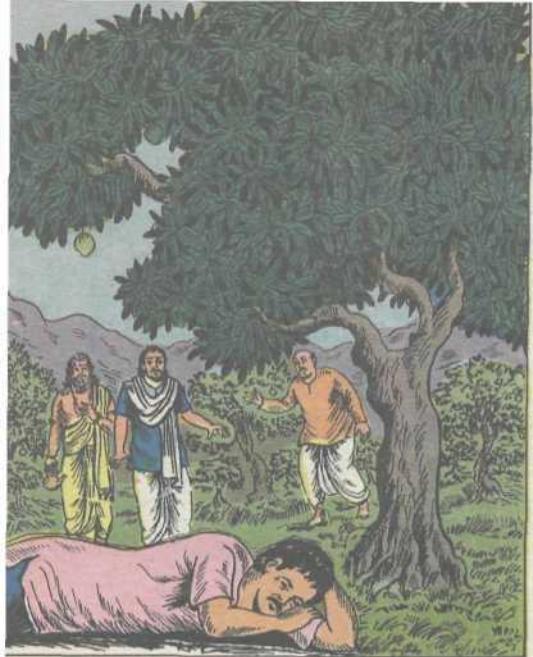
యోగి, బంగారయ్య వాడిని రహస్యంగా అనుసరించారు.

గ్రామం చివర జామతోట ఒకటి వున్నది. అచంచలుదండులో ప్రవేశించి, ఒక చెట్టు నీడలో ఉత్తరీయం పరచుకుని, క్షణాల మీద గాఢ నిద్రలో మునిగిపోయాడు.

“చూశావా, బంగారయ్యా! అన్నిబాధలూ కాసేపు మరచిపొమ్మని దేవుడు మనుషులకు నిద్రను వరంగా ఇచ్చాడు. ఎన్నో సమస్యలున్న అచంచలుడు, ఆ వరాన్నెంతో బాగా ఉపయోగించుకుంటున్నాడు, ఆహా!” అన్నాడు యోగి.

బంగారయ్య పశ్చ పట పట కొరుకుతూ, “అన్ని సమస్యలు నెత్తికెక్కి పున్పుడిక్కడికి వచ్చి నిద్రపొతూ సమయాన్ని వృథా చేస్తాడా? వీడికి బాధ్యత తెలియదు. అందువల్లనే పేదరికంలో మగ్గుతున్నాడు,” అని, “ఇప్పుడే వీడిని నిద్రలేపి, ఈ సమయాన్ని సక్రమంగా ఉపయోగించుకుని డబ్బెలా సంపాదించాలో నెర్చుతాను. అయితే, ముందు వీణి గట్టిగా కోపుడాలి,” అన్నాడు.

“నరే, నీ ఇష్టం! అలాగే చెయ్య,” అన్నాడు యోగి.

బంగారయ్య, అచంచలుడిని నిద్ర లేపించాడు, చెట్లు చాటు నుంచి ఒక మనిషి ముందుకు వచ్చి వాడి చేయి పట్టుకుని పక్కకు లాక్కుని వెళ్లి, “నీకేమైనా మతి పోయిందా? నిద్రలో వున్న మనిషిని ఎందుకు లేపుతావు?” అంటూ మందలించాడు.

“నువ్వెవరివి? నేను పీటి నిద్రనుంచి లేపితే నీకేం నష్టం?” అని అడిగాడు బంగారయ్య.

“నా సంగతి తర్వాత చెబుతాను. ముందు నీ సంగతి చెప్పు,” అన్నాడా మనిషి.

దానికి బంగారయ్య, “నాకు డబ్బు సంపాదించే మార్గాలు చాలా తెలుసు. ఈ అచంచ

లుడికి డబ్బులపురంబాగావుంది. ఈ సమయంలో నిద్రపోయే బదులు, డబ్బెలా సంపాదించవచ్చునో తెలియజెబుదామని లేవుతున్నాను,” అన్నాడు.

“పీడికి రాత్రిశ్ను ఇంట్లో నిద్రపోయే అవకాశం తక్కువ. ఇద్దరు దుకాణాదార్ల దగ్గర పద్మలు రాస్తూ సంపాదిస్తున్నాడు. ఆ పని రాత్రే తప్ప పగలు పీలుకాదని యజమానులు చెప్పారు. ఆపైన పీడి తల్లికి రాత్రిశ్ను ఆయాసం, దగ్గరు. వంతులవారిగా ఎవరో ఒకరు దగ్గరుండాలి. కాన్ని ఊపిరి చికిపుప్పు దల్లా ఆమె కోడల్ని సాధిస్తుంది. కోడలు అత్తను ఎదిరిస్తుంది. అందువల్ల పీడు పగటి సమయంలో ఇక్కడికి వచ్చి నిద్రపోతూంటాడు. అదీ వ్యవసాయ పనులు లేన వ్యాధు మాత్రమే! అలాంటి వాట్టి నిద్రలేపదం న్యాయమా?” అన్నాడా మనిషి.

“అయితే మరి నువ్వెవరు?” అన్నాడు బంగారయ్య.

“నేనీ తోట యజమానిని. ఇంట్లో ఎవ్వరూ పని చేయనివ్వరు. నాకు ఎంతో తీరుబడి. జీవితంలో ఏదో సాధించాలని వుంది. అయితే, ఏం చేయాలో తెలియదు. ఆ కారణంవల్ల రాత్రిశ్ను సీరిగ్గా నిద్రపడ్డడం లేదు. మాత్రటలో అచంచలుడు నిద్రపోతున్నాడని తెలిసింది. అలాంటివాడికి నిద్రపట్టినప్పుడు, నాకు పడుతుందన్న ఆకతో కొద్ది రోజులుగా ఇక్కడ ప్రయత్నిస్తున్నాను,” అన్నాడు తోట యజమాని.

“అంతా బాగానే వుంది. మరి నీకిక్కడ నిద్ర పదుతున్నదా?” అని అడిగాడు బంగారయ్య ఆశగా.

“అబ్బే! నిద్రపట్టడానికి పరిసరాలు, వాతా వరణం ముఖ్యం కాదు. మనసుకు సంబంధించినది నిద్ర. కనుక మనసును ప్రశాంతంగా వుంచుకోవాలి. కాబట్టి మా తోటలో నిద్రను తెప్పించే ప్రత్యేకత ఏమీ లేదు,” అన్నాడు తోట యజమాని.

“నీ సమయానికి రింది గదా! అయినా ఇంకా ఎన్నాళ్ళలా అంచంచలుడి నిద్ర చూస్తాం టావు?” అన్నాడు బంగారయ్య ఎంతో చిరాగ్గా.

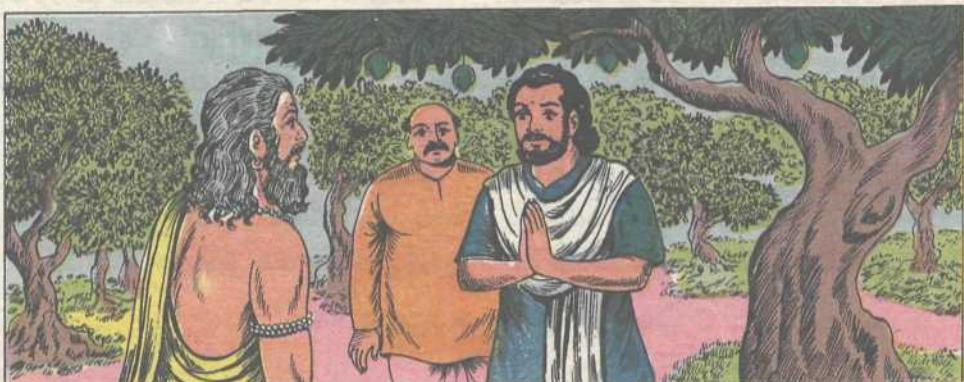
తోట యజమాని కాసేపు ఆలోచిస్తూ ఘూరుకుని, “నీకు తెలియదు. మనిషికి మంచి నిద్ర సామాన్యమైన అదృష్టం కాదు. అలాంటి అదృష్టం పట్టిన మనిషిని చూడడం ఎంతో సంతోషంగా వుంటుంది! అంచంచలుడి కెవరికల్లా నిద్రాభంగం కలగకుండా కాపాడ గలుగుతున్నాను. ఈ విధంగా ఒక మంచి వనిచేస్తున్నానన్న తృప్తి, ఆనందం కలుగు

తున్నవి. అందువల్లనే నాకు రాత్రిశ్శు బాగా నిద్రపదుతున్నది,” అన్నాడు.

తోట యజమాని మాటలతో బంగార య్యకు కనువిప్పుయింది. తను ఇతరుల కోసమే సంపాదించినా, వాళ్ళు అది అనుభవిస్తుంటే చూడలేకపోతున్నాడు. తనకు రాని నిద్ర ఇతరులకు వస్తే భరించలేకపోతున్నాడు. అంటే — తన మనసు మంచిది కాదు. అందుచేతనే తనకు నిద్రపట్టడం లేదు. చిథరకు తనతో ఏ సంబంధమూ లేని అంచంచలుడి నిద్రను కూడా తను చెడగొట్టబోయాడు తప్ప, తోట యజమానిలా ఆ నిద్రను చూసి సహాయించలేకపోయాడు!

బంగారయ్య, తోట యజమానిని మెచ్చుకుని, యోగికి, కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుని, ఇంటికి తిరిగివెళ్ళాడు.

ఆనాటి నుంచి ఇతరులకు మనస్సు రీగా సాయపదుతూ, తనకు దక్కనివి ఇతరులకు దక్కితే సంతోషిస్తూ కౌత్త జివితం ప్రారంభించాడు. ఇప్పుడు బంగారయ్యకు నిద్ర సమయాన్ని లేదు.

తస్మాదున నిరి

SANKAR...

ఒక చిన్నపల్లీలో మందరుడు అనే ఒక బీద యువకుడు ఉండేవాడు. అతడికి తల్లి తండ్రు లుగాని, చుట్టుపక్కాలుగాని ఎవరూ లేరు. జీవనోపాధికి అవసరమైన ఏ వృత్తి కూడా అతడికి అలవడలేదు.

ఒకనాటి రాత్రి భోజనాలయిన తరవాత పల్లెవాసుల్లో కొందరు పెద్దలు, లోకాభిరామాయణం మాట్లాడుకునేందుకు ఒక రావిచెట్టు కింద కూర్చున్నారు.

మాటల సందర్భంలో పేదవాడైన మంద రుడి ప్రస్తావన వచ్చింది. వాడికేదైనా వృత్తిక ల్పించి, వీలయితే ఒక ఇంటివాట్టి చేయటం పల్లెలో పెద్దలయిన తమ బాధ్యత అని నిర్ద యించుకొన్నారు.

ఆ మరుసటి రోజునుంచీ పల్లెలో వున్న నూరు కుటుంబాలవారికి, కుటుంబానికి ఒక కావిదిచొప్పున చెరువులో నీళ్లు మందరుడు చేరబోయాలని అతడికి తెలియబరిచారు.

ఇందుకు ప్రతిఫలంగా రోజు ఒకరి ఇంట్లో భోజనం, అందరూ కలిసి అతడికి ఒక చిన్న ఇల్లు కట్టిపెట్టటం ఎర్రాటు జరిగింది.

ఆనాటి నుంచీ మందరుడు ఉదయం మొదలు సాయంకాలం వరకూ పల్లెలోని వారికి కావడితో నీళ్లు చేరబోస్తూండేవాడు.

కొన్నాళ్ల తర్వాత ఒకనాటి రాత్రి ఊరి పెద్దలందరూ రావిచెట్టుకింద కూర్చుని మాట్లాడుకుంటూంటే, మందరుడుకూడా కొంచెం ఎదంగా కూర్చుని వింటున్నాడు.

ఆ పల్లెలో వున్న అతి పురాతనమైన శివాలయాన్ని గురించి సంభాషణ ప్రారంభమైంది. ఆ ఆలయంలో ఒక శాసనం మందనీ, అందులో అతి చిత్రమైన విషయం చెక్కు బడివుందనీ ఒక వృథాడు అన్నాడు.

ఆ శాసనంలో, ఎవడైనాసరే శివలింగానికి నూటయాభై బిందెల నీరు అభిపేకం చేస్తే చక్కవర్తి అపుతాడని లిథించబడివున్నది.

పెద్దల్లో ఒకడు ఆ శాసనం వట్టి కల్ల అని వాదించాడు. నూట యాబై బిందెల నీరు శవలింగానికి అభిషేకం చేస్తేనే చక్రవర్తి పదవి లభ్యం అయ్యటయితే—ఆ పని ప్రతి వాడూ చేయగలడనీ, అందరూ చక్రవర్తులు కాగలరనీ పెటుకారంగా మాట్లాడాడు.

కొంత వాదం జరిగింతరవాత తక్కున పెద్దలుకూడా ఆ శాసనం కల్ల అయివుంటుందని అంగీకరించారు. ఈ వాదోపవాదాలనీ విన్న మందరుడికి ఆ రాత్రి నిద్రపట్టింది కాదు. అతి పురాతనమైన ఆ శాసనం కల్ల ఎలా అవుతుంది? నూటయాబై బిందెల నీరు చెరువునుంచి తెచ్చేటపికా, పట్టుదలా లేకనే వాళ్ళంతా దాన్ని గురించి ఈసడింపుగా మాట్లాడారన్న నమ్మకం అతడికి కలిగింది.

“నావనే నీళ్ళు మోయటం గదా! నూట యాబై బిందెల నీరుతెచ్చి శవలింగానికి అభిషేకం చేస్తాను. శాసనం ప్రకారం అయితే చక్రవర్తినోతాను. లేదూ, ఇంతపుణ్యం అయినారాకుం దాపోతుందా?” అనుకొన్నాడు మందరుడు.

ఇక మరుసటి రోజున పల్లెలోవాళ్ళకు నీళ్ళు చేరబోయటం అవగానే, శివలింగానికి అభిషేకం ప్రారంభించాడు. ఒకటి... రెండు... మూడు... లెక్కకట్టి నీళ్ళ బిందెలు శివలింగం నెత్తిన పోయసాగాడు.

నూట నలబై బిందెల నీరు అభిషేకం చేసేసరికి మందరుడికి నిష్టాణ వచ్చింది. అయిసంతో కాళ్ళు తడబదనాగినై. ఇంకా ఒక్క పదిబిందెలనీరేగదా కాప్ట టపిక తెచ్చు కుంబేసరి అని దృఢనిశ్చయం చేసుకొన్నాడు.

కాని, మరి ఎనిమిది బిందెల నీరు తెచ్చే సరికి అయిసం మరి ఎక్కువయింది. ఆయసు పదుతూ అతడు శివలింగానికేసి చూసి, తరువాత తనను తను పరీక్షగా చూసుకున్నాడు.

“నూట నలబైఎనిమిది బిందెల నీరు అభిషేకం చేసినా నాటో చక్రవర్తి లక్ష్మణులు ఏమీ కనబడటంలేదు. అంత తెలిసిన పల్లె పెద్దలు ఈ శాసనం కల్గి అనటం నిజమే అయిపుంటుంది. నేను వెంటిబాగులవాళ్లే కనకే అనవసరంగా ఇంత శ్రమపడ్డాను. సరే, అయిందేదో అయింది. ఈసారి కావిది తెచ్చి ఆ రెండు బిందెలనూ శివలింగం మీద ఎత్తికొడతాను. నాకు అనవసరంగా ఇంత శరీరకష్టం కలిగించినందుకు ఈ శివ లింగం బద్దలు కావలసిందే! తరవాత ఈ శివ వాళ్లు నన్ను తిట్టనీ, కొట్టనీ, ఏమైనా సరే,” అనుకుంటూ కోపంగా మళ్లీ చెరువుకు గబగబ వెళ్లి కావిడితో తిరిగివచ్చాడు.

ముందు అనుకున్న ప్రకారం, పట్టరాని కోపంతో సీళ్లబిందెలు దెంటినీ ఎత్తి బలంగా శివలింగం మీద విసిరికొట్టాడు. ఆ మరుక్కణం

లోనే శివలింగం రెండుగా బద్దలై ఆ మధ్య నుంచి త్రిశాలం ధరించిన శివుడు ప్రత్యక్ష మయ్యాడు. మందరుడు భయంతో వటికిపో సాగాడు.

“టీర్ మందరా! నువ్వుమూర్ఖుడవు, మంద బుద్ధివి! చేయదలచ్చుకున్నది భక్తి శద్ధలతో చేసి ఫలమును వాంచించుట బుద్ధిమంతులు లక్షణము. నీ మూర్ఖుచేష్ట వలన ఫలితాన్ని పోగొట్టుకున్నావు. ఆ రెండు బిందెల నీటిని భక్తతో అభిషేకించినట్టయితే నువ్వు నిజంగానే చక్రవర్తిత్వానికి అర్పుడవయ్యేవాడివి. సరే, ఇక ఇక్కడి నుంచి బయటికి వెళ్లు!” అని శివుడు పోచ్చరించాడు.

మందరుడు తల వంచుకొని ఆలయాన్నుంచి బయటికి వెళ్లేందుకు వెనుదిరిగేం తలో బద్దలైన శివలింగమూ, శివుడూ కూడా అక్కడి నుంచి మాయమయ్యారు.

మందరుడు ఈ సంగతి పల్లె పెద్దలకు చెప్పాడు. వారు ఆశ్చర్యపడి శివాలయానికి వచ్చి చూస్తే, అక్కడ శివలింగంగాని, శాసనం గల రాయి గాని కనబడలేదు.

ముహోభారతం

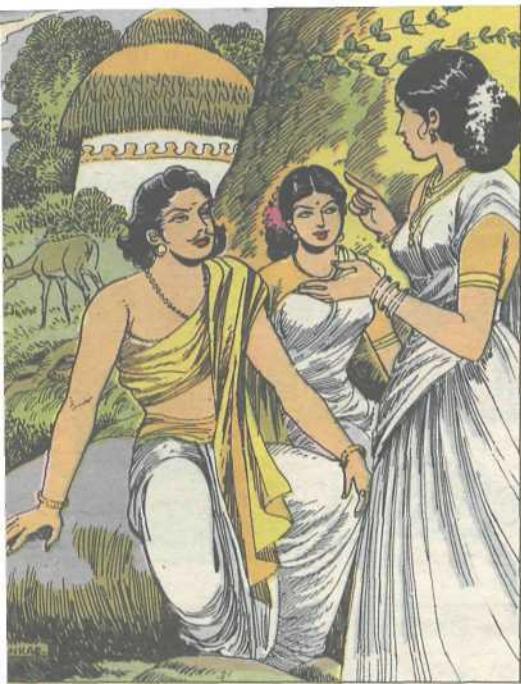
తన భార్యలైన కుంతినీ, మాద్రినీ వెంట చెట్టుకుని అరణ్యాలలో హయిగా విహరిస్తూ, మృగాలను వేటాడటంలో పాద్మ పుచ్ఛుతున్న పాండురాజు ఒకనాడు తన బాణంతో, కలిసి ఉన్న లేశ్య మిథునాన్ని కొట్టాడు. అవి నిజానికి లేశ్య కావు; కిందముడనే మునీ, అయిన భార్యలేశ్యరూపం ధరించి విహరిస్తూ ఆనందం అనుభవిస్తున్నారు. చచ్చిపోతూ ఆ ముని, “నీవు నీ భార్యలతో కూడినప్పుడు నీకు కూడా నాలాగే మరణం సంభవించును గాక!” అని శపించాడు.

ఆ మునిదంపతులను చంపినందుకు పాండురాజు ఎంతగానో విచారించాడు. అప్పటి కింకా అతనికి సంతానం లేదు. ఇకముందు ముని శాపం వల్ల సంతానం కలిగే అవకాశం

కూడా లేకుండా పోయింది. ఆయన తన భార్యలతో, తాను సన్యాసం పుచ్ఛుకుని అరణ్యావాసం చేస్తాననీ, వాళ్ళ హస్తినాపురానికి తిరిగి వెళ్ళి, భీష్మ ధృతరాష్ట్ర విదురులకూ, మిగిలిన వారికి ఈ విషయం చెప్పవలిసిందనీ అన్నాడు.

“నీ భార్యలమైన మేము నిన్ను వదిలి ఎక్కడికి పోతాం? ఎక్కడ ఉంటాం? అందరమూ కలిసే తపన్సు చేసి, ఆయువు తీర్చాక పుణ్యలోకాలకు పోదాం,” అన్నారు కుంతి మాద్రిలు.

అందుకు పాండురాజు ఒప్పని పక్కంలో అప్పటికప్పుడే ఆయన ముందే దేహాంగం చెయ్యటానికి కూడా వాళ్ళు ఇద్దరూ సిద్ధపడ్డారు.

వాళ్ళ మాట కాదనలేక పాండురాజు, వారిద్దరినీ తన వెంటనే ఉండనిచ్చి వాన ప్రష్ఠం చెయ్యి నిశ్చయించాడు. ముగ్గురూ తాము ధరించిన విలువగల తమ వస్త్రాలనూ, ఆభరణాలనూ విసర్లించి నారబట్టలు కట్టుకున్నారు. తమ వెంట ఉన్న పరిచారకు లను హస్తినాపురానికి పంపేశారు. వాళ్ళు ఒక చోట వుండకుండా దేశాటన చేస్తూ నాగశత పర్యతమూ, చైత్రరథమూ, కాలకూటమూ, హిమవంతమూ, గంధమాదనమూ, జింద్ర ద్యుమ్యుహ్రాదమూ, హంసకూటమూ తిరిగి, అక్కడక్కడ కొడ్డి రోజులుండి, అఖరికి శతశృంగపర్యతం చేరారు. అక్కడ అనేక మంది మునులున్నారు. పాండురాజు వారితో

కలిసి తాను కూడా దీక్షగా తపస్సు చేయ సాగాడు. ।

అయితే అప్పుడు అతని కొక అనుమానం కలిగింది. పుత్రులు లేనివాడికి, ఎంత తపస్సు చేసినా, పుణ్యలోకాలు లభించవు. తనకు సంతానప్రాప్తి లేదు. తనతో సమానులుగాని, తన కన్న ఉత్తములు గాని అయిన వాళ్ళకు తన భార్యలు కొడుకులను కంటే, వాళ్ళు తనకు క్షేత్రజులైన కొడుకులు అవుతారు. తాను కూడా క్షేత్రజుడే గద. ఈ విధంగా అనుకుని పాండురాజు తన అభిప్రాయాన్ని కుంతికి చెప్పాడు.

ఇతరుల వల్ల కొడుకును కనటానికి ఆమె మొదట సమ్మతించలేదు. కాని పాండు రాజు ఆమెను చివరకు ఒప్పించాడు.

కుంతి తన భర్తతో, “నాకు చిన్న తనంలో దుర్యాసమహాముని ఒక మంత్రం ఉపదేశించాడు. దాన్ని జపించినట్టయితే నేను తలచిన ఏ దేవత అయినా సరే వెంటనే నా ఎదు టికి వచ్చి నాకు పుత్రప్రాప్తి కలిగించగలడు. నేను ఇప్పుడు ఏ దేవతను స్కూరించను?” అని అడిగింది.

“మరీ మంచిది. కౌరవవంశానికి రాజు కాబోయేవాడు గొప్ప ధర్మజుడై ఉండటం అవసరం. ధర్మపరిపాలన చేయగలవాడై ఉండాలి. అందుచేత నువ్వు ధర్మదేవతను స్కూరించు,” అన్నాడు పాండురాజు ఎంతో అనందంగా.

ఆమె అలాగే చేసి, యముణ్ణి ప్రత్యక్షం చేసుకుని, అతని అనుగ్రహం వల్ల గర్వవతి అయింది.

గాంధారి అప్పటికే ఒక సంవత్సరం నుంచి గర్వవతిగా ఉంటున్నది. కానీ గాంధారి ఇంకా గర్భిణిగా ఉండగానే కుంతికి “కొదుకు కలిగాడు. ఆశ్రమంలో ఉంటున్న మునులు అ పిల్లవాడికి యుధిష్ఠిరుడని నామకరణం చేశారు.

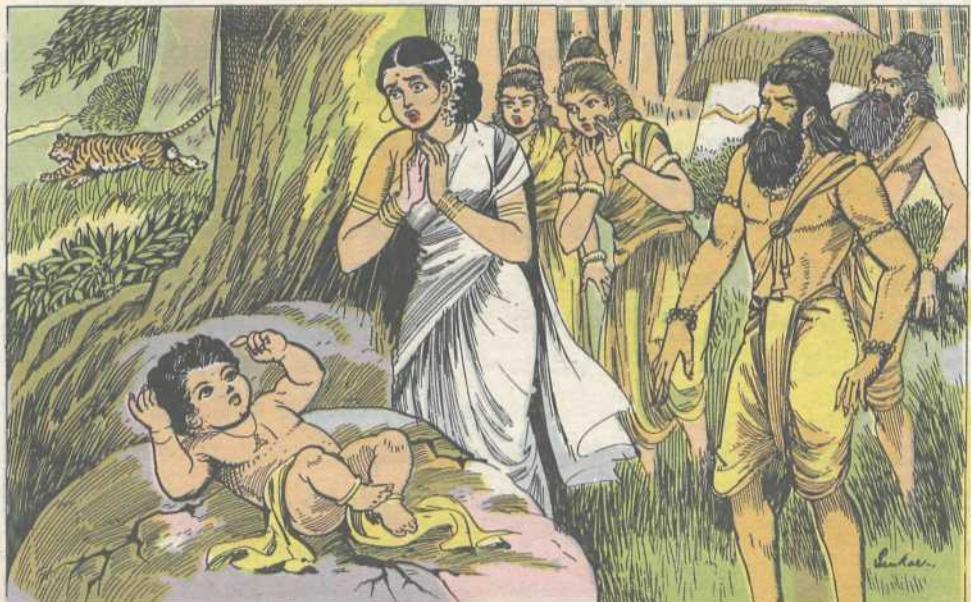
తరవాత కుంతి, బలశాలి అయిన కొదుకు కావాలని భర్త కోరిన మీదట, వాయుదేవుడికి భీముణ్ణి కన్నది. భీముడు పుట్టుతూనే ఒక వింత జరిగింది. కుంతి ఆ బిడ్డను తన ఒడిలో పెట్టుకుని కూర్చుని ఉండగా, ఆ ప్రాంతాలకు ఎక్కడి నుంచో ఒక పెద్ద పులి

వచ్చింది! దాన్ని చూసి కుంతి హడలిపోయి, తన ఒడిలో బిడ్డ ఉన్న సంగతికూడా మరిచి పోయి, చివాలున లేచింది. ఆ వూపుకు బిడ్డ ఒడి నుంచి జారి ఒక రాతి మీద పడ్డాడు. వెంటనే ఆ రాయి నాలుగుగా పగిలింది. అది చూసి అక్కడి వాళ్ళంతా దిగ్బుమచెందారు.

ఇది జరిగాకనే ఆ బిడ్డకు మునులు భీమునేనుడన్న పేరు పెట్టారు.

పాందురాజుకు లోకోత్తరుడైన మరొక కొదుకును కూడా కనాలనిపించింది. ఆయన కోరి కప్రకారం ఇంద్రుడిద్వారా కుంతి అర్ఘునుణ్ణి కన్నది.

హస్తినాపురంలో గాంధారి సూరుగురు కొదుకులను కంటే, శతశృంగంలో కుంతి

ముగ్గురు కొడుకులను కన్నది. పాండురాజుకు మాత్రం కుంతి చేత ఇంకా కొడుకులను కనిపించాలని ఉన్నది. కాని ఆమె అందుకెం తమాతమూ ఒప్పుకోలేదు.

అయితే మాది అయనతో, “కుంతి మంత్ర ప్రభావంతో కొడుకులను కన్నది కదా, మరి కుంతితో సమానురాలనైన నేను సంతానం లేకుండా ఎందుకుండాలి? కుంతి నాకా మంత్రం ఉపదేశించినట్టయితే నేను కూడా పుత్రవతి నోతాను గదా,” అన్నది. వినయంగా.

ఆమె కోరికను పాండురాజు కుంతికి తెలి పాడు. కుంతి మాదికి ఆ మంత్రం ఉపదేశించింది.

మాది అశ్వనీదేవతల నారాధించి, వారి ద్వారా నకుల సహదేవులనే కవల పిల్లలను కన్నది. మాది మంత్ర ప్రభావంతో ఇంకా పిల్లలను కనేదే, కాని ఆమె ఒకేసారి ఇద్దరు దేవతలను ఆశ్వనీంచిందని అలిగి, కుంతి ఆ మంత్రాన్ని మాదికి మరి ఉపదేశించ నన్నది.

ఒక్కొక్క యేడాది తేడాగా పుట్టిన బిడ్డల ముద్దు ముచ్చట్లు చూసుకుంటూ పాండురాజు కొంత కాలం సంతోషంగా గడిపాడు. ఆత్రమ వాసులందరూ ఆ పిల్లల పెంపకంలో త్రథ చూపారు. పసుదేవుడు తన పురోహితుడైన కశ్యపుడునే బ్రాహ్మణుడి ద్వారా తన మేన ల్లిళ్ళకు బంగారు నగలూ, పట్టు బట్టలూ, అందమైన ఆటబోమ్మలూ, ఇతర వస్తువులూ వంపాడు.

పాండురాజు తన పిల్లలకు చౌలమూ, ఉపనయనమూ మొదలైనవి చేయించి, అక్కడి బుముల చేత వేదాధ్యయనం చేయించాడు.

ఇలా కొంతకాలం జరిగినాక ఒక వసంత కాలంలో, కుంతి బ్రాహ్మణ సమాధినలో మునిగి ఉన్న సమయంలో పాండురాజు, బంటరిగా ఉన్న మాదిని చూసి ఆశతీ అమెను సమీపించి కిందముడి శాపం తగిలి చనిపోయాడు.

చచ్చిపోయిన తన భర్తను కొగలించుకుని మాది ఏదుస్తూండటం విని కుంతి, పాండ

వులూ, శతర్ణుంగంలో ఉండే మునులూ వచ్చి, జరిగినదానికి ఆశ్చర్యపోయారు. మాద్రి ఎంతో దీనంగా విలపిస్తూ కుంతిని దగ్గరికి పిలిచి, పాండురాజు మరణానికి కారణం చెప్పింది.

“అయ్యా, మాద్రి! రాజుకు ముని శాపం ఉండని తెలిసి, నేనెంతో జాగ్రత్తపదుతూ వచ్చాను గదా, ఇలా ఎందుకు జరగనిచ్చావు? ఇప్పుడు చేసేదేముంది? పెద్ద భార్యను గనక నేను సహగమనం చేస్తాను. నువ్వు పిల్లలను దగ్గర పెట్టుకుని జాగ్రత్తగా పెంచు,” అన్నది కుంతి.

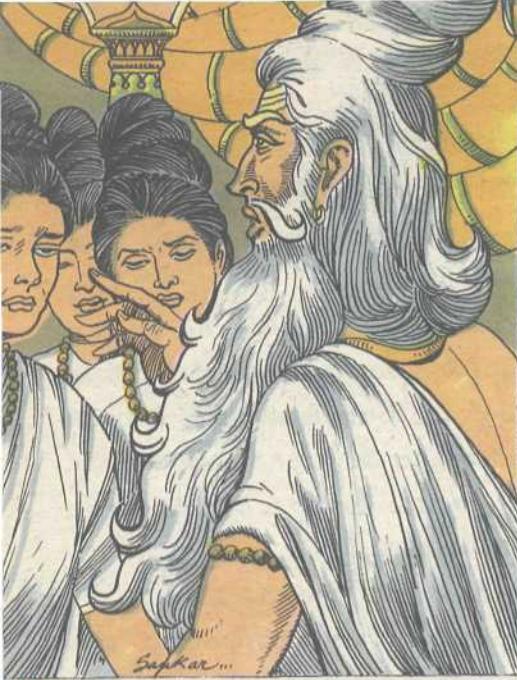
మాద్రి ఏడుస్తూ, “నేను ఎంత ప్రయత్నించి కూడా భర్తను నిరోధించలేకపోయాను. భర్త ప్రాణాలు కాపాడుకోలేని పాపిష్టి దాన్ని, ఈ

పిల్లలను నేనెం కాపాడగలను; ఈ లోకంలో భర్తను సుఖపెట్టలేక పోయినందుకు, మరో లోకంలోనై సుఖపెట్టగలనేమో, భర్త వెంట నేనే పాతాను,” అని కుంతి వద్ద సెలవు పుచ్చుకుని, భర్త చితి మీద తాను కూడా కాలిపోయింది.

తరవాత శతర్ణుంగంలో ఉండే మునులు కుంతినీ, పాండువులనూ వెంటబెట్టుకుని, మాద్రి పాండురాజుల అస్తికలను తీసుకుని హస్తినాపురం చేరి, జరిగినదంతా భీమ్యుడు, ధృతరాప్తుడు మొదలైన కౌరవముఖ్యలం దరికి చెప్పారు.

పాండురాజు పోయాడని విని భీమ్యుడూ, ధృతరాప్తుడూ చాలా దుఃఖించారు. ధృత రాప్తుడు విదురుడితో, చనిపోయినవారికి

యథావిధిగా పరతోక క్రియలు జరిపించమని చెప్పాడు.

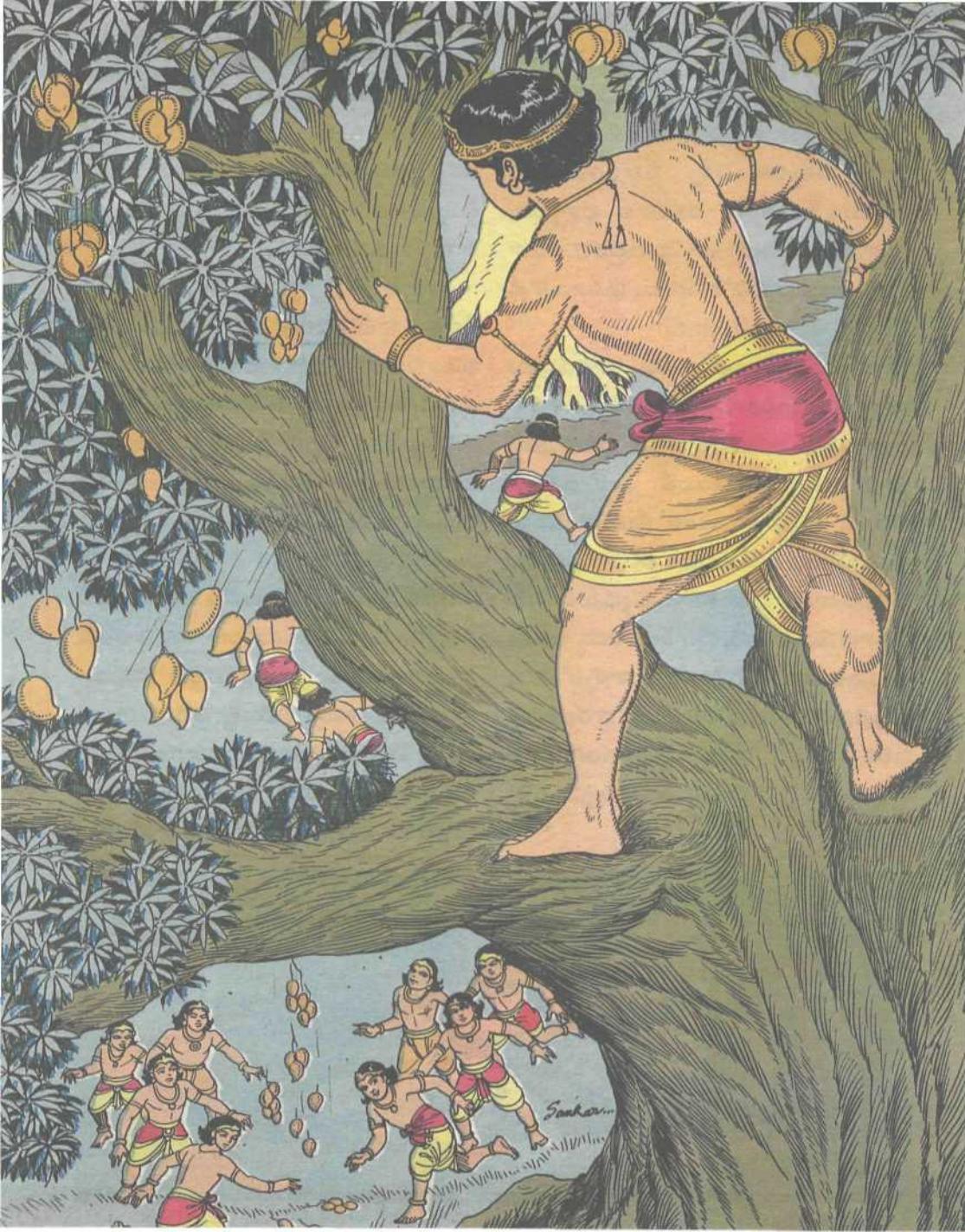
మాద్రి పాండురాజుల అస్థికలను ఒక పల్లి కిలో ఉంచి, భత్రచామర లాంఛనాలలో ఊరే గించి, గంగలో కలిపారు. నగరంలో నుంచి అసంబ్ధాకులువాటివెంటగంగాతీరంచేరారు. పన్నెందు రోజుల పాటు అపరక్రియలు జరిగిన మీదట అందరూ నగరానికి తిరిగి వచ్చారు.

సత్యవతి హస్తినా పురానికి వచ్చిన వ్యాసుడి సలహా ననుపరించి, తన కోదళ్ళయిన అంబికా, అంబాలికలను వెంటబెట్టుకుని, రాజభవనం వదిలి తపస్సు చెయ్యటానికి అరణ్యాలకు బయలుదేరిపోయింది. అక్కడే

తపస్సు చేసుకుంటూ కొంత కాలానికి ఆముగ్గురూ జీవితాలు ముగించారు.

అది మొదలు పాండవులూ, కౌరవులూ ధృతరాష్ట్రుడి వద్దనే పెరిగారు. అందరూ కలిసి ఆచుకునేవారు. ఒకరితో ఒకరు పండాలు పడేవారు. అన్ని అటలలోనూ భీముడిదే పై చెయ్యగా ఉండేది. అతయి తన బలం చూపటానికి ఒక్కసారిగా పది మందిని ఎత్తుకుని వేగంగా పరుగులు తీసే వాడు. కోపం వస్తే అవతలివాళ్ళ జూట్లు పట్టుకుని, ఒక పట్టాన పదిలేవాడు కాదు; ఈతలు కొట్టేటప్పుడు పది పన్నెందు మందిని ఒకేసారి నీటిలో అదిమి పెట్టేవాడు; పిల్లలు పళ్ళ కోసం చెల్లెక్కితే మాను పట్టి ఊపి, వెళ్ళతో సహా చెట్టును కూలదోయ జాసేవాడు; అప్పుడు కిందపదిపోతామని చెట్టు మీది పిల్లలు ఘ్రాడిలి చచ్చేవాళ్ళు. భీముడికిలా చెయ్యటంలో దుర్యాద్ధి ఏమీ లేకపోయినా, అతని చెలగాటం మిగిలిన వాళ్ళకు ప్రాణం కటంగా ఉండేది. భీముడి అపారబలం చూస్తే దుర్యాధనుడికి మహా ఈర్యగా ఉండేది. ఆ భీముడు ఒక్కడూ చస్తే, మిగిలిన వాళ్ళంతాను చెప్పినట్టు నింటారన్న దురాలోచన అతనికి కలిగింది. అందుకు తగిన అవకాశమే త్వరగా చిక్కలేదు.

గంగాతీరాన ప్రమాణకోటిస్థల మనే చోటు నుది. అక్కడ జలక్రిడలు జరపటానికి అనుకూలంగా, నాలుగువైపులా మెట్లుగల క్రిడా

Sankar...

సరస్వతులూ, ఉద్యానవనాలూ, ఎత్తుయిన మేడలూ మొదలైనవి దుర్యథనుడు కట్టించు కుని ఉన్నాడు. ఒక రోజు రాజకుమారులందరూ అక్కడికి వెళ్లి విహారించటానికి నిర్ణయం జరిగింది. రకరకాల భక్త్యాలూ, భోజ్యాలూ, పాసీయాలూ మొదలైనవి తయారయ్యాయి. వాటిని సేవకులు ప్రమాణకోటి ఘ్ఫలానికి తీసుకుపోయారు.

రాజకుమారులతో కలిసి పాండవులు కూడా విహారించారు. తెచ్చిన ఆహార పదార్థాలను అందరితోబాటు పాండవులు కూడా తిన్నారు. అయితే దుర్యథనుడు భీముడి పక్కనచేరి, ఎంతో ప్రేమగా కబుర్లు చెబుతూ అతని చేత విషం కలిపిన భక్త్యాలు తినిపించాడు. భీముడికి దుర్యథనుడి మీద ఏమాత్రమూ అనుమానం కలగలేదు. అతను కడుపునిండా తిని మిగిలిన వాళ్ళతోబాటు జలక్రీడలాడి, విషం పనిచెయ్య నారంభించే సరికి కడుపులో వికారం పుట్టి, గంగాతీరాన చల్లగాలి కొట్టే చోట పడుకుని, స్వీహ తప్పిపోయాడు.

తనవుతు పారినందుకుఎంతోసంతోషించి దుర్యథనుడు, భీముడి కాళ్ళూ, చేతులూ గట్టిగా తీగిలతో బంధించి, గంగలోని లోతైన ఒక మడుగులో అతన్ని పారేశాడు. ఇవేహి భీముడికి తెలియదు, అతను తిన్నగా పాతాళ లోకానికి, దిగిపోయాడు.

అక్కడ అతన్ని విషపు పాములు కాటు వేశాయి. వాటి విషంతో దుర్యథనుడు పెట్టిన విషం విరిగిపోయి, భీముడికి స్వీహ వచ్చింది. తన చేతులూ, కాళ్ళూ కట్టివేసిఉన్నట్టు తెలుసు కుని అతను గట్టిగా ఒళ్ళు విరుచుకుని, బంధాలన్నిటినీ తెంపేసి, తనను కరిచే పాములను పట్టుకుని చంప నారంభించాడు.

ఈ సంగతి వాసుకికి తెలిసింది. వాసుకి వచ్చి, భీముడ్చి చూసి, అతను తన బంధువే నని గ్రహించాడు. ఎందుకంటే, కుంతి తండ్రి అయిన హారుడు వాసుకి చెల్లెలి కొదుకు. అం మచేత వాసుకి భీముడ్చి తీసుకుపోయి, వెయ్య ఏనుగుల బలాన్ని ఇష్యగల రసాన్ని తాగించాడు. భీముడు ఆ రసాన్ని ఎనిమిది కుండలు తాగి, సుఖంగా నిద్రపోయాడు.

లోకనాథుడి పొందిత్తో

లోకనాథుడు అనేవాడు, చంపకవరంలో పెద్ద భూస్వామి ఏకైక కుమారుడు. చిన్నప్పటి నుంచీ అతి గారాబంగా పెరగడం వల్ల పొగ రుగా, తగువులమారిగా తయారయ్యాడు. తాను తెలివైన వాడినస్త గర్జంతో ఎదుతి వారిని హేళనచేసి ఆనందించేవాడు. నగరం లోపెద్ద చదువులు ముగించుకుని చంపక వరం తిరిగి వచ్చాడు.

తాను గొప్ప వండితుడిననీ, ఏదో శాప వశాన ఈ పట్టటాళ్ళో పడివుండాల్సి వచ్చిం దనీ అనుకుంటూండేవాడు లోకనాథుడు. తర్వాతమోనూ, భాషా పరిజ్ఞానంలోనూ తనను మించినవాడు తన ఊళ్ళోనూ, చుట్టుపక్కల గ్రామాలలోనూ లేదని అతడి అభిప్రాయం. అందువల్ల, గ్రామంలో ఎప్పుడు ఏ చిన్న సంఘటన జరిగినా తన తర్వాతమో దానిని సాగదీసి, లేనిపోని వివరణలు ఇస్తూ అవతలి వాళ్ళకు వినుగు కలిగిస్తూండేవాడు.

ఒకసారి లోకనాథుడు గ్రామానికి కాస్త పెదగా పున్న చెరువు గట్టున కూర్చుని, తన మిత్రులతో ఉబుసు పోని కముర్లు చెబుతు న్నాడు. ఆ సమయంలో అటుగా గురవయ్య అనే రైతు వెళుతూంటే, అతణ్ణి పిలిచి ఏదో ఆట పట్టించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, “ఎమయ్య! మనం లాపుపాటి రాయిని సీళ్ళల్లో వేశామ నుకో, అది వెంటనే మునిగిపోతుంది. అలా మునిగిపోవడానకి కారణం చెప్పగలవా?” అని అడిగాడు.

దానికి గురవయ్య నవ్వి, “లాపుపాటి దేం ఖర్చిన్నపాటి రాయి వేసినా సిలిలో మునిగి పోతుంది. కారణం — దానికి ఈత రాదు కదా!” అన్నాడు.

ఆ జవాబుకు లోకనాథుడితో సహా అతడి మిత్ర బృందం పగలబడి నవ్వారు. తర్వాత లోకనాథుడు, గురవయ్యతో, “మన్ము చెప్పింది పుఢ తప్పు. ఎందుకంటే, భూమికి ఆకర్షణ

శక్తి వుంది. దానివల్ల రాయిక బరువుండి నీటిలో మునిగిపోతుంది,” అన్నాడు.

గురవయ్య కోపం తెచ్చుకుని, “మీరం దరూ ఎందుకలా నవ్వుతారు? నేనన్నది సరైన దని నీ నోటితోనే చెప్పించనా,” అన్నాడు.

“చెప్పించు చూడ్దాం!” అన్నాడు లోకనాథుడు.

గురవయ్య చేతులు బారచౌపి చూపిస్తూ, “జంతలావు చేపను నీటిలో వేస్తే మునిగి పోదు. ఎందుచేత?” అని అడిగాడు.

“ఎందుకు మునిగిపోతుంది? అది చేప కదా! దానిలో ప్రాణముంటుంది,” అన్నాడు లోకనాథుడు.

“ప్రాణం వుంచే ఏం? అది బరువుంది కదా?” అన్నాడు గురవయ్య.

“బరువుంచే ఏం? దానికుతపచ్చ కదా, అందువల్లనే చేప మునిగిపోదు,” అని చెప్పి, వెంటనే నాలుక్కరుచుకున్నాడు లోక నాథుడు.

“మరింకేం! బండరాయి మునిగి పోవడానికి కారణం, దానికి ఈత రాకపోవడమే

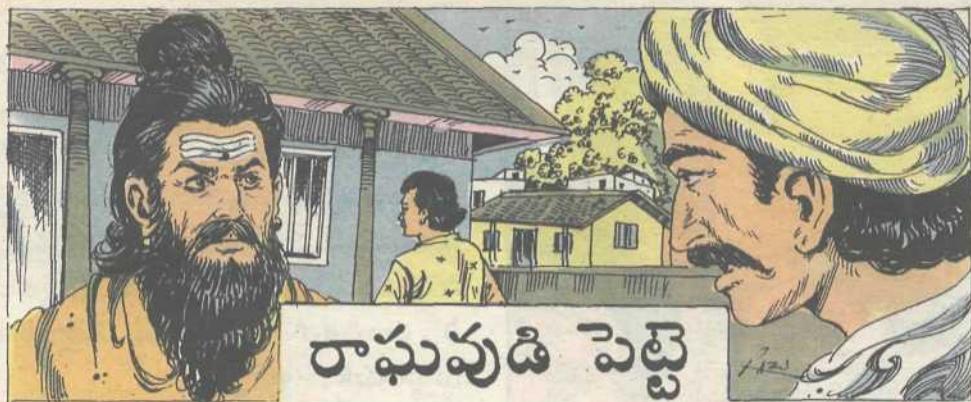
నన్న నా సమాధానం సరైనదే,” అన్నాడు గురవయ్య.

లోకనాథుడు తన పారబాటును సర్దుకోవాలన్నప్రయత్నంలో, “కావచ్చుగాక. కానీ ఏది ఎందుకు జరుగుతుంది, అని తెలుసుకోవ దానికి—ప్రతిదానికి ఒక్కొక్క శాస్త్రం వుంది. అటువంటి శాస్త్రాలకు సంబంధించిన కనీస పాండిత్యం కలిగి వుండడం ప్రతి మనిషికి అవసరం,” అన్నాడు.

గురవయ్య తెలిగ్గా నవ్వుతూ, “తెలివిగా మాటల్ని మెలితిప్పి మాట్లాడేందుకు, నీలాంటి వాళ్లకు పాండిత్యంతో అవసరం కావచ్చ. కానీ పాద్మన లేచింది మొదలు, పాద్మ గూకే దాకా రెక్కాదితే గాని దొక్కాడని నాలాంటి వాళ్లకు, ఈ మాత్రం వ్యవహార జ్ఞానం చాలు!” అంటూ అక్కణ్ణించి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ జవాబుతో లోకనాథుడి ముఖం పాలి పోయింది. ఆ తర్వాత అతడు తన బుధి మార్పుకుని, వ్యవసాయప్పనుల్లో తండ్రికి సాయపడుతూ అణకువా, వినయం అలవర్ప కున్నాడు.

రాఘవుడి పెట్టె

రాఘవుడనే యువకుడు మంచివాడు; అమాయకుడు. చిన్నతనంలోనే తల్లి పొతే తండ్రి వాడిని ఎంతో గారాబంగా పెంచాడు.

కొదుకుగై సవతితల్లి బాధలుండకూడదని అయిన రెండో పెళ్ళి కూడా చేసుకోలేదు.

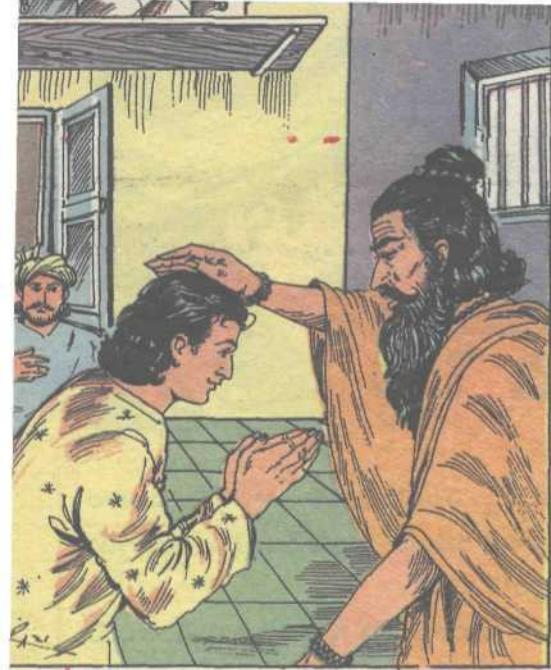
చిన్నతనం నుంచీ రాఘవుడిది ఉపకార గుణం. ఎదుటివాళ్ళు ఏం చెప్పినా నమ్మె వాడు. అందువల్ల చాలామంది వాడిని మోస గించేవారు. ఎంతచెప్పినా మనుషుల్లో మోస గాళ్ళుంటారంటే వాడు నమ్మె వాడు కాదు.

ఒకరోజున రాఘవుడింటికి బైరాగి ఒకడు వచ్చి, వాడి ముఖం చూసి ఎంతో మెచ్చు కున్నాడు. అప్పుడు తండ్రి ముఖం పాలిపోవడం గమనించి బైరాగి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అప్పటికి రాఘవుష్టే బయటకు వెళ్ళమని వాడి తండ్రితో, “నీ కొదుకువన్నీ గొప్ప గుణాలు. వాటిని కనిపెట్టి నేను పాగిదాను. ఆ పాగద్దకు వాడికంటే ఎక్కువగా తండ్రివైన

నువ్వు సంతోషించాలి. కానీ నీ ముఖం పాలిపోయింది. కారణమేమిది?” అన్నాడు బైరాగి.

“అయ్య! వాడి గుణాలు గొప్పవే. అందు వల్ల వాడికి ప్రయోజనమూ లేదు. అందరూ వాడిని మోసం చేస్తున్నారు. నేనున్నంత కాలం ఫరవాలేదు. ఆ తర్వాత ఎలాగా అని బాధ పడి, రోజు వాడికి పనికిరాని గుణాలు వదు లుకోమని హతబోధ చేస్తూంటాను. ఏదో ఒక రోజున నా మాటలు వాడు అర్థం చేసు కుంటాడన్న ఆశ వుండేది. ఇప్పుడు మీ అంతటివారు వాడి గుణాలను పాగిదారు. ఇక మీదట నా మాట బొత్తిగా వినదు,” అన్నాడు రాఘవుడి తండ్రి.

బైరాగి ఆయన్ని ఒడార్చి, “ఈ ప్రపంచంలో నీ కొదుకు లాంటివాళ్ళు అరుదుగా పుడతారు. వాళ్ళు ఎందరికి ఆదర్శవంతులవుతారు. అలాంటివాళ్ళను మార్చాలనుకోవడమే తప్ప!

ఎమయినా నీ కొడుక్కు కొంత లోకజ్ఞానం అవసరం. వాడిని నాతో తీసుకువెళ్లి, రెండు సంవత్సరాల పాటు శిక్షణ ఇస్తాను. ఆ తర్వాత నీకే బెంగా ఏండదు,” అన్నాడు.

తండ్రి ఇందుకు సంతోషించినా, కొడు కునువిడిచి వుండాలంచే బెంగపడ్డాడు. వృద్ధి ప్యంసమీపించినందువల్ల, రెండు సంవత్సరాలకాలం తనుబ్రతకనేమోనని భయపడ్డాడు.

బైరాగి కాసేపాలోచించి, “ప్రస్తుతం నేను తీర్థయాత్రలు చేస్తూ దేశాలు పట్టి తిరుగుతున్నాను. నా తీర్థయాత్రలయ్యాక కునుమ పురంలో కునుమా నదీ తీరాన ఆశ్రమం చేరుకుంటాను. అప్పుడు నీ కొడుకునక్కడికి వంపించు,” అన్నాడు.

తర్వాత ఆయన రాఘవప్పి పిలిచి, “మంచి తెలుపు రంగు వంటిది, చెడు నలుపు వంటిది. తెలుపు నలుపులు కలిస్తే, తెలుపు నలుపు వుతుందే తప్పనలుపు తెలుపు కాదు. నువ్వు మంచివాడివి. మంచికి సాయపడాలి! చెడుకు సాయపడడం, చెడును గుర్తిగా నమ్మడం నీ మంచితనానికి మచ్చను తెస్తాయని గుర్తుంచుకో,” అన్నాడు.

రాఘవుడు వినయంగా, “చెడుకు దూరం గావుంటాను. కానీ చెడును గుర్తించడమెలా?” అని అడిగాడు.

బైరాగివాడితలమీద చెయ్యి పెట్టి దీవించి, “ఊరోజు నుంచి చెడే నీకు దూరంగా వుంటుంది. నిస్సెవ్వయ్యరూ మోసగించలేరు. నా ఈ దీవెన రెండు సంవత్సరాల పాటు పనిచేస్తుంది! అటుపైన నావద్దకు రా. చెడు నెలా గుర్తించాలో నీకు నేర్చుతాను,” అని వెళ్లిపోయాడు.

ఆ తర్వాత, విచిత్రంగా మిత్రులెవ్వయ్యరూ రాఘవుడి పద్దకు వెళ్లేవారు కాదు. ఇందుకు రాఘవుడు బాధపడితే, తండ్రి వాడిని టిడార్చి, “ఇకమీదట చెడ్డవాళ్ళెవరూ నీ దరిద్రాపులకు రారు. అంతా బైరాగి మహిమ,” అన్నాడు.

చూస్తూండగనేరెండేళ్ళుగడిచిపోయాయి. రాఘవుడి తండ్రికి అంత్యకాలం సమీపించింది. ఆయన కొడుకును పిలిచి, “నాయనా! నేనికి బ్రతకను. మన ఇల్లు, పాలం అమ్ముతే ముపైనేల వరహాలు వస్తాయి. నేను పాగనే

ఆ ధర ఎవరిస్తానంటే వారికి అమ్ముని, ఆ దబ్బు తీసుకుని ఈ ఊరు విదిచిపెట్టి కును మపురం వెళ్లు. అక్కడ బైరాగి నీకు ఏం చెయ్యాలో చెబుతాడు. బైరాగి పెట్టిన గదువు రెండు సంవత్సరాలూ అయిపోయాయి గనక, ఈలోగా ఎవర్తు నమ్ముకు,” అని చెప్పాడు.

ఆ తర్వాత వారం రోజులకే రాఘవుడి తండ్రి మరణించాడు. రాఘవుడు తననోదార్శ పచ్చిన వాళ్లకు తండ్రి మాటలు చెప్పాడు. ఒక పెద్ద రైతు వెంటనే రాఘవుడు అమ్మ దలచిన ధరకు దబ్బిచ్చి, ఇల్లు, పాలం కొను కున్నాడు.

ఈ సంగతి తెలిసి, గణపతి అనే వాడి మిత్రుడు వచ్చి, “రాఘవా! ఇంత దబ్బు దగ్గర పెట్టుకుని ప్రయాణం చేయడం మంచిది కాడు. దారిలో దొంగలుంటారు, మోసగాళ్లుం టారు. మన పాపుకారు శరభయ్య వద్ద ముపై వేల వరహాల విలువ చేసే వజ్రమొకటి వున్నది. ఈ దబ్బిచ్చి దాన్ని తీసుకో. వజ్రాన్ని ఎవరికంటా బడకుండా దుష్టుల్లో దాయడం సులువు,” అని సలహా ఇచ్చాడు.

పాపుకారు శరభయ్య దగ్గర అలాంటి వజ్రం వున్న మాట నిజమే. రాఘవుడిని మోస గించాలని ఆయన గణపతిని పంపించాడు. అయితే, పాపుకారు గణపతితో అన్న మాటలు ఆయన కూతురు సుశిల విన్నది. ఆమెకు రాఘవుడంటే ఇష్టం. వాడిని పెళ్ళి చేసు కోహాలని కూడా మనసులో అనుకుంటున్నది.

కానీ, తండ్రికిపెళ్ళి ఇష్టం లేదని ఆమెకు తెలుసు.

రాఘవుడు, గణపతి మాటలు నమ్మి దబ్బు తీసుకుని పాపుకారింటికి వెళ్లాడు. పాపుకారు ముపై వేల వరహాలూ తీసుకుని లెక్కపెట్టుకున్నాక, కూతురుకిచ్చి ఇనప్పెట్టేలో దాయమన్నాడు.

సుశిల ఆ వరహాలను ఇనప్పెట్టేలో పెట్టి, పెట్టేలో ఒక మూలగా పున్న ఒక్కాక్కటి వేయి వరహాలు విలువ చేసే ముపై నాటేలు తీసుకుని వేరే సంచిలో పోసి, అందులో రాఘవుడికి ఒక చీటీ కూడా పెట్టింది.

ఆ చీటీలో, “నువ్వుంటే నాకష్టం, బైరాగి దగ్గర పని అయ్యాక వచ్చి నన్ను పెళ్ళి

చేసుకో. మా నాన్న నిన్ను మోసం చేసి నకిలీ వజ్రమిస్తున్నాడు. దాని విలువ వరహా కూడా చెయ్యదు. అందువల్ల, నేను నీ డబ్బు నీకు తిరిగి యిస్తున్నాను,” అని రాసింది.

ఈలోగా పాపుకారు భార్యను పిలిచి, “రాఘు వుడికి మన వజ్రాన్ని అమ్మేశాను. నలబై వేల వరహాలు చేసేది — మనవాడు కదా అని పదివేలు తగ్గించి అమ్మాను. దాన్ని మనం పెట్టోలో వేరుగా వుంచాంకదా. అది తీసుకొచ్చి ఇప్పుడు,” అన్నాడు.

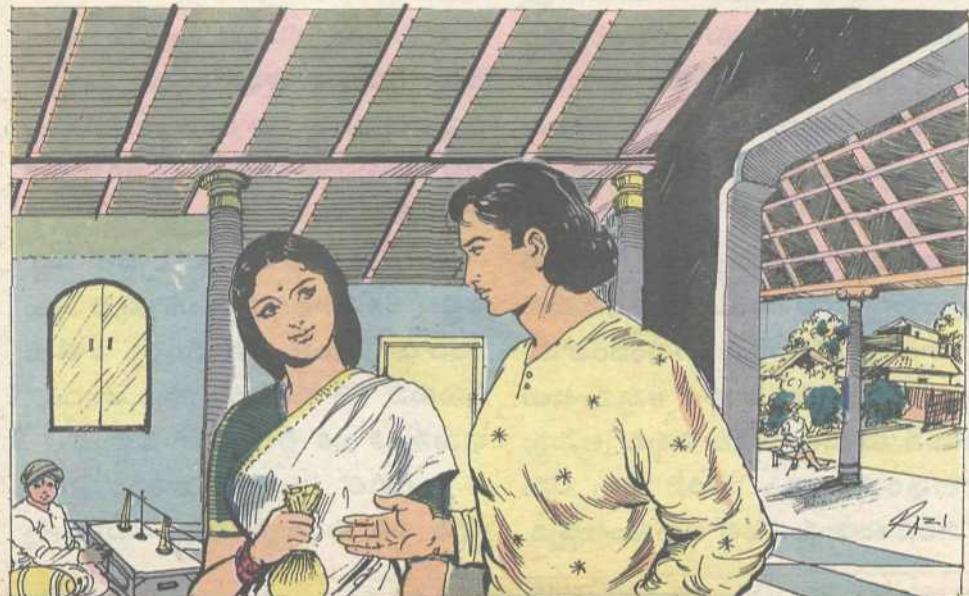
తన కూతురు మనసెరిగిన పాపుకారు భార్య నకిలీ వజ్రానికి బదులు, అసలుదే తెచ్చి రాఘువుడికిచ్చింది.

ఈలోగా సుళిల వరహాల మూట తెచ్చి రాఘువుడికిస్తూ, “ఈ మూటలో వరహాలే కాదు,

జంకో విశేషం కూడా వుంది. దారిలో ఎక్కుడా తిండి దౌరక్కపోతే, అప్పుడు ఈ మూటను విప్పి నీ ఆకలి తీర్చుకో,” అని చెప్పింది.

రాఘువుడు జంచికి వెళ్ళి సుళిల జచ్చిన మూటను విప్పి అందులో ఏముందో అని కుతూహలంగా చూశాడు. సుళిల ఉత్తరం, నాచేలు చూశాక వాడికి పాపుకారు మోసు అర్థమయింది.

తర్వాత రాఘువుడు చిన్నపెట్టిలో తన సామానంతా సర్దుకుని ప్రయాణమయ్యాడు. దారిలో వాడికొక బాటసారి తటఫ్ఫపడ్డాడు. తనకు తోడు దౌరికందని రాఘువుడు సంతోషించాడు కానీ, ఆ బాటసారి మోసగాడని తెలుసుకోలేకపోయాడు. అందువల్ల, మాటల సందర్భంలో తన కథ అంతా ఆ బాటసారికి చెప్పాడు.

ఇద్దరూ కొంతదూరం వెళ్ళాక ఒక చెట్టు కింద విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. అప్పుడు బాట సారి, రాఘువుడితో, “నాకు నిద్ర వస్తున్నది. ఈ నా మూటలో రెండు లక్షల వరపోల విలువ చేసే వజ్రాలున్నాయి. ఇది నీ దగ్గర వుంచుకుని కాపలాగా వుందు. నేను నిద్రలే చాక నీ పెట్టేకు కాపలా కాస్తాను. అప్పుడు నువ్వు నిద్రపోవచ్చు,” అన్నాడు.

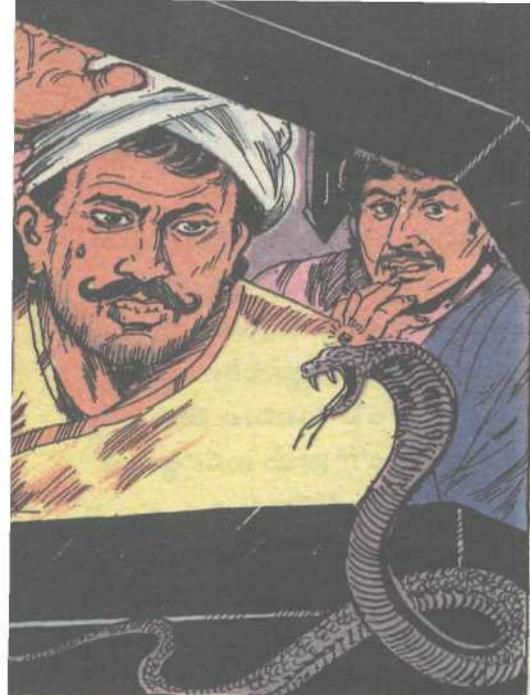
సరేనన్నాడు రాఘువుడు. ముందు బాటసారి కాసేపు నిద్రపోయాడు. బాటసారి నిద్రలేచాక రాఘువుడు పదుకున్నాడు. క్షణాల మీద వాడికి నిద్ర పట్టేసింది. మెలకువ వచ్చాక చూస్తే బాటసారి లేదు. తన పెట్టే కూడా లేదు. తను మోసపోయాననీ, సమస్తం పోగాట్టుకున్నాననీ రాఘువుడికర్థమయింది.

కాసేపు బాధపడినా గుండెదైర్యం పోగాట్టుకోక, రాఘువుడు కుసుమపురం వైపు ప్రయాణం కొనసాగించాడు.

రాఘువుడి వద్ద దొంగిలించిన పెట్టేను తీసుకుని కొంతదూరం వెళ్ళాక బాటసారి ఆ పెట్టేను తెరిచి చూసి ఉలిక్కపడ్డాడు. అందులో చుట్టులు చుట్టుకున్న నల్లత్తాచు వుంది. దాని తలపై మిలమిల మెరుస్తున్న మణి వుంది. ఈలోగా త్రాచు బున్కట్టుడంతో వాడా పెట్టేకు మూత వేశాడు.

పెట్టేలోని పామును చూస్తే బాటసారికి భయంగా వుంది. కానీ నాగమణి లక్షల కొఢీ వరపోల విలువ చేస్తుంది. అందుకని బాట సారి ఆ పెట్టేను పాములు వట్టే నాగన్న వద్దకు తీసుకుపోయాడు.

నాగన్న బాటసారి కథ విని చాలా ఉత్సాహపడ్డాడు. ఆ దేశపు రాజుగారి కొదుకు జబ్బుతో మంచం పడితే, నాగమణిని తెచ్చి తాకించాలని వైద్యులు చెప్పారు. నాగమణిని తెచ్చినవాడికి అర్ధరాజున్నిస్తానన్నాడు రాజు.

నాగన్న, బాటసారితో, “రెండు రోజుల పాటు పూజలు చేయాలి. నువ్వుక్కడే ఏదన్నా సత్రంలో పుండు. నేను ఇంటికి పోయి పూజలు ముగిస్తాను,” అని చెప్పాడు.

ఈలోగా నాగన్నాఱచ్చం అలాంటిదే మరొక పెట్టె చేయించి, అందులో చచ్చిన పామునూ, ఒక గొజుమణిని వుంచి బాటసారికిచ్చి, “నా పూజల ఫలితంగా ఇందులోని పాము చచ్చి నాగమణి నీదవుతుంది. ఈ పెట్టెను నేను

తెరవకూడదని నాగదేవత ఆష్ట. పూజ చేసి నందుకు నాకు పది వరహాలిస్తే చాలు, తృప్తి పడతాను, లక్ష్ములు విలువ చేసే నాగమణి నీది!” అన్నాడు.

బాటసారి వాడికి పది వరహాలిచ్చుకుని, పెట్టె తెరిచి చూసుకుని మోసపోయానని తెలియక సంతోషంగా వెళ్లిపోయాడు.

నాగన్న అప్పుడు తను దాచుకున్న పెట్టె తెరిచి చూశాడు. అందులో పాము లేదు, నాగమణి లేదు. ఆ స్థానంలో ఏవో తాళపత్రాలున్నాయి. వాడు నెత్తి నోరూ కొట్టుకుని బాటసారి తనను మోసగించాడనుకున్నాడు. అయినా, ఆ తాళపత్రాలలో ఏమని రాసివుందో తెలుసుకోవాలని, వాడా పెట్టెను మోసుకుని ఒక పండితుడింటికి వెళ్లాడు.

పండితుడు తాళపత్రాలలోని క్లోకాలు కొన్ని చదివి, అదొక అధ్యుత కావ్యమని గ్రహించాడు. అంతవరకూ ఎవరికి తెలియని ఆ కావ్యాన్ని రాజుకు చూపిస్తే, ఆయన లక్ష వరహాలకు తక్కువివ్యాదు! ఇలా అనుకున్న పండితుడు, నాగన్నతో, “ఈ తాళపత్రాలనెవడో పిచ్చివాడు అర్ధం పర్ధం లేని రాతలతో పాడు చేశాడు. పీటికెం విలువ లేదు. ఈ పెట్టె మాత్రం నాకు నచ్చింది. దీనికి యాభై వరహాలిస్తాను,” అన్నాడు.

నాగన్న అదే వరఘసాదమని, పెట్టెను తాళపత్రాలతో పహ పండితుడికిచ్చి దబ్బు తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు. పండితుడు వెంటనే

పెట్టెను తీసుకుని ప్రయాణమై రాజధాని చేరు
కుని ఒక సత్రంలో బన చేశాడు.

ఆ రాత్రి సత్రంలో ప్రవేశించిన దొంగ
బకడు, పండితుడు ఆదమరచి నిద్రపోతూం
డగా, ఆ పెట్టెను తెరిచి చూస్తే, వాడికి దాని
నిండాబంగారు కానులు కనిపించాయి. వాడు
పెట్టెతో సత్రం నుంచి బయటపడి రాజభటు
లకు దౌరికపోయాడు. భటులు దాన్ని తెరిచి
చూస్తే, అందులో రక్తం ఇదుతూ మనిషి
తల ఒకటి కనిపించింది. అది అచ్చం రాజ
కుమారుడి శిరస్సులా వుండడంతో, వాళ్ళ
పెట్టెనూ, దొంగనూ వెంటబెట్టుకుని రాజాంతః
పురానికి వెళ్ళారు.

ఉలోగా రాఘవుడు కునుమ వురంలో
బైరాగిని కలుసుకున్నాడు. ఆయన మునుపటి
లాగాకాకబక్కుచిక్కివుండడంచూసి వాడాశ్వర్య
పడ్డాడు.

బైరాగి వాడితో, “నమయానికి వచ్చావు!
రాజకుమారుడిని రక్తించగల నాగమణి, ఆ
నమయంలో ఉచ్చరించవలసిన మంత్రా
లున్న తాళపత్రాలు నావడ్డ ఉన్నాయి. వాటిని
ఉపయోగించి అర్థరాజ్యం నంపాయించుకో
వచ్చు. పద మనం రాజధానికి వెళదాం,”
అన్నాడు.

బైరాగి, రాఘవుడు రాజధానికి చేరుకుని,
రాజును కలుసుకున్నారు. రాజు వాళ్ళను
సగారవంగా రాజకుమారుడి వద్దకు తీసుకు
వెళ్ళాడు.

బైరాగి నాగమణిని రాజకుమారుడికి
తాకించి, తాళపత్రాలలోని మంత్రాలు చద
వసాగాడు. ఉన్నట్టుండి రాజకుమారుడి శిరస్సు
మాయమయింది. మొండం రక్తసైక్తమయింది.

ఇది చూసి రాజు ఆగ్రహించుడ్య్యాడు.
బైరాగి ఆయనను శాంతపరిచి, “అందోళన
చెందకు, రాజు! మణి ప్రభావం తీవ్రంగా
వుంటుంది. దాన్ని మెదడు తట్టుకోలేదు.
అందువల్ల, మంత్ర ప్రభావంతో మొండేస్తే,
శిరస్సునూ వేరు చేశాను. ఇప్పుడు వైద్యం
మొందానికి జరుగుతున్నది,” అన్నాడు.

ఇంతలో అక్కడికి దొంగను తీసుకుని
రాజభటులు వచ్చి జరిగింది చెప్పారు. రాజు
పెట్టె మూతను తెరిచెంతలో, “అది నాది!”

అంటూ రాఘవుడు ముందుకురికి, దాని మూతను తెరిచి, అందులోని తన వస్తువులను ఆప్యాయంగా చూస్తున్నంతలో, తల్పం మీద రాజకుమారుడు లేచి కూర్చున్నాడు.

అతడు తండ్రిని చూసి, “నాకేమయింది? నా శరీరంలో ఇంత శక్తి ఎలా పుట్టుకొచ్చింది?” అంటూ ప్రశ్నలు వేశాడు.

రాజు ఆనందానికి అవధులులేవు. అన్న ప్రకారం అయిన, బైరాగికి అర్థరాజ్యాన్ని చ్చాడు.

బైరాగి వెంటనే దాన్ని రాఘవుడికి ధారాదత్తం చేశాడు.

రాఘవుడు, రాజుకు వినయంగా నమస్కరించి, “రాజు కాగల అర్ధత నాకు లేదు. నన్నిలాగే వుండనివ్యంది. రాజ్యాన్ని మీరే ఏలండి,” అన్నాడు.

రాజు, బైరాగి వంక ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. అప్పుడు బైరాగి, రాజులో, “ఇతడికి ఆ పెట్టే నిండా బంగారు నాటేలునింపి ఇవ్వు. తగినరక్షణలో ఇతట్టి తనస్వస్థలానికి పంపు,” అన్నాడు.

రాఘవుడుకంగారుపడి, బైరాగితో, “స్వామీ! నేను తమవద్ద లోకజ్ఞానం నేర్చుకోకుండా ఇంటికి ఎలా వెళుగలను?” అన్నాడు. చాలా విచారంగా.

బైరాగి నవ్వి, “లోకజ్ఞానం నేర్చుకుంటే వచ్చేది కాదు. మంచితనంమితిమీరితే లోకజ్ఞానం అలవదదు. అలా కాకుంచే, నీకు లోకజ్ఞానం రాదనే అర్థం. ఇప్పుడు నీకు అంతులేని ధనం, రాజు రక్షణ లభించాయి. నిన్ను ప్రేమించిన సుఖిల లోకజ్ఞానం కలపిల్ల. ఆమెను పెళ్ళి చేసుకుని ఆమె చెప్పి నట్లు నదుచుకో. ఇంతకాలం నిన్ను రక్తించ దానికి, నా శక్తులన్నీ వినియోగించి చిక్కిసగమయ్యాను. ఇకమీదటనైనా నాకా అవసరం లేకుండానూ రాకుండానూచూడు,” అని చెప్పాడు.

విచక్షణ లేని మంచితనం వల్ల, ఇంతకాలంగా బైరాగులనూ, మహాత్ములనూ ఇబ్బంది పెట్టానని గ్రహించాడ, రాఘవుడు సిగ్గుపడి—ఆ తర్వాత బైరాగి చెప్పినట్టే నదుచుకున్నాడు.

ప్రకృతి వింతలు :

ఆది వానరం!

1780వ సంచాలి ఈ మెడగాస్టర్ లెమూర్ ను కనుగొన్నారు. చిన్న ఆకారంతో, తోక మీద రోమాలతో, పెద్ద కళ్ళతో వుండడంవల్ల మొదట దినిని ఉడత అని అనుకున్నారు. కానీ ఇదొక ఆది వానరం. రెండు చేతులలోనూ ఒక పాడవైన వేలు ఉన్నది. అది చెట్టు బెరదుల అడుగున వున్న పురుగులను పట్టి తినడానికి ఉపయోగపడు తుంది. అయితే, ఇనీ పురుగులను తప్ప మరేది తినకపోవడం వల్ల ఈ జాతి జంతువుల మనుగడే ఒక సమస్యగా తయారయింది!

గద్దల టపిక!

అమెరికాలో కనిపించే 'ఎవర్కెస్ట్రెట్టు' అనే గద్దలకు నశ్తలు మాత్రమే ఆహారం. అదీ నశ్తలు షాంపంకు నుంచి బయటకుపచ్చినప్పుడు మాత్రమే వాటిని పట్టి తింటాయి. వంగివున్న ఏది ముక్కు చాలా దృఢమైనదే. కానీ దానిని తిన్నగాలేని షాంపంకు నుంచి నశ్తను బయటికి లాగడానికి ఉపయోగించ లేవు. అందువల్ల నశ్తలు బయట కుపచ్చే దాకా టపిగ్గా కూర్చుని వుండి వచ్చి రాగానే ఒక్క గెంతున వెళ్లి పట్టి తినేస్తాయి.

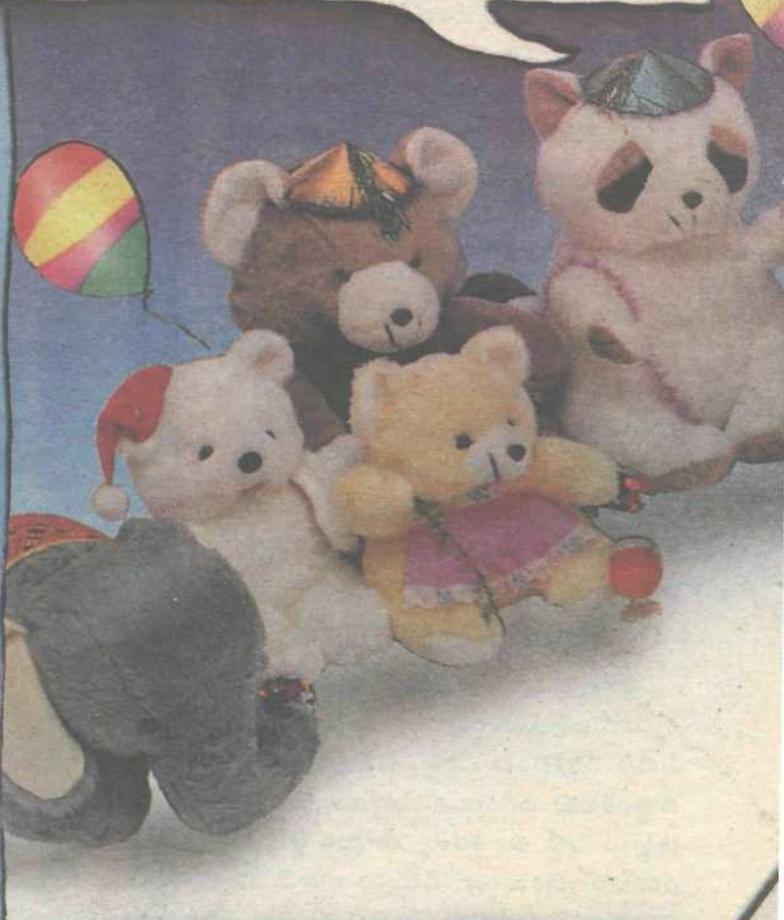

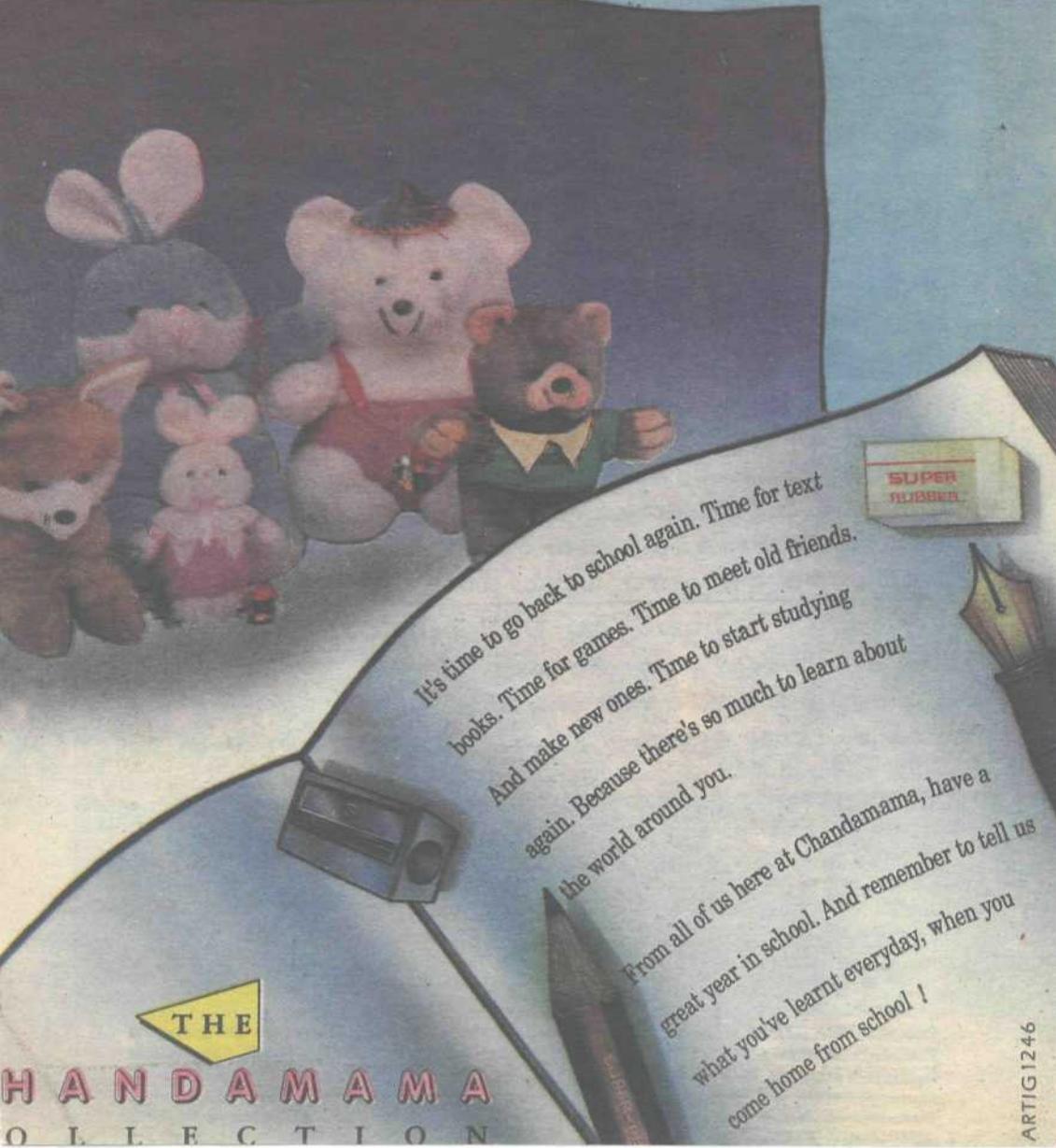
బోద్దింకల లాంటి చెదలు

కాగితాలనూ, కొయ్యలనూ తినేసే తెల్ల చెద భృను గుంపులు గుంపులుగా చూసే వుంటారు. ఏటిని పరిశీలించి చూస్తే, చీమల్లా కాకుండా బోద్దింకలకు దగ్గరగా కనిపిస్తాయి. పెద్ద పెద్ద పుట్టులు పెట్టే ఈ చెదభృను భూమికి అడుగున గదులలో వుంటాయి. వయసు రాగానే రెక్కలోచ్చి ఎగిరిపోతాయి. తోడును చెతుక్కుని సాంత నివాసాలు ఏర్పరచుకుంటాయి. ఈ తెల్ల చెదచీమలు ప్రపంచమంతటా ఉన్నాయి.

Say "Hello" to text books and friends
'Cause School days are here again
Have a great year and all the best
From Wobbit, Coon and the rest!

It's time to go back to school again. Time for text books. Time for games. Time to meet old friends. And make new ones. Time to start studying again. Because there's so much to learn about the world around you.

From all of us here at Chandamama, have a great year in school. And remember to tell us what you've learnt everyday, when you come home from school !

THE
HANDAMAMA
COLLECTION

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1995 జనవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

S.G. Seshagiri

S.G. Seshagiri

* ఈ ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) * నవంబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. * మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అప్పుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/--లు బహుమానం. * వ్యాఖ్యలు రెండూ పోష్టు కార్టుషైన రాసి, ఈ అధ్రసుకు పంపాలి: చంద్రమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026.

సెప్టెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : సహకారంతో సాగుతూన్న నేడి చదువు!

రెండవ ఫోటో : భారం అనుకుంచే సాగదు బ్రాతుకు తెరువు!

పంచినవారు : కోలవల్లి ఈళ్ళరరావు, 3/95, నవాబుపేట, నెల్లూరు - 524 002. (ఆం.ప్ర)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చంద్రమామ

జిందియాలో సంవత్సర చండా : రూ. 60.00

చండా పంపవలసిన చిరునామా :

డాల్ఫిన్ ఏజన్సీన్, చంద్రమామ బిల్లింగ్స్, చదపథని, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are the exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

ధూరతీరాలలో ఉన్న మీ బంధుమెత్తులకు
మీరు ఇవ్వడగిన ప్రియాతి ప్రియమైన కానుక

చందులు

వారికి కావంసిన భాషణాలో చందులును అందజేయండి :

ఆస్త్రమీ, చెంగాలీ, శంగ్రిల్, గుజరాతీ, హంది, కన్నడం, మలయాళం,
మరాతి, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

ధూరదేశంలో ఉన్నప్పటికి వారికి మార్కెటెశంలో ఉన్న మధురానుభాతిని కలిగించండి :

నంపత్తుర చందా :

అష్టోరియా, ఒపాన్, మలేషియా & త్రీలంక

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 117.00 ఎయిల్ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 264.00

ప్రాన్స్, సింగహార్, ఇంగ్లండ్, అపెరికా,
వర్క్స్మార్క్స్ & ఇకర దేశాల

సీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 123.00 ఎయిల్ మెయిల్ ద్వారా : 264.00

మీ చందాంసు 'చందులు వల్లి తేషన్' పేట శీదుగా దిమాంద్ ప్రాప్తి ద్వారా గాని,
మానిషర్ ద్వారా గాని కింది చిరుసామాకు పంచంది :

సద్గృహమేన్ మేసంక్, చందులు వల్లి ఇంక్స్, చందులు రిల్సింగ్స్, వరణి, మూర్తి - 600026

"అంతా అయ్యంది
కడూ! వంకరటంకర"

కొత్త కుస్తి చాంపింగ్ సూపర్ ఎమ్

శ్రీకాలిగిరి, 11.11.1994: నా ద్వారా ఉన్నటికిలో లేఖనాలు: "ఎండి నా సూపర్ కుస్తి ను ఏమి టిప్పణించాము" అని గ్రహ చాంపింగ్ బావ్ ను తెలుగు శ్రీమద్ భాగవత ప్రధాన శిష్యులు అప్పించాడు. ఈ ప్రధాన శిష్యులు అప్పించాడు.

సాంకేతిక సౌమ్య ప్రాంతం ఒక ప్రాంతం అభివృద్ధి పూర్వ లెంగ్ (బుల్ల్ ట్రైప్) శ్రుత రిప్ అంబులగ లెప్ప ఎమ్మెళు. ఈ సాంకేతిక సౌమ్య "పొం జంక్షన్" సూపర్ ప్రధాన శిష్యులు ముఖ్య సూపర్ కుస్తి ప్రధానులు.

ప్రధాను బావ్ కు సించి వీళ్లా రచించు టెక్సెచే... అంచు ను నుండి నుండి లుంకంపా లొపు: " కుస్తి ప్రధాను కుస్తి స్టోర్స్ లో రచించు కుస్తి ప్రధానులు.

ప్రధాను కుస్తి ప్రధానులు

సూపర్ కుస్తి సూపర్ రుచి సూపర్ మెల్స్ చిస్ట్స్

